

Hallituksen esitys Eduskunnalle lisäyksistä ja muutoksista vuoden 1983 tulo- ja menoarvioon

Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys vuoden 1983 *kolmanneksi* lisämenoarvioesitykseksi.

Tässä lisämenoarvioesityksessä ehdotetaan menoihin lisäystä yhteensä 2 537 milj. mk. Kun menoista ehdotetaan vähennettäväksi yhteensä 432 milj. mk, menojen nettolisäys on 2 105 milj. mk. Lisäyksestä aiheutuu maatalouden hintatuesta 503 milj. mk, valtion oman henkilöstön palvelussuhteen ehtojen tarkistuksesta runsas 400 milj. mk, muusta kustannusten noususta ja valuuttakurssien muutoksista runsas 200 milj. mk sekä kuntien valtionosuuksien lisäyksistä vajaa 200 milj. mk, josta myös suuri osa aiheutuu palvelussuhteen ehtojen tarkistuksista. Muita suurimpia yksittäisiä menonlisäyksiä ovat 137 milj. mk välittömään työllistämiseen, 123 milj. mk hinnanerokorvauksiin, 110 milj. mk työllisyyskoulutukseen, 108 milj. mk siirtoa tuontikaupparahastoon.

Seuraavassa perustellaan hallinnonaloittain tärkeimpiä tähän lisämenoarvioesitykseen sisältyviä ehdotuksia.

Ulkoasiainministeriön hallinnonala. Ulkoasiainhallinnon palkkausmenoihin ehdotetaan lisäystä 26,6 milj. mk palvelussuhteen ehtojen ja valuuttakurssien muutosten johdosta.

Sisäasiainministeriön hallinnonala. Asunto- ja säästöpalkkiolain tarkoittamien ns. vastaantulolainojen määrä on ollut arvioitua pienempi, mikä johdosta näille myönnettävästä korkotuesta voidaan vähentää 10 milj. mk. Samoin jää myös valtiovarainministeriön hallinnonalalla asunto- ja säästöpalkkioiden määrä 8 milj. mk arvioitua pienemmäksi.

Asumistuen määrärahasta ehdotetaan vähennettäväksi 35 milj. mk asumistuen saajien lukumäärän arvioitua pienemmän kasvun johdosta.

Poliisin palkkausmenoihin ehdotetaan lisäystä 47,6 milj. mk palvelussuhteen ehtojen tarkistamisen johdosta.

Puolustusministeriön hallinnonala. Puolustusvoimien palkkausmenoihin ehdotetaan lisäystä 105,3 milj. mk lähinnä palvelussuhteen ehtojen tarkistamisen johdosta. Asevelvollisten muonitukseen ehdotetaan lisäystä 14,7 milj. mk lähinnä palkkojen ja elintarvikkeiden hintojen nousun johdosta.

Perushankintamenoihin ehdotetaan lisäystä 48,5 milj. mk valuuttakurssien, sopimusindeksien ja liikevaihtoverolain muutosten johdosta aiempien hankintasopimusten maksuja varten. Pääasiassa samoista syistä ehdotetaan varustuksen uusintaan lisäystä 36,9 milj. mk.

Suomalaisten Kyproksella, Golanilla ja Libanonissa olevien YK-valvontajoukkojen menoihin ehdotetaan lisäystä yhteensä 62,6 milj. mk. Määrärahalta voidaan rahoittaa valvontajoukon ja osastojen menot vuoden 1984 kesäkuun loppuun saakka, mikäli niiden toimikausia jatketaan.

Valtiovarainministeriön hallinnonala. Vakiinisiin eläkkeisiin ja perhe-eläkkeisiin ehdotetaan lisäystä 65 milj. mk eläkkeiden ennakoitua suuremman lukumäärän kasvun johdosta.

Eräiden valmisteverolakien mukaisiin hinnanerokorvauksiin ehdotetaan lisäystä 123 milj. mk lisäviennin johdosta. Vastaavasti kertyy elintarviketuotteiden valmisteveroa 75 milj. mk arvioitua enemmän.

Latinalaisen Amerikan kehityspankin pääomaan ja erityisrahastoihin tehtäviin suorituksiin ehdotetaan lisäystä runsas 12 milj. mk dollarin kurssin nousun johdosta.

Opetusministeriön hallinnonala. Valtionosuuteen kunnallisten ja yksityisten oppikoulujen käyttökustannuksiin ehdotetaan lisäystä 45 milj. mk opettajien palkkojen tarkistuksen ja kurssimuotoisen lukion palkkauskustannusten ennakoitua suuremman lisäyksen johdosta.

Valtionosuuteen peruskoulujen käyttökustannuksiin ehdotetaan lisäystä 100 milj. mk, mistä

83 milj. mk aiheutuu opettajien palkkojen ennakoitua suuremmasta tarkistuksesta ja 17 milj. mk muusta kustannustason noususta.

Työllisyyskoulutukseen ehdotetaan lisäystä kustannusten nousun ja oppilasmäärien kasvun johdosta 110 milj. mk, josta 10 milj. mk on tarkoitettu korkeakoulujen järjestämään työllisyyskoulutukseen.

Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroja arvioidaan kertyvän vuonna 1983 60 milj. mk enemmän kuin kuluvan vuoden varsinaisessa tulo- ja menoarviossa on arvioitu. Tämän johdosta ehdotetaan lisäystä tieteen tukemiseen 4,7 milj. mk, taiteen tukemiseen 25,6 milj. mk, urheilun ja liikuntakasvatustyön tukemiseen 22,0 milj. mk sekä nuorisonkasvatustyön tukemiseen 7,8 milj. mk, joista määrärahoista ehdotetaan jätettäväksi säästöön yhteensä 43 milj. mk valtio-neuvoston käytettäväksi seuraavan viiden vuoden aikana.

Maa- ja metsätalousministeriön ballinnonala. Valtion viljavaraston rahoitustilanteen helpottamiseksi ehdotetaan viljavarastorahastoon siirrettäväksi 100 milj. mk.

Maataloustuotteiden vientitukeen ehdotetaan lisäystä 243 milj. mk, josta maitotaloustuotteiden osuus on 104 milj. mk, kananmunien 32 milj. mk ja lihan 107 milj. mk. Lisäykset aiheutuvat arvioitua nopeammasta maataloustuotannon kasvusta johtuvasta vientitarpeen lisääntymisestä ja kansainvälisen hintatason alentumisesta. Viljan vientitukeen ehdotetaan lisäystä 127 milj. mk.

Muuhun maataloustuotteiden markkinoinnin edistämiseen ja maatalouden hintatason vakaannuttamiseen ehdotetaan lisäystä 90 milj. mk lähinnä lisääntyneen maidon tuotannon ja kotimaisen öljykasvien vuoden 1982 sadon markkinoinnin johdosta.

Sokerituotannon tukemiseen ehdotetaan lisäystä 21 milj. mk vuoden 1983 juurikassatua koskevien korvausten ennakkosuorituksia varten.

Maataloustuotannon tasapainottamismenoihin budjetoidusta määrärahasta voidaan jättää käyttämättä 39,2 milj. mk.

Perusyhtymä Oy:n uusien osakkeiden merkitsemiseen ehdotetaan vajaa 12 milj. mk.

Metsähallituksen metsien puutavaran hankintaan ja myyntiin ehdotetaan lisäystä 40 milj. mk arvioitua suurempien puutavaran hankintamäärien johdosta. Samalla kertyy tuloihin lisäystä 70 milj. mk.

Liikenneministeriön ballinnonala. Ajokki Oy:n osakepääoman korottamiseen ehdotetaan 13 milj. markan määräraha.

Valtionrautateiden palkkausmenoihin ehdotetaan lisäystä 37,6 milj. mk palvelussuhteen ehtojen tarkistamisen johdosta; eläkkeisiin tarvitaan 15 milj. mk arvioitua vähemmän. Kaluston kunnossapitoon ehdotetaan lisäystä 11,2 milj. mk.

Posti- ja telelaitoksen palkkausmenoihin ehdotetaan lisäystä noin 57 milj. mk lähinnä palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta. Televerkoston käyttöön ja kunnossapitoon ehdotetaan lisäystä 22 milj. mk kustannusten nousun ja kirjausperiaatteiden muutoksen johdosta.

Kauppa- ja teollisuusministeriön ballinnonala. Naantalin väylä ehdotetaan syvennettäväksi vuoden 1986 loppuun mennessä, mikä mahdollistaisi kahden raakaöljyaluksen tilaamisen Neste Oy:lle. Hankkeen kustannusarvio on 50 milj. mk. Rakennustöiden aloittamista varten ehdotetaan 15 milj. markan määräraha.

Ruotsin kanssa tehdyn Tele-X-telesatelliittihankkeen toteuttamiseen liittyvää yhteistyötä koskevan sopimuksen mukaisia vuonna 1984 suoritettavia menoja varten ehdotetaan 19,6 milj. mk.

Valtiontakauksia saaneiden yritysten konkurssien ja takaustappioiden lisääntymisen vuoksi valtion takausrahastoon ehdotetaan siirrettäväksi 10 milj. mk.

Valvilla Oy:n uusien osakkeiden merkintää varten ehdotetaan 20 milj. mk. Samalla ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi yhtiön osakepääoman alentamisen enintään 25,2 milj. markalla vuoden 1982 jälkeen kertyneiden tappioiden peittämiseksi.

Kehitysalueiden tuotantotoiminnan tukemisen maksusmäärärahaa jää käyttämättä 90 milj. mk, mikä aiheutuu rahoitettujen hankkeiden arvioitua hitaammasta valmistumisesta sekä hankkeiden keskimääräisen koon supistumisesta.

Tuontikaupparahastoon ehdotetaan siirrettäväksi 108 milj. mk lähinnä polttonesteiden hinnantasausmenoja varten.

Sosiaali- ja terveysministeriön ballinnonala. Yleisen perhe-eläkkeen menoihin merkitään lisäystä 16 milj. mk leskien määrän ja elinkustannusindeksin arvioitua suuremman nousun johdosta.

Valtion osuus sairausvakuutusmenoista jää 20 milj. mk ja yrittäjien eläkemenoista 86,5 milj. mk arvioitua pienemmäksi. Sen sijaan valtion osuuteen kansaneläkemenoista merkitään lisäystä 37 milj. mk ennakoitua suuremman elinkustannusindeksin nousun ja kuntien maksuosuuksien muutoksien johdosta.

Valtionosuuteen kunnille lasten päiväkotien

sekä ohjatusta perhepäivähoidosta aiheutuviin käyttökustannuksiin merkitään lisäystä yhteensä 97 milj. mk ennakoitua suuremman kustannustason nousun johdosta. Valtionavustuksiin kunnille lasten päiväkotien perustamiskustannuksiin ehdotetaan lisäystä 16,6 milj. mk maksatuksen siirtojen johdosta. Valtionosuuteen kunnallisen kehitysvammaisten erityishuollon käyttökustannuksiin ehdotetaan lisäystä 35 milj. mk lähinnä ennakoitua suuremman kustannusten nousun johdosta.

Valtion korvauksiin maatalousyrittäjien vuosilomajärjestelmän ja sijaisavun kustannuksiin ehdotetaan lisäystä yhteensä vajaa 85 milj. mk ennakoitua suuremman kustannusten nousun ja sijaisavun käytön lisääntymisen johdosta.

Valtionosuuksista kunnille terveyskeskusten käyttökustannuksiin jää käyttämättä 25 milj. mk, mutta valtionosuuksiin terveyskeskusten perustamiskustannuksiin ehdotetaan lisäystä 15 milj. mk.

Valtionosuuteen kunnille erikoissairaanhoitolaitosten käyttökustannuksiin merkitään lisäystä runsaat 20 milj. mk ennakoitua suuremman kustannusten nousun johdosta.

Työvoimaministeriön hallinnonala. Työrajoitteisten työhön sijoittamiseen ehdotetaan lisäystä 10 milj. mk työllistämiskustannusten nousun johdosta.

Työllisyyden hoidon kannalta tarpeellisten työpaikkojen rahoittamiseen ehdotetaan lisäystä kaikkiaan 94,5 milj. mk, mistä valtion työtehtäviin 21,4 milj. mk, kunnalliseen työllistämistukeen 40 milj. mk ja valtion työllisyystyöohjelman töihin 33,1 milj. mk.

Ympäristöministeriön hallinnonala. Avustuksiin energiataloudelliseen korjaustoimintaan ehdotetaan lisäystä 10 milj. mk hakemusten suuren määrän johdosta.

Valtionvelka. Pitkäaikaisen valtionvelan korkomenoihin merkitään lisäystä 43,6 milj. mk, josta kotimaisen velan osuus on 17,2 milj. mk. Kuole-tussuunnitelmien muuttumisen vuoksi ulkomaisen pitkäaikaisen velan kuoletuksat jäävät 30 milj. mk arvioitua pienemmiksi, mutta ulkomaisen lyhytaikaisen velan kuoletuksiin merkitään

lisäystä 19,9 milj. mk kansainvälisten rahoituslaitosten jäsenyyteen liittyvien maksusuoritusten johdosta.

Tulot. Tuloihin ehdotetaan merkittäväksi lisäyksiä yhteensä 2 109 milj. mk. Lisäykset perustuvat lähinnä tulojen ennakoitua suurempaan kertymään. Tuloihin on ehdotettu tehtäväksi myös vähennyksiä tulojen alennusten ja kertymästä jäävien tulojen johdosta yhteensä 468 milj. mk. Tuloihin ehdotettu nettolisäys on 1 641 milj. mk.

Veroihin ja veronluonteisiin tuloihin on merkitty lisäyksiä yhteensä 1 482 milj. mk. Tästä määrästä on liikevaihtoveroon merkitty lisäystä 550 milj. mk, valmisteveroihin 336 milj. mk ja muihin veroihin 596 milj. mk. Vähennyksiä veroihin ja veronluonteisiin tuloihin on merkitty yhteensä 386 milj. mk, jolloin nettolisäys on 1 096 milj. mk. Tulo- ja varallisuusveron tuottoarvioon on merkitty vähennystä 170 milj. mk, polttoaineveroon 60 milj. mk, öljyvähennysveroon ja rehuseosveroon yhteensä 50 milj. mk sekä tuontitulliin ja tuontimaksuihin yhteensä 50 milj. mk.

Sekalaisiin tuloihin on merkitty lisäystä 280 milj. mk. Vähennyksiä sekalaisiin tuloihin on merkitty 59 milj. mk, mikä aiheutuu kuluvan vuoden ensimmäisessä lisämenoarviossa tuontikaupparahastosta merkityn siirron peruuntumisesta. Sekalaisten tulojen nettolisäys on 221 milj. mk.

Korko- ja osinkotuloihin sekä osuuksiin valtion rahalaitosten voitosta on merkitty lisäystä 145 milj. mk. Vähennystä valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden osinkoihin on merkitty 23 milj. mk. Osaston tulojen nettolisäys on 122 milj. mk.

Valtion liikeyritysten tuloihin on merkitty lisäystä 91 milj. mk. Posti- ja telelaitoksen rahoituskatteen on arvioitu lisääntyvän 61 milj. mk ja metsähallituksen metsien 30 milj. mk.

Takaisin maksettuihin lainoihin on merkitty lisäystä 110 milj. mk.

Ennen hyväksytyt ja nyt ehdotetut menojen muutokset jakaantuvat eri pääluokkiin seuraavasti:

Pääluokka	Eduskunnan hyväksymät lisäykset mk	Nyt ehdotetut muutokset mk	Muutokset yhteensä mk
21. Tasavallan Presidentti	—	—	—
22. Eduskunta	—	—	—
23. Valtioneuvosto	550 000	2 100 000	2 650 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala ...	3 889 000	40 842 000	44 731 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	2 324 600	—2 850 000	—525 400
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	11 085 000	18 674 000	29 759 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	162 988 900	264 415 200	427 404 100
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala ..	31 430 600	220 400 000	251 830 600
29. Opetusministeriön hallinnonala	35 512 000	364 021 000	399 533 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallin- nonala	310 267 000	589 310 500	899 577 500
31. Liikenneministeriön hallinnonala	35 867 200	106 870 700	142 737 900
32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hal- linnonala	134 596 900	102 082 500	236 679 400
33. Sosiaali- ja terveystieteiden hallin- nonala	235 722 800	247 092 000	482 814 800
34. Työvoimaministeriön hallinnonala	193 348 400	113 114 000	306 462 400
35. Ympäristöministeriön hallinnonala ...	265 000	10 370 000	10 635 000
36. Valtionvelka	171 265 000	29 002 000	200 267 000
Lisäys menoihin yhteensä mk	1 329 112 400	2 105 443 900	3 434 556 300

Ennen merkityt ja nyt ehdotetut tulojen muutokset jakaantuvat eri osastoihin seuraavasti:

Osasto	Eduskunnan hyväksymät muutokset mk	Nyt ehdotetut lisäykset mk	Lisäykset yhteensä mk
11. Verot ja veronluonteiset tulot	192 000 000	1 096 000 000	1 288 000 000
12. Sekalaiset tulot	— 159 709 000	221 133 000	61 424 000
13. Korko- ja osinkotulot sekä osuus val- tion rahalaitosten voitosta	83 500 000	122 300 000	205 800 000
14. Valtion liikeyritykset	101 500 000	91 406 000	192 906 000
15. Lainat	1 090 000 000	110 000 000	1 200 000 000
Lisäys tuloihin yhteensä mk	1 307 291 000	1 640 839 000	2 948 130 000

Tämän lisämenoarvioesityksen hyväksymisen jälkeen olisivat valtion kuluvan vuoden tulojen ja menojen budjetoidut määrät seuraavat:

	Tulot mk	Menot mk
Varsinainen tulo- ja menoarvio	74 259 271 000	74 220 383 600
Lisämenoarviot	2 948 130 000	3 434 556 300
Yhteensä mk	77 207 401 000	77 654 939 900

Tasapainotus. Lisämenoarvioilla muutettu tulo- ja menoarvio on 447 538 900 mk vajauksellinen. Kuluvan vuoden kolme ensimmäistä neljänneestä käsittävän valtion keskuskirjanpidon käyttötietojen sekä virastojen ja laitosten tekemien rahoitustarvelaskelmien perusteella arvioidaan säästyvän ja jäävän käyttämättä vuodelle 1983 budjetoituja menoja yhteensä noin 380 milj. mk. Nämä menosäästöt muodostuvat lukumäärältään monista ja markkamäärältään yleensä pienehköistä säästöistä, joita ei ole tarkoituksen-

mukaista merkitä vähennyksenä ao. momenteille yhtä täsmällisesti kuin tässä lisämenoarvioesityksessä ja aikaisemmassa lisämenoarviossa on eräiden momenttien osalta tehty. Lisäksi on arvioitu, että budjettitalouden tuloja kertyy yhteensä noin 85 milj. mk enemmän kuin lisämenoarvioihin on budjetoitu. Lisäykset koostuvat useista pienistä lähinnä osastoon 12 kohdistuvista tulojen ylityksistä, joita kuitenkin ei ole ehdotettu merkittäväksi tulomomenteille.

Edellä esitetyn perusteella arvioidaan vuoden 1983 tulo- ja menoarvion sekä lisämenoarvioiden tasapainon olevan seuraava:

	Tulot 1 000 mk	Menot 1 000 mk
Budjetoitu yhteensä	77 207 401	77 654 940
Momenteille kohdistamattomia tuloja arvioidaan kertyvän budjetoitua enemmän	+ 85 000	
Momenteille kohdistamattomien menojen säästöt		— 380 000
Yhteensä	77 292 401	77 274 940

Edellä esitettyyn asetelmaan viitaten hallitus katsoo, että vuoden 1983 tulo- ja menoarvio siihen lisämenoarviossa hyväksytyine sekä tässä lisämenoarvioesityksessä ehdotettuine muutoksineen on tasapainossa.

Seuraavassa perustellaan yksityiskohtaisemmin niitä lisäyksiä, vähennyksiä ja muutoksia, joita tällä kerralla ehdotetaan tulo- ja menoarvioon tehtäväksi.

TULOT

Osasto 11

VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

01. <i>Tulo- ja varallisuusvero</i>	1983 III lisämenoarvioesitys	—16 000 000
Momentille arvioidaan kertyvän	1983 tuloarvio	186 000 000
19 585 000 000 mk eli 170 000 000 mk tuloarvi-	1982 tilinpäätös	144 057 404
oon merkittyä vähemmän. Tämän johdosta mo-	1981 „	155 249 631
mentilta ehdotetaan vähennettäväksi		
170 000 000 mk.		

1983 III lisämenoarvioesitys . . .	—170 000 000
1983 tuloarvio	19 755 000 000
1982 tilinpäätös	16 737 902 730
1981 „	15 603 827 477

03. <i>Perintö- ja lahjavero</i>	
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä	
20 000 000 mk.	

02. <i>Merimiesvero</i>	
Momentille arvioidaan kertyvän 170 000 000	
mk eli 16 000 000 mk tuloarvioon merkittyä	
vähemmän. Tämän johdosta momentilta ehdote-	
taan vähennettäväksi 16 000 000 mk.	

1983 III lisämenoarvioesitys	20 000 000
1983 tuloarvio	210 000 000
1982 tilinpäätös	207 202 876
1981 „	168 396 889

04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut

01. <i>Liikevaihtovero</i>	
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä koti-	
maisena kysynnän arvioitua nopeamman kasvun	
johdosta 550 000 000 mk.	

1983 III lisämenoarvioesitys . . .	550 000 000
1983 tuloarvio	17 870 000 000
1982 tilinpäätös	15 876 520 874
1981 „	14 420 742 814

02. <i>Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava ve-</i>	
<i>ro</i>	
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä	
60 000 000 mk.	

1983 III lisämenoarvioesitys	60 000 000
1983 tuloarvio	515 000 000
1982 tilinpäätös	471 881 354
1981 „	410 132 103

06. Tuonnin perusteella kannettavat verot ja maksut

01. *Tuontitulli*

Momentille arvioidaan kertyvän 830 000 000 mk eli 30 000 000 mk tuloarvioon merkittyä vähemmän. Momentilta ehdotetaan tämän johdosta vähennettäväksi 30 000 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	—30 000 000
1983 tuloarvio	860 000 000
1982 tilinpäätös	843 675 083
1981 ,,	764 162 947

02. *Tuontimaksut*

Vuoden 1981 satovahinkokorvaukset ja satovahinkojen johdosta myönnettujen korkotukilainojen korkotukimienot on ollut tarkoitus rahoittaa pääosin viljan tuontimaksuista valtiolle kertyvillä tuloilla. Vuoden 1981 satovahinkokorvauksiin varattiin yhteensä 440 000 000 mk ja korkotukimienot arvioitiin 28 500 000 markaksi. Näistä menoista katettiin 20 000 000 mk valtion viljavaraston ylijäämän tuloutuksena valtiovarastoon ja 50 000 000 mk aiemmin satovahinkokorvauksiin budjetoiduilla varoilla. Viljan tuontimaksuvaroin katettavaksi määräksi jäi siten noin 398 500 000 mk. Lisäksi vuonna 1982 myönnettyt noin 79 500 000 markan leipäviljan tuotantopalkkiot päätettiin rahoittaa viljan tuontimaksutuloilla. Viljan tuontimaksutuloilla katettavien menojen määrä muodostui siten yhteensä 478 000 000 markaksi.

Maahan tuotu vilja oli tuontimaksun alaista 1.11.1981—31.7.1982 välisenä aikana. Tällöin tuotiin maahan viljaa määrä, jonka tuontimaksu-

kertymä oli noin 407 000 000 mk. Valtion viljavarasto on tulouttanut tuontimaksuja valtiovarastoon yhteensä 114 000 000 mk vuoden 1982 loppuun mennessä. Tämän lisäksi tuontimaksutuloja tuloutetaan vuoden 1983 loppuun mennessä 130 000 000 mk eli tuloutettava tuontimaksujen kokonaisuus muodostuu 244 000 000 markaksi. Loppuosa noin 163 000 000 mk jää pääosin kertymättä, koska vehnä on käytetty tai käytetään tarkoituksiin, jotka ovat tuontimaksulaissa vapautettu tuontimaksusta ja muulle osalle valtiovarainministeriön tarkoituksena on myöntää vapautus tuontimaksusta tulliverolain mukaisesti. Kun kuluvan vuoden tuloarviossa momentille arvioitiin kertyvän viljan tuontimaksuina 150 000 000 mk, ehdotetaan momentilta edellä sanotun johdosta vähennettäväksi 20 000 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	—20 000 000
1983 tuloarvio	170 000 000
1982 tilinpäätös	112 753 396
1981 ,,	20 853 052

09. *Tasausvero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 20 000 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	20 000 000
1983 tuloarvio	750 000 000
1982 tilinpäätös	664 322 670
1981 ,,	625 697 453

08. Valmisteverot

01. *Tupakkaverot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 100 000 000 mk, mikä aiheutuu vähittäishintojen korotuksesta vuonna 1983 ja kulutuksen arvioitua nopeammasta kasvusta.

1983 III lisämenoarvioesitys	100 000 000
1983 tuloarvio	1 560 000 000
1982 tilinpäätös	1 576 755 180
1981 ,,	1 312 183 535

03. *Olutvero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 25 000 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	25 000 000
1983 tuloarvio	1 075 000 000
1982 tilinpäätös	926 440 173
1981 ,,	839 659 590

04. *Alkoholijuomaverot*
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
85 000 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	85 000 000
1983 tuloarvio	2 875 000 000
1982 tilinpäätös	2 682 904 178
1981 ,,	2 330 464 823

06. *Elintarviketuotteiden valmisteverot*
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
75 000 000 mk. Lisäys aiheutuu pääasiassa elin-
tarviketuotteiden valmisteverotukseen liitetyn
hinnanerotusjärjestelmän muutoksesta vuoden
1983 alussa.

1983 III lisämenoarvioesitys	75 000 000
1983 tuloarvio	170 000 000
1982 tilinpäätös	2 065 690 640
1981 ,,	1 558 849 413

07. *Polttoaineverot*
Momentille arvioidaan kertyvän 3 790 000 000
mk eli 60 000 000 mk tuloarvioon ja ensimmäi-
seen lisämenoarvioon merkittyä vähemmän. Tä-
män johdosta momentilta ehdotetaan vähennet-
täväksi 60 000 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	-60 000 000
1983 I lisämenoarvio	10 000 000
1983 tuloarvio	3 840 000 000
1982 tilinpäätös	3 656 853 833
1981 ,,	3 192 448 993

08. *Ravintorasvat*
Momentille arvioidaan kertyvän 160 000 000
mk eli 30 000 000 mk tuloarvioon merkittyä
vähemmän, mikä aiheutuu lähinnä ravintorasvo-
jen maailmanmarkkinahintojen arvioitua nope-
ammasta kohoamisesta. Momentilta ehdotetaan
tämän johdosta vähennettäväksi 30 000 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	-30 000 000
1983 tuloarvio	190 000 000
1982 tilinpäätös	185 566 852
1981 ,,	159 654 525

09. *Sokeriverot*
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
25 000 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	25 000 000
1983 tuloarvio	160 000 000
1982 tilinpäätös	112 435 371
1981 ,,	107 532 602

10. *Sähköverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 490 000 000
mk eli 10 000 000 mk tuloarvioon merkittyä
vähemmän. Momentilta ehdotetaan tämän joh-
dosta vähennettäväksi 10 000 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	-10 000 000
1983 tuloarvio	500 000 000
1982 tilinpäätös	566 495 125
1981 ,,	504 271 214

11. *Lannoiteverot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
26 000 000 mk. Lisäys aiheutuu lähinnä
1.7.1983 toteutetusta lannoiteveron korotukses-
ta.

1983 III lisämenoarvioesitys	26 000 000
1983 tuloarvio	72 000 000
1982 tilinpäätös	78 795 874
1981 ,,	123 136 936

12. *Öljyväkirehuverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 6 000 000 mk
eli 9 000 000 mk tuloarvioon merkittyä vähem-
män, mikä aiheutuu öljyväkirehujen raaka-ainei-
den maailmanmarkkinahintojen arvioitua suu-
remmasta noususta. Tämän johdosta momentilta
ehdotetaan vähennettäväksi 9 000 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	-9 000 000
1983 tuloarvio	15 000 000
1982 tilinpäätös	17 495 193
1981 ,,	11 085 359

13. *Rehuseosverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 65 000 000
mk eli 41 000 000 mk tuloarvioon ja ensimmäi-
seen lisämenoarvioon merkittyä vähemmän. Vä-
hennys aiheutuu lähinnä rehuseosten arvioitua
vähäisemmästä kulutuksesta. Tämän johdosta
momentilta ehdotetaan vähennettäväksi
41 000 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	-41 000 000
1983 I lisämenoarvio	82 000 000
1983 tuloarvio	24 000 000

10. Muut verot

01. *Leimaverot*
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
120 000 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	120 000 000
1983 tuloarvio	1 590 000 000
1982 tilinpäätös	1 435 425 455
1981 ,,	1 208 567 388

03. *Auto- ja moottoripyörävero*
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
240 000 000 mk, mikä aiheutuu henkilöautojen
arvioitua vilkkaammasta kysynnästä.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	20 000 000
1983 tuloarvio	320 000 000
1982 tilinpäätös	292 852 075
1981 ,,	273 361 585

1983 III lisämenoarvioesitys.....	240 000 000
1983 tuloarvio	2 110 000 000
1982 tilinpäätös	2 010 448 408
1981 ,,	1 658 987 471

04. *Moottoriajoneuvovero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
20 000 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	20 000 000
1983 tuloarvio	320 000 000
1982 tilinpäätös	292 852 075
1981 ,,	273 361 585

19. Muut veronluonteiset tulot

01. *Oy Alko Ab:n ylijäämä*
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
70 000 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	70 000 000
1983 tuloarvio	610 000 000
1982 tilinpäätös	650 334 450
1981 ,,	540 881 126

04. *Eräiden maataloustuotteiden markkinomismaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
46 000 000 mk. Lisäys aiheutuu lähinnä maidon
tuotannon arvioitua suuremmasta kasvusta.

1983 III lisämenoarvioesitys	46 000 000
1983 I lisämenoarvio	100 000 000
1983 tuloarvio	53 000 000
1982 tilinpäätös	39 507 142
1981 ,,	99 829 394

Osasto 12

SEKALAISET TULOT

24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala

99. *Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot*
3. *Muut tulot.* Viitaten momentin 24.99.27
perusteluihin alamomentille arvioidaan kertyvän
lisäystä 1 400 000 mk osanottajamaiden maksuo-
suuksina Helsingin valmistelevan ETY-kokouksen
menoista. Alamomentin loppusumma on
7 418 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	1 400 000
1983 I lisämenoarvio	2 518 000
1983 tuloarvio	9 400 000
1982 tilinpäätös.....	10 543 461
1981 ,,	14 142 889

26. Sisäasiainministeriön hallinnonala

32. *Asuntolainoitettujen vuokra-asuntojen ja -talojen luovutuksesta valtiolle syntyvät tulot*
Momentin nimike on muutettu.

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentille vuonna 1983 voidaan tulouttaa paitsi vuokra-asuntojen omaksilunastamisesta annetun lain (82/82) nojalla omaksilunastettujen asuntolainoitettujen vuokra-asuntojen lunastushinnan ja luovutuskorvauksen välisenä erotuksena valtiolle tilitettävät tulot, joiksi arvioidaan 14 000 000 mk, myös ne asuntotuotantolain 15 §:n tarkoittamissa luovutustapauk-

sisä myyntihinnan ja 15 a §:n mukaisen luovutuskorvauksen välisenä erotuksena syntyvät tulot, jotka 15 a §:n 3 momentin perusteella on tilitettävä valtiolle. Näiksi tuloiksi arvioidaan 150 000 mk. Tämän johdosta momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 150 000 mk. Tulo vastaa momentin 35.12.32 menoja.

1983	III lisämenoarvioesitys	150 000
1983	tuloarvio	14 000 000
1982	tilinpäätös	—
1981	„	—

27. Puolustusministeriön hallinnonala

99. *Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 23 000 000 mk, mistä 17 000 000 mk aiheutuu Yhdistyneiden Kansakuntien suorittamista korvauksista Libanoniin lähetetyn suomalaisen valvontajoukon Suomelle aiheuttamista kustannuksista ja 6 000 000 mk sairaus- ja tapaturmavakuu-

tuksien mukaisten työnantajalle suoritettavien korvausten lisääntymisestä.

1983	III lisämenoarvioesitys	23 000 000
1983	I lisämenoarvio	53 000
1983	tuloarvio	42 940 000
1982	tilinpäätös	57 185 857
1981	„	44 440 529

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

60. *Rakennushallinnon tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 15 000 000 mk, mikä aiheutuu vuokratulojen kasvusta ja tulojen budjetoimisen jälkeenjääneistä.

1983	III lisämenoarvioesitys	15 000 000
1983	tuloarvio	53 000 000
1982	tilinpäätös	61 864 020
1981	„	45 007 160

29. Opetusministeriön hallinnonala

91. *Valtion osuus veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroista*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 60 000 000 mk veikkaus- ja raha-arpajaistoiminnan liikevaihdon arvioitua suuremman kasvun johdosta.

1983	III lisämenoarvioesitys	60 000 000
1983	tuloarvio	560 000 000
1982	tilinpäätös	504 957 596
1981	„	437 931 122

99. *Opetusministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentin 29.58.70 perusteluihin viitaten arvioidaan momentille kertyvän lisäystä 300 000 mk eräiden osakkeiden ja osuuksien myynnistä saatavina tuloina.

1983 III lisämenoarvioesitys	300 000
1983 tuloarvio	52 030 000
1982 tilinpäätös	60 707 527
1981 ,,	46 573 526

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

08. *Maataloushallinnon tulot*

2. *Muut tulot.* Alamomentille arvioidaan kertyvän 2 630 000 mk enemmän kuin kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on arvioitu. Alamomentin loppusumma lisääntyy 2 630 000 mk ja on 4 235 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	2 630 000
1983 tuloarvio	2 170 000
1982 tilinpäätös	3 406 683
1981 ,,	2 474 487

29. *Valtion viljavaraston ylijäämän tuloutus*
Momentille arvioidaan kertyvän 41 803 000

mk valtion viljavaraston vuoden 1982 ylijäämän tuloutuksena.

1983 III lisämenoarvioesitys	41 803 000
------------------------------------	------------

76. *Metsäntutkimuslaitoksen tulot*

1. *Korvaukset tilaustöistä.* Alamomentille arvioidaan kertyvän tilaustutkimustoiminnan laajenemisen johdosta lisäystä 700 000 mk. Alamomentin loppusumma on 1 000 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	700 000
1983 tuloarvio	850 000
1982 tilinpäätös	753 115
1981 ,,	454 189

32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala

34. *Lisenssiviraston tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 400 000 mk lisenssimaksujen tarkistusten johdosta.

1983 III lisämenoarvioesitys	400 000
1983 tuloarvio	3 500 000
1982 tilinpäätös	2 578 774
1981 ,,	2 382 338

60. *Siirto tuontikaupparahastosta*

Kuluvan vuoden ensimmäisessä lisämenoarviossa momentille on merkitty lisäystä 59 000 000 mk siirtona tuontikaupparahastosta. Rahastosta maksettavat polttonesteiden hinnantasausmenot ovat nousseet huomattavasti arvioitua suuremmiksi, mistä aiheutuu rahastolle alamomentille 32.85.60.2 ehdotettu lisärahoitustarve. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 59 000 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	—59 000 000
1983 I lisämenoarvio	59 000 000
1983 tuloarvio	23 000 000
1982 tilinpäätös	—

99. *Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan muut tulot*

4. *Muut tulot.* Alamomentille arvioidaan kertyvän lähinnä Imatran Voima Oy:n suorittamina korvauksina Kemijoki Oy:n sähköosuudesta lisäystä 8 400 000 mk. Alamomentin loppusumma on 40 410 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	8 400 000
1983 I lisämenoarvio	700 000
1983 tuloarvio	32 555 000
1982 tilinpäätös	52 998 247
1981 ,,	44 738 568

33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

99. <i>Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnon- alan muut tulot</i>	1983 III lisämenoarvioesitys	125 000 000
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 125 000 000 mk arvioitua suuremmista valtiono- suuksien palautuksista johtuen.	1983 tuloarvio	40 300 000
	1982 tilinpäätös	81 597 608
	1981 ,,	55 424 910

39. Muut sekalaiset tulot

05. <i>Valtion maaomaisuuden ja tuloa tuotta- vien oikeuksien myynti</i>	1983 III lisämenoarvioesitys	1 350 000
Viitaten momentin 24.10.88 perusteluihin momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 350 000 mk San Franciscon pääkonsulin virka- asuntokiinteistön myynnistä hintojen ja Yhdys- valtain dollarin vaihtokurssin nousun johdosta.	1983 I lisämenoarvio	8 100 000
	1983 tuloarvio	5 000 000
	1982 tilinpäätös	21 567 207
	1981 ,,	10 518 092

Osasto 13

KORKO- JA OSINKOTULOT SEKÄ OSUUS VALTION RAHALAITOSTEN
VOITOSTA

01. Korkotulot

01. <i>Korot asuntolainoista</i>	07. <i>Korot talletuksista</i>
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 10 000 000 mk.	Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 80 000 000 mk, mikä aiheutuu lähinnä Suomen Pankin peruskoron ja päiväluottokoron noususta vuonna 1983.
1983 III lisämenoarvioesitys	1983 III lisämenoarvioesitys
1983 tuloarvio	1983 tuloarvio
1982 tilinpäätös	1982 tilinpäätös
1981 ,,	1981 ,,
05. <i>Korot muista lainoista</i>	08. <i>Korot obligaatioista</i>
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 40 000 000 mk.	Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 15 000 000 mk.
1983 III lisämenoarvioesitys	1983 III lisämenoarvioesitys
1983 tuloarvio	1983 tuloarvio
1982 tilinpäätös	1982 tilinpäätös
1981 ,,	1981 ,,

03. Osinkotulot

01. <i>Osinkotulot valtionenemmistöisistä osakeyhtiöistä</i>	1983 III lisämenoarvioesitys	—22 700 000
Momentille arvioidaan kertyvän 73 800 000 mk eli 22 700 000 mk tuloarvioon merkittyä vähemmän. Momentilta ehdotetaan tämän johdosta vähennettäväksi 22 700 000 mk.	1983 tuloarvio	96 500 000
	1982 tilinpäätös	92 169 010
	1981 ,,	71 101 549

Osasto 14

VALTION LIIKEYRITYKSET

01. Valtionrautatiet

Kuluvan vuoden ensimmäisessä lisämenoarviossa on valtionrautateiden käyttötalouden lisärahoitustarpeeksi merkitty 869 422 000 mk. Kun käyttömenoihin pääluokan 31 kohdalla ehdotetaan lisäystä 36 800 000 mk, lisääntyy käyttötalouden lisärahoitustarve 36 800 000 mk ja on 906 222 000 mk.	1983 III lisämenoarvioesitys, lisärahoitustarve	906 222 000
	1983 I lisämenoarvio, lisärahoitustarve	869 422 000
	1983 tuloarvio, lisärahoitustarve	891 422 000
	1982 tilinpäätös, lisärahoitustarve	1 030 201 560
	1981 tilinpäätös, lisärahoitustarve	885 995 500

04. Posti- ja telelaitos

01. <i>Postitoimen liikennetulot</i>	4 500 000 mk leimamerkkien, leimaveroarvokorttien ja elokuvaverolippujen myynnin lisääntymisen johdosta.	
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 70 000 000 mk liikenteen arvioitua suuremman kasvun johdosta.		
1983 III lisämenoarvioesitys	70 000 000	
1983 I lisämenoarvio	25 000 000	
1983 tuloarvio	1 922 000 000	
1982 tilinpäätös	1 721 206 652	
1981 ,,	1 445 072 126	
	1983 III lisämenoarvioesitys	10 500 000
	1983 tuloarvio	106 600 000
	1982 tilinpäätös	100 749 652
	1981 ,,	88 524 973

04. *Telettoimen liikennetulot*

02. <i>Valtiolta postitoimen palveluksista saatavat korvaukset</i>	Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 71 500 000 mk, mistä 13 500 000 mk datatoinnin tuloihin bruttoperiaatteeseen siirtymisen johdosta datel-maksujen kirjauksessa ja 58 000 000 mk liikenteen arvioitua suuremman kasvun johdosta.
--	--

1983 III lisämenoarvioesitys.....	71 500 000
1983 I lisämenoarvio	26 500 000
1983 tuloarvio	2 353 000 000
1982 tilinpäätös	2 204 018 026
1981 ,,	1 898 875 902

06. Autoliikenteen tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 2 000 000 mk liikenteen arvioitua suuremman kasvun johdosta.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	2 000 000
1983 tuloarvio	54 000 000
1982 tilinpäätös.....	53 524 486
1981 ,,	50 634 646

Kuluvan vuoden ensimmäisessä lisämenoarviossa posti- ja telelaitoksen käyttötalouden rahoituskatteeksi on merkitty 1 143 439 000 mk. Kun käyttötuloihin nyt arvioidaan kertyvän lisäystä 154 000 000 mk ja kun pääluokan 31 kohdalla käyttömenoihin ehdotetaan lisäystä 93 294 000 mk, lisääntyy posti- ja telelaitoksen käyttötalouden rahoituskate 60 706 000 mk ja on 1 204 145 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	1 204 145 000
1983 I lisämenoarvio	1 143 439 000
1983 tuloarvio	1 071 939 000
1982 tilinpäätös	1 070 092 418
1981 ,,	810 012 249

20. Puolustusministeriön alainen teollisuus- ja liiketoiminta

02. Vammaskosken tehtaan tulot

Liiketoiminnan kehityksen perusteella momentille arvioidaan kertyvän 5 000 000 mk vähemmän kuin kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on arvioitu. Momentilta ehdotetaan tämän johdosta vähennettäväksi 5 000 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	-5 000 000
1983 tuloarvio	57 000 000
1982 tilinpäätös	47 903 188
1981 ,,	47 580 052

04. Metsätaloustoiminnan tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 600 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	1 600 000
1983 tuloarvio	9 700 000
1982 tilinpäätös.....	10 638 118
1981 ,,	10 131 352

Kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on puolustusministeriön alaisen teollisuus- ja liiketoiminnan käyttötalouden rahoituskatteeksi merkitty 7 900 000 mk. Kun käyttötuloista ehdotetaan vähennettäväksi 3 400 000 mk ja käyttömenoista pääluokan 27 kohdalla ehdotetaan vähennettäväksi 4 100 000 mk, lisääntyy puolustusministeriön alaisen teollisuus- ja liiketoiminnan käyttötalouden rahoituskate 700 000 mk ja on 8 600 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	8 600 000
1983 tuloarvio	7 900 000
1982 tilinpäätös.....	5 957 968
1981 ,,	14 345 610

45. Metsähallituksen metsät

02. Puutavaran hankintatulot

Momentille arvioidaan kertyvän ennakoitua suurempien puutavaran myyntimäärien johdosta lisäystä 70 000 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	70 000 000
1983 I lisämenoarvio	30 000 000
1983 tuloarvio	725 000 000
1982 tilinpäätös	796 132 794
1981 ,,	710 511 718

Kuluvan vuoden ensimmäisessä lisämenoarviossa on metsähallituksen metsien käyttötalouden rahoituskatteeksi merkitty 62 401 500 mk. Kun metsähallituksen metsien käyttötuloihin nyt arvioidaan kertyvän lisäystä 70 000 000 mk ja käyttömenoihin pääluokan 30 kohdalla ehdotetaan lisäystä 40 000 000 mk, lisääntyy käyttötalouden rahoituskate 30 000 000 mk ja on 92 401 500 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	92 401 500
1983 I lisämenoarvio	62 401 500
1983 tuloarvio	32 401 500
1982 tilinpäätös	136 116 908
1981 ,,	102 538 507

Osasto 15

LAINAT

01. Takaisin maksetut lainat

01. Asuntolainojen takaisinmaksut

1. *Asuntolainojen lyhennykset.* Alamomentille arvioidaan kertyvän lisäystä 100 000 000 mk, mikä aiheutuu asuntolainojen ennaikaisten lyhennysten arvioitua suuremmasta kertymästä. Alamomentin loppusumma on 614 000 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	100 000 000
1983 tuloarvio	536 000 000
1982 tilinpäätös	576 862 443
1981 ,,	408 497 636

04. Muiden lainojen lyhennykset

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 10 000 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	10 000 000
1983 tuloarvio	235 000 000
1982 tilinpäätös	211 402 656
1981 ,,	189 645 006

MENOT

Pääloukka 22

EDUSKUNTA

02. Eduskunnan kanslia

29. <i>Muut kulutusmenot</i> (arviomääräraha)	1983	III lisämenoarvioesitys	— 620 000
Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi mat-	1983	menoarvio	16 530 000
kamenoina 620 000 mk.	1982	tilinpäätös	12 185 628
	1981	„	12 336 298

05. Eduskuntatalo

10. <i>Rakennusten käyttö</i> (arviomääräraha)	1983	III lisämenoarvioesitys	620 000
Momentille ehdotetaan lisäystä 620 000 mk	1983	menoarvio	2 700 000
kiinteistön hoitokustannusten nousun ja energian	1982	tilinpäätös	2 438 820
kulutuksen lisääntymisen johdosta. Vastaavasti	1981	„	2 076 311
momentilta 22.02.29 voidaan vähentää 620 000			
mk.			

Pääloukka 23

VALTIONEUVOSTO

01. Valtioneuvosto

21. <i>Ministeriöiden käyttövarat</i>	1983	III lisämenoarvioesitys	1 000 000
Momentille ehdotetaan lisäystä 1 000 000 mk.	1983	menoarvio	3 000 000
	1982	tilinpäätös	2 808 909
	1981	„	2 515 221

25. Valtioneuvoston edustus- ja virkahuoneistot

70. *Kaluston hankkiminen* (siirtomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 1 000 000 mk Arctia Oy:n toimesta Hotelli Kalastajatorpan yhteyteen rakennettavaan valtion vierastaloon tarvittavan kaluston ja irtaimiston hankkimista varten.

1983 III lisämenoarvioesitys	1 000 000
1983 menoarvio	800 000
1982 tilinpäätös	460 000
1981 ,,	950 000

76. *Tasavallan Presidentin virka-asunto* (siirtomääräraha)

Kuluvan vuoden ensimmäisessä lisämenoarviossa myönnettiin tasavallan presidentin uuden virka-asunnon tontilla suoritettavien rakennushankkeiden suunnittelua varten järjestettävästä arkkitehtikilpailusta aiheutuviin kustannuksiin 500 000 mk. Kun kilpailusta aiheutuvat kustannukset osoittautuvat arvioitua suuremmiksi, ehdotetaan tämän johdosta momentille 100 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	100 000
1983 I lisämenoarvio	500 000

99. Valtioneuvoston muut menot

27. *Presidentti Kyösti Kallion elämäkerta* (siirtomääräraha)

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että Kyösti Kallion elämäkerran kirjoittamisesta ja aineiston hankinnasta aiheutuvat kustannukset saisivat kohota 380 000 markkaan aiemmin arvioitun 375 000 markan sijasta. Aikaisempaan arvioon sisältyi myös käsikirjoituksen tarkastuksesta ja teoksen painattamisesta aiheutuvat kustannukset. Käsikirjoitus on tarkoitus saada valmiiksi siten, että sen tarkastus ja teoksen

painatus voidaan suorittaa vuoden 1985 aikana. Edellä mainitusta kustannusarvion muutoksesta aiheutuva 5 000 markan lisätarve sekä käsikirjoituksen tarkastukseen ja teoksen painattamiseen tarvittavat varat on tarkoitus ehdottaa vuoden 1985 tulo- ja menoarvioon, joten momentille ei nyt ehdoteta lisäystä.

1983 menoarvio	95 000
1982 tilinpäätös	100 000
1981 ,,	90 000

Pääluokka 24

ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ulkoasiainministeriö

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 2 000 000 mk, mikä aiheutuu hintojen sekä vuokrien ja muiden kiinteistöjen käyttömenojen noususta.

1983 III lisämenoarvioesitys	2 000 000
1983 menoarvio	21 448 000
1982 tilinpäätös	19 254 172
1981 ,,	17 513 379

10. Edustustot

10. *Kiinteistöjen käyttö ja kunnossapito* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 4 500 000 mk, mikä aiheutuu vuokrien ja kiinteistöjen muiden käyttömenojen noususta sekä markan ulkoisen arvon muuttamisesta.

1983 III lisämenoarvioesitys	4 500 000
1983 menoarvio	35 600 000
1982 tilinpäätös	34 259 322
1981 ,,	28 945 334

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 2 000 000 mk, mikä aiheutuu kustannusten noususta sekä markan ulkoisen arvon muuttamisesta.

1983 III lisämenoarvioesitys	2 000 000
1983 menoarvio	23 000 000
1982 tilinpäätös	22 428 398
1981 ,,	19 124 638

88. *Kiinteistöjen ja huoneistojen bankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 500 000 mk Los Angelesin pääkonsulin virka-asunnon ostoon valuuttakursien muutosten johdosta. Vastaavasti momentille 12.39.05 kertyy lisäystä tuloihin San Franciscon pääkonsulin virka-asuntokiinteistön myynnistä.

1983 III lisämenoarvioesitys	500 000
1983 I lisämenoarvio	9 318 000
1983 menoarvio	24 030 000
1982 tilinpäätös	17 890 000
1981 ,,	12 400 000

20. Ulkoasiainhallinnon virat ja toimet

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 26 642 000 mk seuraavasti:

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 6 300 000 mk palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta. Alamomentin loppusumma on 82 602 900 mk.

2. *Tilapäisten palkkiot ja työsuhdepalkat.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 22 000 mk yhden tilapäisen ulkoasiainneuvoksen (A 25), yhden tilapäisen ulkoasiainsihteerin (A 22), kahden tilapäisen toimistosihteerin (A 9) ja yhden tilapäisen virastomestarin (A 6) palkkaamista varten 16.12.1983 lukien Tukholmaan perustettavaan, ETYK:n seurantaan liittyvän aseidenriisuntakonferenssin Suomen erityisedustustoon sekä 20 000 mk ko. tointen paikalliskorotuksiin, eli yhteensä 42 000 mk.

Alamomentille ehdotetaan lisäystä 10 300 000 mk palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen sekä markan ulkoisen arvon muuttamisen johdosta.

Alamomentin loppusumma lisääntyy 10 342 000 mk ja on 43 687 400 mk.

3. *Muut palkat ja palkkiot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 10 000 000 mk ulkomaankorvausten tarkistuksen ja markan ulkoisen arvon muuttamisen johdosta. Alamomentin loppusumma on 92 516 100 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	26 642 000
1983 I lisämenoarvio	23 000
1983 menoarvio	201 941 000
1982 tilinpäätös	194 531 090
1981 ,,	169 094 969

99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot

21. <i>Tilapäinen edustus kansainvälisissä neuvotteluissa (arviomääräraha)</i>	1983 III lisämenoarvioesitys	400 000
Momentille ehdotetaan lisäystä 2 500 000 mk matkakustannusten nousun ja markan ulkoisen arvon muuttamisen johdosta.	1983 menoarvio	800 000
	1982 tilinpäätös	1 000 000
	1981 ,,	1 860 000
1983 III lisämenoarvioesitys	2 500 000	
1983 menoarvio	17 700 000	
1982 tilinpäätös	15 009 873	
1981 ,,	12 908 229	
24. <i>Osallistuminen kansainvälisiin kokouksiin (siirtomääräraha)</i>		
Momentille ehdotetaan lisäystä 400 000 mk Madridin ETY-seurantakokouksen loppumenoihin, Helsingin valmistelukokouksen ennakkokonsultaatioihin sekä Tukholman aseriisuntakonferenssin ennakkovalmisteluihin.	1983 III lisämenoarvioesitys	2 300 000
	1983 I lisämenoarvio	2 000 000
	1983 menoarvio	6 573 700
	1982 tilinpäätös	4 929 148
	1981 ,,	4 833 506
27. <i>Kansainväliseen yhteistyöhön Suomessa liittyvät menot (arviomääräraha)</i>		
Momentille ehdotetaan lisäystä 2 300 000 mk käytettäväksi OPEC:in kansainvälisen kokouksen loppukustannuksiin ja Helsingissä pidettävän Tukholman aseriisuntakonferenssin valmistelukokouksen järjestämisestä aiheutuviin menoihin. Osanottajamaiden maksuosuuksina kokousmenoista on alamomentille 12.24.99.3 vastaavasti merkitty lisäystä tuloina 1 400 000 mk.	1983 III lisämenoarvioesitys	2 300 000
	1983 I lisämenoarvio	2 000 000
	1983 menoarvio	6 573 700
	1982 tilinpäätös	4 929 148
	1981 ,,	4 833 506

Pääloukka 25

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Oikeusministeriö

70. <i>Kaluston hankkiminen</i>	1983 III lisämenoarvioesitys	30 000
Momentille ehdotetaan lisäystä 30 000 mk kaluston ja konttorikoneiden hankkimiseksi rikesakkojärjestelmän käyttöönoton johdosta palkatulle lisähenkilöstölle sekä eräisiin työsuojelutartpeisiin.	1983 menoarvio	180 000
	1982 tilinpäätös	199 947
	1981 ,,	214 463

20. Hovioikeudet

29. <i>Muut kulutusmenot (arviomääräraha)</i>	1983 III lisämenoarvioesitys	—600 000
Kulutusmenoissa arvioidaan syntyvän säästöä, minkä vuoksi momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 600 000 mk.	1983 menoarvio	5 518 000
	1982 tilinpäätös	4 274 435
	1981 ,,	4 058 700

30. Tuomiokunnat

29. <i>Muut kulutusmenot</i> (arviomääräraha)	1983	III lisämenoarvioesitys	—800 000
Kulutusmenoissa arvioidaan syntyvän säästöä, minkä vuoksi momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 800 000 mk.	1983	menoarvio	15 152 000
	1982	tilinpäätös	13 054 363
	1981	„	11 808 931

31. Raastuvanoikeudet ja maistraatit

70. <i>Kaluston hankkiminen</i> (siirtomääräraha)	1983	III lisämenoarvioesitys	300 000
Momentille ehdotetaan lisäystä 300 000 mk kassakoneiden ja kassakaappien hankkimista varten.	1983	menoarvio	2 200 000
	1982	tilinpäätös	2 500 000
	1981	„	1 700 000

45. Eräät oikeudenhoitomenot

22. <i>Eräät oikeudenkäyntimenot</i> (arviomääräraha)	1983	III lisämenoarvioesitys	—2 300 000
Momentilta maksettavissa menoissa arvioidaan syntyvän säästöä, minkä vuoksi momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 1 500 000 mk.	1983	I lisämenoarvio	130 000
	1983	menoarvio	22 500 000
	1982	tilinpäätös	23 856 413
	1981	„	22 496 833

1983	III lisämenoarvioesitys	—1 500 000	50. <i>Maksuton oikeudenkäynti</i> (arviomääräraha)
1983	menoarvio	8 100 000	Momentille ehdotetaan lisäystä 5 000 000 mk maksuttomista oikeudenkäynneistä aiheutuvien kustannusten ennakoitua suuremmasta noususta johtuen.
1982	tilinpäätös	6 355 105	
1981	„	5 749 537	

30. <i>Yleinen oikeusaputoiminta</i> (arviomääräraha)	1983	III lisämenoarvioesitys	5 000 000
Yleisen oikeusaputoiminnan menoissa arvioidaan syntyvän säästöä, minkä vuoksi momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 2 300 000 mk.	1983	menoarvio	40 000 000
	1982	tilinpäätös	39 323 754
	1981	„	34 702 381

50. Vankeinhoitolaitos

10. <i>Kiinteistöjen käyttö</i> (arviomääräraha)	1983	III lisämenoarvioesitys	—1 000 000
Ennakoitua pienemmästä kustannusten noususta johtuen kiinteistöjen käyttömenoissa arvioidaan syntyvän säästöä, minkä johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 1 000 000 mk.	1983	menoarvio	26 500 000
	1982	tilinpäätös	23 209 230
	1981	„	21 420 226

23. *Työtoiminta* (arviomääräraha)

Työtoiminnan menoissa arvioidaan syntyvän säästöä, mikä aiheutuu vankilateollisuuden tuotannon jäämisestä ennakoitua pienemmäksi vankien määrän vähenemisen ja joidenkin tuotteiden menekkivaikkeuksien vuoksi. Tämän vuoksi momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 4 000 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	—4 000 000
1983 menoarvio	56 000 000
1982 tilinpäätös	47 919 089
1981 ,,	46 545 183

24. *Työ- ja käyttörahat sekä avolaitospalkat* (arviomääräraha)

Ennakoitua pienemmästä vankien määrästä johtuen arvioidaan lähinnä työ- ja käyttörahoissa syntyvän säästöä, minkä johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 1 000 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	—1 000 000
1983 menoarvio	23 200 000
1982 tilinpäätös	20 595 059
1981 ,,	18 339 326

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lähinnä hintojen nousun johdosta lisäystä 500 000 mk, mistä enintään 30 000 mk henkilökunnan koulutusmenoihin.

1983 III lisämenoarvioesitys	500 000
1983 menoarvio	9 628 500
1982 tilinpäätös	9 061 907
1981 ,,	8 389 745

51. *Valtionapu Kriminaalihuoltoyhdistykselle muun kriminaalihuoltotyön suorittamiseen*

1. *Valtionapu palkkausmenoihin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 380 000 mk määrärahan oikaisun ja palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta. Alamomentin loppusumma on 5 438 900 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	380 000
1983 I lisämenoarvio	21 000
1983 menoarvio	6 187 900
1982 tilinpäätös	5 901 700
1981 ,,	4 904 500

61. *Yhdistyneiden Kansakuntien yhteydessä toimiva kriminaalipoliittinen instituutti*01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

3. *Muut palkat ja palkkiot.* Ehdotetaan, että alamomentin määrärahasta saadaan käyttää 10 000 mk viransijaisten palkkioiden maksami-

seen. Alamomentin loppusumma ei tämän johdosta muutu.

1983 menoarvio	515 000
1982 tilinpäätös	63 612

99. *Oikeusministeriön hallinnonalan muut menot*26. *Kansainvälinen yhteistyö* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 140 000 mk jäsenmaksujen ja muiden kustannusten ennakoitua suuremmasta noususta johtuen.

1983 III lisämenoarvioesitys	140 000
1983 menoarvio	510 000
1982 tilinpäätös	680 290
1981 ,,	534 038

51. *Erinäiset avustukset* (siirtomääräraha)

Eduskunnalle annetaan tähän lisämenoarvioesitykseen liittyen hallituksen esitys laiksi eräiden

Kemijoen rakentamisesta aiheutuneiden kalastusvahinkojen korvauskysymysten hoitamisesta annetun lain (926/79) muuttamisesta. Sen mukaan Isohaaran voimalaitoksen rakentamisen vuoksi mainitunlaisia vahinkoja kärsineet vapautetaan maksamasta takaisin valtiolle ennakolta suoritetuista korvauksista, jotka Pohjolan Voima Oy maksoi vapaehtoisesti vesioikeuden lainvoimaa vailla olevan päätöksen mukaisina ja joiden takaisin maksamisesta valtio antoi yhtiölle korvauksensaajien puolesta omavelkaisen takauksen sen varalta, että jonkun korvauksensaajan korvausta alennetaan tai hänen korvausvaatimuksensa hylätään

vesiylioikeuden tai korkeimman oikeuden päätöksellä. Eräät korvauksensaajat eivät voineet taikka halunneet nostaa näitä korvauksia. Koska korvauksia nostaneet on ehdotettu vapauttavaksi takaisinmaksuvelvollisuudesta, olisi korvauksensaajien yhdenvertaisen kohtelun saavuttamiseksi edellisessä virkkeessä tarkoitetuille maksettava valtion varoista heidän korvauksiaan vastaavat rahamäärät. Edellä esitetyn perusteella

momentille ehdotetaan 2 000 000 mk käytettäväksi erinäisten avustusten maksamiseksi korvauksensaajille Lapin lääninhallituksen välityksellä. Lisäksi ehdotetaan, että lääninhallitus saa käyttää määrärahaa yhden toimihenkilön palkkaamiseen maksatuksen ajaksi.

1983 III lisämenoarvioesitys 2 000 000

Pääloukka 26

SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Sisäasiainministeriö

01. Palkkaukset (arviomääräraha)

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Henkilöstörakenteen kehittämiseksi ja muuttamiseksi vastamaan muuttunutta tehtävärakennetta ehdotetaan lääni- ja kuntaosastoon 16.12.1983 lukien perustettavaksi ylimääräinen ylitarkastajan toimi (A 22). Vastaavasti voidaan samasta ajankohdasta

lukien lakkauttaa ylimääräinen tarkastajan toimi (A 21). Tämän johdosta alamomentille ei ehdoteta lisäystä.

1983 menoarvio 23 358 000
1982 tilinpäätös 24 890 252
1981 ,, 21 603 100

05. Lääninhallitukset

01. Palkkaukset (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 2 511 000 mk seuraavasti:

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 1 900 000 mk palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta.

Ympäristönsuojelutehtävien hoidon järjestämiseksi ehdotetaan 16.12.1983 lukien perustettavaksi seitsemän ylimääräistä tarkastajan tointa (A 21). Lisäys on 11 000 mk.

Alamomentin loppusumma lisääntyy 1 911 000 mk ja on 105 337 600 mk.

3. *Muut palkat ja palkkiot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 600 000 mk, mikä aiheutuu lähinnä viransijaisten palkkioiden maksamisesta. Alamomentin loppusumma on 2 222 100 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys 2 511 000
1983 I lisämenoarvio 401 000
1983 menoarvio 120 397 000
1982 tilinpäätös 108 208 174
1981 ,, 94 483 061

25. Eräät hallintomenot (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 190 000 mk lisääntyneiden kuuluttamiskustannusten vuoksi.

1983 III lisämenoarvioesitys 190 000
1983 menoarvio 350 000
1982 tilinpäätös 591 736
1981 ,, 178 047

29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 750 000 mk, mistä 750 000 mk aiheutuu rakennusten käyttömenojen ja 1 000 000 mk toimistomenojen lisääntymisestä.

1983 III lisämenoarvioesitys 1 750 000
1983 menoarvio 18 312 000
1982 tilinpäätös 20 396 319
1981 ,, 15 948 094

06. Väestörekisterikeskus

70. <i>Kaluston hankkiminen</i>	1983 III lisämenoarvioesitys	370 000
Momentille ehdotetaan lisäystä 370 000 mk	1983 menoarvio	65 000
arkistohyllystöjen hankintaa varten uusiin toimi-	1982 tilinpäätös	59 891
tiloihin siirtymisen johdosta.	1981 ,,	59 413

12. Asuntotoimi

53. <i>Oman asunnon hankintaan myönnettyjen</i>	1983 III lisämenoarvioesitys	—35 000 000
<i>lainojen korkotuki</i> (arviomääräraha)	1983 menoarvio	465 000 000
Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi	1982 tilinpäätös	534 538 229
10 000 000 mk sen johdosta, että asuntosäästö-	1981 ,,	459 024 050
palkkiolain (639/82) tarkoittamien ns. vastaantu-		
lolainojen määrä on ollut arvioitua pienempi.		
Vastaavalta ympäristöministeriön hallinnonalan		
momentilta 35.12.53 ei ehdoteta tehtäväksi vä-		
hennystä.		

63. *Vuokra-asuntojen hankintaan myönnettyjen*

lainojen korkotuki (arviomääräraha)
Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi
2 000 000 mk korkotuen maksatusmäärärahaa
lähinnä korkotukiluottihakemusten vähäisen
määrän johdosta. Vastaavalta ympäristöministe-

riön hallinnonalan momentilta 35.12.63 ei ehdo-
teta tehtäväksi vähennystä.

1983 III lisämenoarvioesitys..... —2 000 000

1983 menoarvio 3 000 000

1982 tilinpäätös 177 428

1981 ,, —

1983 III lisämenoarvioesitys	—10 000 000
1983 menoarvio	29 000 000
1982 tilinpäätös	135 664

54. *Asumistuki* (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi
35 000 000 mk lähinnä asumistuen saajien mää-
rän arvioitua pienemmän kasvun johdosta. Vas-
taavalta ympäristöministeriön hallinnonalan mo-
mentilta 35.12.54 ei ehdoteta tehtäväksi vähen-
nystä.

75. Poliisitoimi

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 47 600 000 mk
seuraavasti:

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimää-*
räisten virkamiesten palkkaukset. Alamomentille
ehdotetaan lisäystä 31 000 000 mk palvelussuh-
teen ehtojen tarkistuksen johdosta. Alamomen-
tin loppusumma on 677 753 800 mk.

2. *Tilapäisten palkkiot ja työsuhdetpalkat.* Ala-
momentille ehdotetaan lisäystä 1 600 000 mk
työsuhdetpalkkoihin palvelussuhteen ehtojen tar-
kistuksen johdosta. Alamomentin loppusumma
on 49 260 900 mk.

3. *Muut palkat ja palkkiot.* Alamomentille
ehdotetaan lisäystä 8 000 000 mk työaikakor-
vauksiin ja 7 000 000 mk ylityökorvauksiin palve-
lussuhteen ehtojen tarkistuksen ja lukuisten eri-
tistapahtumien, kuten yleisurheilun MM-kisojen

ja OPEC-kokouksen johdosta eli yhteensä
15 000 000 mk. Alamomentin loppusumma on
145 419 400 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	47 600 000
1983 I lisämenoarvio	1 346 000
1983 menoarvio	889 944 000
1982 tilinpäätös	837 023 871
1981 ,,	738 139 011

23. *Tuotantomenu* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 520 000 mk
uusien autojen varustemenojen lisääntymisen ja
kustannusten nousun johdosta.

1983 III lisämenoarvioesitys	520 000
1983 menoarvio	3 884 000
1982 tilinpäätös	3 660 754
1981 ,,	3 343 358

26. *Päihtyneiden selviämisasemat*

Momentille ehdotetaan lisäystä 106 000 mk seuraavasti:

1. *Lahden selviämisasema.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 70 000 mk palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen ja muiden kustannusten nousun johdosta. Alamomentin loppusumma on 878 000 mk.

2. *Helsingin selviämisasema.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 36 000 mk palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta. Alamomentin loppusumma on 218 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	106 000
1983 menoarvio	990 000
1982 tilinpäätös	967 974
1981 ,,	677 752

28. *Poliiistoimen erityismenot (arviomääräraha)*

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 550 000 mk, mistä 350 000 mk aiheutuu vankien ja pidätettyjen kuljetuksesta ja huollosta, 400 000 mk rikostutkimustarvikkeista ja palveluista sekä 800 000 mk oikeuslääkeopillisista tutkimuksista.

1983 III lisämenoarvioesitys	1 550 000
1983 I lisämenoarvio	1 326 000
1983 menoarvio	23 106 000
1982 tilinpäätös	22 428 126
1981 ,,	18 762 833

29. *Muut kulutusmenot (arviomääräraha)*

Momentille ehdotetaan kustannusten nousun johdosta lisäystä 6 705 000 mk, mistä 2 900 000 mk aiheutuu matkamenosta, 1 855 000 mk vuokrasta, 1 250 000 mk puhelinmenoista ja 700 000 mk muista toimistomenoista.

1983 III lisämenoarvioesitys	6 705 000
1983 I lisämenoarvio	1 577 000
1983 menoarvio	92 231 000
1982 tilinpäätös	92 199 236
1981 ,,	83 390 702

70. *Kaluston ja välineiden bankkiminen (siirtomääräraha)*

Momentille ehdotetaan lisäystä 4 322 000 mk poliisin etäispäätelaitteistojen vaihtamista varten.

1983 III lisämenoarvioesitys	4 322 000
1983 I lisämenoarvio	1 180 000
1983 menoarvio	32 740 000
1982 tilinpäätös	35 579 977
1981 ,,	27 860 000

97. *Avustukset kunnille ja eräille järjestöille*38. *Valtionavustus Lapin Maakuntaliitolle*

Momentille ehdotetaan 50 000 mk käytettäväksi valtionavustuksena Lapin Maakuntaliitolle Lapin jälleenrakentamisen 30-vuotisjuhlallisuuksista aiheutuviin menoihin.

1983 III lisämenoarvioesitys	50 000
------------------------------------	--------

56. *Valtionavustus Suomen Meripelastusseuralle*

Momentin perustelut ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentin määrärahaa voidaan käyttää paitsi meripelastuspalvelusta annetun lain 11 §:ssä tarkoitettuihin korvauksiin ja avustuksiin myös muuhun Suomen Meripelastusseuran toiminnan tukemiseen. Momentin loppusumma ei edellä olevan johdosta muutu.

1983 menoarvio	200 000
----------------------	---------

Pääloukka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Puolustusministeriö

01. <i>Palkkaukset</i> (arviomääräraha)	1983 III lisämenoarvioesitys	—4 000
1. <i>Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.</i> Kiinteistönhoito-organisaatiossa toteutetun uudistuksen johdosta ehdotetaan 16.12.1983 lukien lakkautettavaksi kaksi ylimääräistä siivoojan tointa (A 1). Vähennys on 4 000 mk. Alamomentin loppusumma on 11 545 600 mk.	1983 I lisämenoarvio	27 000
	1983 menoarvio	15 852 000
	1982 tilinpäätös	13 484 806
	1981 ,,	12 113 665

12. Puolustusvoimien palkkaus- ja muut menot

01. <i>Palkkaukset</i> (arviomääräraha)	palkkioiden lisätarpeesta ja 1 528 000 mk palvelussuhteen ehtojen tarkistuksesta, määrärahan oikaisusta sekä kustannusten noususta. Kun alamomentilta voidaan vähentää 2 340 000 mk työaika- ja ylityökorvauksina, vähennys on 707 300 mk. Alamomentin loppusumma on 121 137 600 mk.
Momentille ehdotetaan lisäystä 105 317 200 mk seuraavasti:	
1. <i>Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.</i> Määrärahan oikaisun ja palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta alamomentille ehdotetaan lisäystä 88 755 100 mk.	4. <i>Sosiaaliturvamaksu.</i> Alamomentille merkitään lisäystä 4 653 700 mk. Alamomentin loppusumma on 75 417 500 mk.
Merivoimien esikunnan uusien tilojen kulunvalvonta- ja turvallisuusjärjestelmien toteutukseen liittyen ehdotetaan 16.12.1983 lukien perustettavaksi kolme ylimääräistä vahtimestarin tointa (A 5).	1983 III lisämenoarvioesitys..... 105 317 200
Alamomentin 27.01.01.1 perusteluihin viitaten ehdotetaan 16.12.1983 lukien perustettavaksi kaksi ylimääräistä siivoojan tointa (A 1).	1983 I lisämenoarvio
Alamomentin loppusumma lisääntyy 88 765 800 mk ja on 836 092 100 mk.	1983 menoarvio
2. <i>Tilapäisten palkkiot ja työsuhdetpalkat.</i> Alamomentille ehdotetaan lisäystä 12 605 000 mk määrärahan oikaisun ja palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta. Alamomentin loppusumma on 144 351 000 mk.	1982 tilinpäätös
3. <i>Muut palkat ja palkkiot.</i> Alamomentille ehdotetaan lisäystä 1 632 700 mk, mistä 4 700 mk aiheutuu joukko-osastojen sivutoimisten sotilaslääkäreiden palkkioiden tarkistamisesta, 100 000 mk ohjesääntöjen laatimis- ja kään-	1981 ,,
	16. <i>Kalusteiden, koneiden ja laitteiden hankkiminen</i> (siirtomääräraha)
	Momentille ehdotetaan lisäystä 1 487 000 mk kartoituskojeen hankkimiseksi. Kartoituskojeen hankinnalla vähennetään puolustusvoimien kartoitusruuhkia ja parannetaan merkittävästi tuotavuutta.
	1983 III lisämenoarvioesitys
	1983 menoarvio
	1982 tilinpäätös
	1981 ,,

14. Asevelvollisten ylläpitomenot

21. *Muonitus* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 14 665 000 mk, mistä 12 236 000 mk aiheutuu palkkojen ja elintarvikkeiden hintojen noususta, 1 237 000 mk varusmiesvahvuuksien arvioitua pienemmästä vähenemisestä, 792 000 mk työpaikkaruokailun laajenemisesta sekä 400 000 mk poronlihan käytön lisäämisestä puolustusvoimissa.

Poronlihaa on ennen syksyn teurastuskautta varastoissa arviolta 180 000 kiloa. Tämä määrä ylittää normaalin kotimaisen kulutuksen. Hyvän porovuoden seurauksena myös tulevilla teurastuskaudella on porojen teurastustarve suurempi.

Kasvavien varastojen pienentämiseksi esitetään puolustusvoimien poronlihan käyttöä lisättäväksi tilapäisesti syksyn 1983 ja syksyn 1984 välisenä aikana noin 100 000 kilolla. Lihan kokonaiskulutukseen poronlihan lisääminen ei vaikuttaisi. Poronlihan käytön lisääminen edellyttää momentille 400 000 markan määrärahaa poronlihan ja nautanlihan hinnaneron korvaamista varten.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	14 665 000
1983 menoarvio	162 269 000
1982 tilinpäätös	163 583 981
1981 ,,	135 591 472

20. Perushankintamenot

18. *Perushankinnat, kokeilu- ja kehittämistyöt* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 48 500 000 mk valuuttakurssien, sopimusindeksien ja liikevaihtoverolain muutosten johdosta aiempien hankintasuojien maksuja varten.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	48 500 000
1983 I lisämenoarvio	47 700 000
1983 menoarvio	499 500 000
1982 tilinpäätös	719 200 000
1981 ,,	322 000 000

25. Varustuksen uusinta- ja käyttömenot

16. *Uusinta* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 36 900 000 mk seuraavasti:

a) Tutkamittaajien ja ilmavoimien taistelunjohtajien koulutusedellytysten ylläpitämiseksi momentille ehdotetaan lisäystä 5 000 000 mk ilmalavonta- ja taistelunjohtosimulaattorin uusintaa varten. Hankinnalla korvataan työturvallisuussyistä ja muutoinkin teknisesti vahentuneena käytöstä poistettu laitteisto.

b) Valuuttakurssien, sopimusindeksien ja liikevaihtoverolain muutosten johdosta momentille ehdotetaan aiempien hankintasopimusten maksuja varten lisäystä 31 900 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	36 900 000
1983 I lisämenoarvio	3 000 000
1983 menoarvio	581 400 000
1982 tilinpäätös	534 420 000
1981 ,,	501 000 000

27. Kiinteistömenot

10. *Kiinteistöjen käyttö* (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 11 900 000 mk seuraavasti:

1. *Kiinteistöjen ylläpito*. Alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 10 000 000 mk, mikä aiheutuu lähinnä sääolosuhteista johtuvasta lämmitysenergian käytön vähenemisestä ja toimin-

nan tehostamisesta. Alamomentin loppusumma on 233 622 000 mk.

2. *Kiinteistövuokrat*. Alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 1 900 000 mk, mikä aiheutuu arvioitua vähemmästä toimi- ja varastotilojen vuokrauksesta. Alamomentin loppusumma on 6 063 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	—11 900 000
1983 menoarvio	251 585 000
1982 tilinpäätös	233 710 307
1981 ,,	208 142 249

16. *Varuskuntien viestiyhteyksien rakentaminen* (siirtomääräraha)

Rovajärven ampuma- ja leirialueen viestiverkko vaurioitui pahoin vuoden 1982 syksyllä poikkeuksellisen voimakkaan myrskyn aikana. Viestiyhteyksien kunnostamiseksi vastaamaan käyttö- sekä turvallisuusvaatimuksia momentille ehdotetaan lisäystä 2 350 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	2 350 000
1983 menoarvio	5 975 000
1982 tilinpäätös	6 000 000
1981 ,,	3 000 000

74. *Uudisrakennukset ja peruskorjaukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 4 500 000 mk seuraavasti:

1. *Keskeneräiset työt.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 2 500 000 mk hankkeiden valmiiksi saattamiseksi. Alamomentin loppusumma on 67 500 000 mk.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:

Rakennustyö	Hyötypinta- ala m ² (tilavuus m ³)	Kustannusarvio mk	mk/m ² (mk/m ³)	Myönnetty mk	Ehdotetaan mk
7. Varuskunnan rakennustyöt, Kuorevesi, Juupajoki ja Orivesi					
3. Varastorakennus	1 660 (11 500)	5 400 000	3 253 (470)	3 900 000	1 500 000
15. Varuskunnan rakennustyöt, Säkyä					
1. Vaatetuskorjaamon laajennus	1 425 (13 200)	8 600 000	6 035 (652)	8 900 000	1 000 000
2. Vaatetuskorjaamon muutos	1 525 (6 000)	1 300 000	852 (217)		
				Yhteensä	2 500 000

Edellä ehdotettujen lisäysten perusteluina esitetään seuraavaa:

7. Kuorevesi, Juupajoki ja Orivesi

Varastorakennuksen alustavien luonnossuunnitelmien perusteella tehty kustannusarvio on tarkistettu lopullisten suunnitelmien ja LVIS- sekä elementtiurakkatarjousten perusteella.

15. Säkyä

Vaatetuskorjaamon laajennuksen ja muutoksen kustannusarviot on tarkistettu aliorakkatarjousten perusteella.

2. *Uudet rakennushankkeet.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 2 000 000 mk. Alamomentin loppusumma on 21 000 000 mk.

Lisäys käyttösuunnitelmaan:

Rakennustyö	Hyötypinta- ala m ² (tilavuus m ³)	Kustannusarvio mk	mk/m ² (mk/m ³)	Ehdotetaan mk
11. Varuskunnan rakennustyöt, Helsinki				
1. Ajoneuvuhuoltola	925 (5 500)	5 400 000	5 838 (982)	2 000 000

Edellä esitetyn hankkeen lisäperusteluna esitetään seuraavaa:

Santahaminaan olisi kiireellisesti rakennettava ajanmukaiset ajoneuvojen huoltotilat. Nykyiset huoltotilat ovat heikkokuntoiset ja riittämättömät. Uudenmaan työsuojelupiirin päätöksen mukaan eräät keskeiset huoltotoiminnot ovat nykyisissä tiloissa työturvallisuudelle vaarallisia ja ne on lopetettava niissä vuoteen 1986 mennessä.

Ajoneuvojen koon kasvamisen takia huoltotiloja ei voida sijoittaa alueen vanhoihin rakennuksiin, koska ne ovat museoviraston mukaan säilytettäviä rakennuskohteita.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	4 500 000
1983 I lisämenoarvio	3 200 000
1983 menoarvio	115 800 000
1982 tilinpäätös	128 700 000
1981 ,,	116 158 000

30. Kansainvälinen rauhanturvaamistyö

22. Suomalaiset valvontajoukot (siirtomääräraha)

Yhdistyneiden Kansakuntien rauhanturvaamis- ja aselevon valvontatehtäviin Kyprokselle vuoden 1964 maaliskuusta ja Lähi-Itään Siinaille vuoden 1973 marraskuusta, josta osa siirtyi syyskuusta 1979 Golanille, asetettujen suomalaisten valvontajoukkojen ja joulukuusta 1982 Libanoniin lähetetyn suomalaisen valvontajoukon perustamiseen, palkkaukseen, päivärahoihin, varustamiseen, koulutukseen ja ylläpitoon on vuodesta 1964 vuoden 1983 loppuun saakka myönnetty määrärahoja 631,5 milj. mk. Suomalaisten valvontajoukkojen menot ovat vuodesta 1964 vuoden 1983 syyskuun loppuun mennessä olleet 574,2 milj. mk. Yhdistyneitä Kansakuntia on mainittuun päivään mennessä laskutettu tai arvioidaan voitavan laskuttaa Kyproksen osalta 163,7 milj. mk (44,0 milj. USD), Siinain ja Golanin osalta 238,5 milj. mk (55,2 milj. USD) ja Libanonin osalta 39,1 milj. mk (6,9 milj. USD). Korvauksia on saatu Kyproksen osalta 150,0 milj. mk (40,7 milj. USD), Siinain ja Golanin osalta 207,5 milj. mk (50,1 milj. USD) ja Libanonin osalta 19,7 milj. mk (3,5 milj. USD). Kun lisäksi otetaan huomioon Suomen avustusosuudet 3,9 milj. mk (1,05 milj. USD) Kypros-toiminnan menoihin, on korvauksia yhteensä saamatta noin 60,2 milj. mk (10,75 milj. USD).

Momentille ehdotetaan lisäystä 62 600 000 mk, mistä 43 889 000 mk aiheutuu Yhdistynei-

den Kansakuntien rauhanturvaamistehtäviin Lähi-Itään Golanille ja Libanoniin asetettujen suomalaisten valvontajoukkojen ja Kyprokselle asetetun suomalaisen osaston palkkaus-, päiväraha-, ylläpito-, huolto-, koulutus-, kuljetus- ja hallintomenoista, 15 580 000 mk varustamismenoista ja 3 131 000 mk 15 markan suuruisen erityispäivärahan ja 4 markan suuruisen kansallisen muonanparannusrahan maksamisesta edelleen Lähi-Idässä Golanilla ja Libanonissa. Määrärahalla voidaan rahoittaa valvontajoukkojen ja osaston menot vuoden 1984 kesäkuun loppuun saakka, edellyttäen, että niiden toimikausia jatketaan.

Suomen hallitus tulee edelleen jatkamaan toimenpiteitä rauhanturvaamistoiminnasta Suomelle aiheutuvien kulujen korvaamiseksi maaillemme siinä laajuudessa kuin Yhdistyneet Kansakunnat on korvausten yleisperusteista päättänyt.

Käyttösuunnitelma:	mk
Suomalainen osasto Kyproksella	595 000
Suomalainen valvontajoukko Golanilla	24 560 000
Suomalainen valvontajoukko Libanonissa ..	29 265 000
Yhteiset menot	8 180 000
Yhteensä	62 600 000
1983 III lisämenoarvioesitys	62 600 000
1983 I lisämenoarvio	58 571 000
1982 tilinpäätös.....	82 764 000
1981 ,,	37 630 000

90. Puolustusministeriön alainen teollisuus- ja liiketoiminta

22. *Vammaskosken tehdas* (arviomääräraha)

Liiketoiminnan kehitykseen verrattuna momentin määrärahasta jää käyttämättä 5 200 000 mk, mikä ehdotetaan vähennettäväksi momentilta.

1983 III lisämenoarvioesitys	— 5 200 000
1983 menoarvio	51 700 000
1982 tilinpäätös	42 543 185
1981 ,,	39 241 052

24. *Metsätalous* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 100 000 mk lähinnä energiakäyttöön tulevan puutavaran valmistuksen lisääntymisestä sekä palo- ja myrskytuhoalueiden puustojen korjuusta. Vastaavasti arvioidaan momentille 14.20.04 kertyvän tuloina lisäystä 1 600 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	1 100 000
1983 menoarvio	6 910 000
1982 tilinpäätös	7 708 587
1981 ,,	6 371 100

Pääloukka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Valtiovarainministeriö

27. *Automaattinen tietojenkäsittely*

Momentille ehdotetaan lisäystä 80 000 mk lähinnä tulo- ja menoarvioesityksen atk-pohjaisen laadinnan menoja varten.

1983 III lisämenoarvioesitys	80 000
1983 menoarvio	2 000 000
1982 tilinpäätös	1 699 121
1981 ,,	1 584 460

70. *Kaluston hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille, jonka määräraha ehdotetaan muutettavaksi siirtomäärärahaksi, ehdotetaan lisäystä 550 000 mk peruskorjattujen tilojen kalustamista varten. Osa peruskorjauksesta on aientu-
nut suunnitellusta aikataulusta.

1983 III lisämenoarvioesitys	550 000
1983 menoarvio	325 000
1982 tilinpäätös	365 355
1981 ,,	157 376

05. Valtiokonttori

53. *Asuntosäästöpallo* (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 8 000 000 mk, mikä aiheutuu siitä, että arvioitua pienempi määrä tallettajista saavuttaa säästövoitteen kuluvaan vuoteen aikana.

1983 III lisämenoarvioesitys	— 8 000 000
1983 menoarvio	15 000 000
1982 tilinpäätös	513 017

07. Eläkkeet

05. *Vakinaiset eläkkeet sekä perhe-eläkkeet ja hautausavut* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 65 000 000 mk, mikä aiheutuu eläkkeiden arvioitua suuremmasta lukumäärän kasvusta.

1983 III lisämenoarvioesitys	65 000 000
1983 menoarvio	2 922 142 000
1982 tilinpäätös	2 666 891 905
1981 ,,	2 355 004 187

36. Muut verotusmenot

21. <i>Palautettavien verojen korko sekä oikeudenkäyntikulut veroasioissa (arviomääräraha)</i>	1983 III lisämenoarvioesitys.....	29 400 000
Momentille ehdotetaan lisäystä 29 400 000 mk palautettavien erien kasvun johdosta.	1983 menoarvio.....	55 000 000
	1982 tilinpäätös.....	59 543 365
	1981 ,,	44 414 576

37. Eräät hinnanerokorvaukset

40. *Eräiden valmisteverolakiin mukaiset hinnanerokorvaukset (arviomääräraha)*

Momentille ehdotetaan lisäystä 123 000 000 mk, mistä 13 000 000 mk johtuu maltaan lisäviennistä aiheutuvasta hinnanerokorvausmenojen kasvusta. Lisäystarve liittyy vuoden 1983 alussa toteutettuun hinnanerokorvausjärjestelmän muutokseen ja aiheutuu lähinnä siitä, että osa vuoden 1982 elintarviketuotteiden toimituksista suoritettavista hinnanerokorvauksista siirtyi maksettaviksi vuoden 1983 tammi—helmikuussa. Vastaavasti elintarviketuotteiden valmisteveroa kertyy valtiolle arvioitua enemmän vuoden 1983 aikana. Tä-

män johdosta on momentille 11.08.06 merkitty lisäystä 75 000 000 mk. Lisäksi ehdotetaan momentin perusteluja muutettavaksi siten, että kotimaisesta mallasohrasta valmistettua mallasta on tarkoitus viedä vuonna 1983 enintään 32 000 tonnia. Lähivuosien mallasohratuotannon taso on tarkoitus supistaa vastaamaan suunnilleen oma-varaisuutta.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	123 000 000
1983 menoarvio	590 000 000
1982 tilinpäätös	2 670 485 243
1981 ,,	2 019 346 964

52. Tilastokeskus

27. *Tietojen koneellinen käsittely*

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 710 000 mk, mikä aiheutuu vähentyneistä atk-palvelusten ostoista ja laitevuokrista.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	—710 000
1983 I lisämenoarvio	—259 000
1983 menoarvio	6 880 000
1982 tilinpäätös	5 520 043
1981 ,,	5 899 932

atk-laitteiston ostamista varten. Vastaava määrä-raha vähennetään momentilta 28.52.27. Lisäksi ehdotetaan momentin perusteluja muutettavaksi siten, että tietokoneen keskusyksikön hankintaan osoitettua 1 100 000 markan määrärahaa saadaan käyttää myös muiden atk-laitteiden ostamiseen.

1983 III lisämenoarvioesitys	710 000
1983 I lisämenoarvio	1 100 000
1983 menoarvio	1 000 000
1982 tilinpäätös	1 100 000
1981 ,,	900 000

70. *Kaluston bankkiminen (siirtomääräraha)*

Momentille ehdotetaan lisäystä 710 000 mk

60. Rakennushallinto

29. *Muut kulutusmenot (arviomääräraha)*

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 500 000 mk, mikä aiheutuu pääasiassa Uudenmaan piirirakennustoimiston sekä Kymen ja Mikkelin piirirakennustoimiston Mikkelin toimipisteen muuttami-

sesta vuokratiloihin sekä Keski-Suomen piirirakennustoimistolle vuokratusta lisätilasta, toimitusten ja atk-menojen ennakoitua suuremmasta kasvusta sekä eräistä suoritetuista korvauksista.

1983 III lisämenoarvioesitys	1 500 000
1983 menoarvio	12 891 500
1982 tilinpäätös	12 351 339
1981 ,,	10 480 004

70. Kaluston hankkiminen

Momentille ehdotetaan lisäystä 200 000 mk,

mikä aiheutuu Uudenmaan ja Keski-Suomen piirirakennustoimistojen uusiin tiloihin hankittavasta kalustuksesta.

1983 III lisämenoarvioesitys	200 000
1983 menoarvio	400 000
1982 tilinpäätös	478 840
1981 ,,	447 468

64. Eräiden valtion kiinteistöjen menot

10. Kiinteistöjen käyttö (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 8 000 000 mk lämmityskustannusten pienentymisen johdosta.

1983 III lisämenoarvioesitys	-8 000 000
1983 menoarvio	168 000 000
1982 tilinpäätös	140 248 459
1981 ,,	123 352 060

76. Virastotalojen rakentaminen (siirtomääräraha)

1. *Keskeneräiset työt.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 80 000 mk, mikä aiheutuu Karkkilan virastotalon rakennuskustannusten arvioitua suuremmasta noususta rakennustyön aikana sekä liikevaihtoveron korotuksesta 1.6.1983. Tarkistettu kustannusarvio on 10 680 000 mk, hyötöpinta-ala 1 910 m² ja tilavuus 9 400 m³, jolloin vastaavat yksikkökustannukset ovat 5 590 mk/m² ja 1 135 mk/m³. Alamomentin loppusumma on 128 500 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	80 000
1983 I lisämenoarvio	1 970 000
1983 menoarvio	136 650 000
1982 tilinpäätös	124 435 000
1981 ,,	122 057 000

88. Kiinteistöjen ja huoneisto-osakkeiden hankkiminen valtion tarpeisiin (siirtomääräraha)

Ns. Näkinpuiston virastotalon eli Kiinteistö Oy Sörnäistenrannan kustannusarviota ehdotetaan muutettavaksi siten, että tarkistettu kustannusarvio on 101 900 000 mk. Kustannusarvion nousu on 1 960 000 mk, josta 1 200 000 mk aiheutuu tarpeellisista lisä- ja muutostöistä ja 760 000 mk lähinnä yleisessä korkokannassa, leimaveron ja liikevaihtoveron määrässä tapahtuneista muutoksista. Momentille ei tämän johdosta esitetä lisäystä.

1983 I lisämenoarvio	40 000 000
1983 menoarvio	80 000 000
1982 tilinpäätös	60 000 000
1981 ,,	70 000 000

80. Eräät hallinnonaloittain jakamattomat menot

02. Eräät muut palkat ja palkkiot (arviomääräraha)

6. *Osa-aikatyökokeilun järjestäminen.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 1 250 000 mk osa-aikatyökokeilun soveltamisen takia. Vastaava säästö syntyy virastojen ja laitosten palkkausmenoissa. Alamomentin loppusumma on 2 250 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	1 250 000
1983 I lisämenoarvio	-24 300 000
1983 menoarvio	57 324 700
1982 tilinpäätös	5 214 593
1981 ,,	5 587 809

97. Tileistä poistot (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 3 000 000 mk tileistä poistojen lisääntymisen johdosta.

1983 III lisämenoarvioesitys	3 000 000
1983 menoarvio	5 000 000
1982 tilinpäätös	7 110 390
1981 ,,	2 919 227

85. Kansainväliset rahoitusyhteisöt

67. *Osuus Latinalaisen Amerikan kehityspankin alueen ulkopuolisten maiden pääoman ja erityisrahaston varojen korottamisesta* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 12 340 000 mk maksuvaluuttana käytettävän Yhdysvaltain dollarin kurssin nousun johdosta. Noin 1,47 milj. mk tästä lisäyksestä esitetään käytettäväksi pankin meneillään olevan lisärahoituksen vuonna 1983 maksettavaksi tulevan neljännen vuotuiserän

maksamiseen. Loput lisäyksestä ehdotetaan käytettäväksi arvonsäilytysmaksuihin eli aikaisemmin maksettujen suoritusten valuutta-arvon palauttamiseksi nykyistä dollarin ja markan kurssia vastaavaksi.

1983	III lisämenoarvioesitys	12 340 000
1983	menoarvio	7 900 000
1982	tilinpäätös	8 966 970
1981	„	11 094 197

Pääluokka 29

OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

02. Luterilainen kirkko

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 11 000 mk arkipiispan virka-asunnon kalustohankintojen ennakoitua suurempien kustannusten johdosta.

1983	III lisämenoarvioesitys	11 000
1983	menoarvio	1 885 000
1982	tilinpäätös	1 770 747
1981	„	1 367 235

05. Ortodoksinen kirkko

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 110 000 mk Valamon luostarin yhteyteen rakennettavan konservointilaitoksen ja kirjaston sekä aluelämpökeskuksen ja sisääntulotien urakkasopimuksen mukaisen indeksitarkistusten ennakoitua suuremman määrän ja liikevaihtoveron korotuksen johdosta. Konservointilaitoksen ja kirjaston laajuus on 1 287 m² ja tarkistettu kustannusarvio on 8 210 000 mk, jolloin yksikkökustannukset ovat

6 379 mk/m². Aluelämpökeskuksen ja sisääntulotien kustannusarvio on 1 550 000 mk. Hanketta varten on aikaisemmin myönnetty 7 250 000 mk.

1983	III lisämenoarvioesitys	110 000
1983	menoarvio	5 200 000
1982	tilinpäätös	800 000
1981	„	900 000

10. Valtion korkeakoulut

29. *Muut kulutusmenot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 800 000 mk lähinnä puhelintariffien ennakoitua suurempien korotusten aiheuttaman toimistomenojen kasvun, työterveydenhoitovelvoitteiden lisääntymisen aiheuttamien muiden menojen kasvun sekä Turun yliopiston tilajärjestelyistä aiheutuneiden muuttokustannusten johdosta.

1983	III lisämenoarvioesitys	800 000
1983	I lisämenoarvio	1 000 000
1983	menoarvio	37 400 000
1982	tilinpäätös	35 569 834
1981	„	28 927 605

70. *Tutkimus- ja opetusvälineiden sekä kaluston hankkiminen* (siirtomääräraha)

Vuoden 1982 tulo- ja menoarvion momentin 29.10.70 perustelujen mukaisesti Helsingin yliopistolle myönnettiin lupa tehdä sopimus API/MS/MS -laitteistosysteemin hankkimiseksi. Tilausvaltuutus ehdotetaan uudistettavaksi siten, että Helsingin yliopisto oikeutetaan tilaamaan Finnigan MAT GC/MS/MS/DS -laitteisto, jonka kokonaishinta liikevaihtoveroineen on 3 152 000 mk. Tilausvaltuuden muuttamisesta aiheutuvat lisäkustannukset katetaan Helsingin yliopiston hankintoihin aikaisemmin myönnetyn ja vuoden 1984 tulo- ja menoarviossa myönnettävän määrärahoihin. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1983 menoarvio	94 500 000
1982 tilinpäätös	87 340 000
1981 ,,	73 200 000

74. Talonrakennukset (siirtomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 350 000 mk seuraavasti:

1. *Keskeneräiset työt.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 150 000 mk, mistä 130 000 mk Tampereen teknillisen korkeakoulun III rakennusvaiheen valmistumisen yhteydessä korkeakoulualueelle pystytettävän taideteoksen perustus- ja liitännäistöihin sekä 20 000 mk Kuopion korkeakoulun kasvitieteellisen puutarhan rakennustöiden urakkasopimusten mukaisiin liikevaihtoveron korotuksen aiheuttamiin lisäkustannuksiin. Kasvitieteellisen puutarhan rakennustöiden tarkistettu kustannusarvio on 6 340 000 mk ja vastaavat yksikkökustannukset ovat 5 283 mk/m² ja 961 mk/m³. Alamomentin loppusumma on 110 861 000 mk.

3. *Suunnittelu.* Momentin 29.10.75 perusteluihin viitaten alamomentilta jätetään käyttämättä teknillisen korkeakoulun suunnitteluun varattuina määrärahoina 500 000 mk. Tämän johdosta alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 500 000 mk. Alamomentin loppusumma on 2 700 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	—350 000
1983 I lisämenoarvio	500 000
1983 menoarvio	126 211 000
1982 tilinpäätös	101 925 000
1981 ,,	66 691 887

75. Perusparannukset (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 500 000 mk teknillisen korkeakoulun uuden tietokonelaitteiston vaatimia muutostöitä varten. Vastaavasti alamomentilta 29.10.74.3 voidaan vähentää 500 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	500 000
1983 menoarvio	7 000 000
1982 tilinpäätös	7 380 000
1981 ,,	8 200 000

88. Kiinteistöjen hankkiminen (siirtomääräraha)

Vuosien 1981 ja 1982 menoarvioissa on momentilla 29.10.74 myönnetty Helsingin yliopiston Suitian koetilan oppilasasuntolan ja keittiön rakennushanketta varten yhteensä 1 750 000 mk, mistä on käytetty hankkeen suunnitteluun 160 000 mk. Hanketta ei ole toistaiseksi toteutettu. Suitian koetilan maalla sijaitsevat Sotainvalidiin Veljesliitto ry:n omistamat ns. Harjulinnan rakennukset, joita on tarjottu valtiolle kuntoutustoiminnan siirtyessä muualle. Harjulinnan rakennukset soveltuvat koetilan oppilasasuntolaksi. Lisäksi tiloja voidaan käyttää pääkaupunkiseudun korkeakoulujen jatko- ja täydennyskoulutuksen tarpeisiin. Rakennusten kauppahinta on 5 855 000 mk.

Mainituista syistä ehdotetaan, että Helsingin yliopisto valtuutetaan lunastamaan Sotainvalidiin Veljesliitto ry:ltä Suitian koetilan maalla sijaitsevat Harjulinnan rakennukset kauppahintaan 5 855 000 mk. Kauppahinnan ensimmäistä maksuerää varten momentille ehdotetaan lisäystä 1 560 000 mk. Loppuosa kauppahinnasta sisällytetään vuoden 1985 menoarvioon. Vastaavasti vuosien 1981 ja 1982 tulo- ja menoarvioiden momentin 29.10.74 määrärahoista säästyy ja jätetään käyttämättä sekä vuodelle 1984 siirtämättä 1 560 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	1 560 000
1983 menoarvio	23 925 000
1982 tilinpäätös	3 965 000
1981 ,,	3 200 000

34. Teatterikorkeakoulu

29. <i>Muut kulutusmenot</i>	1983 III lisämenoarvioesitys	110 000
Momentille ehdotetaan lisäystä 110 000 mk	1983 I lisämenoarvio	790 000
opetusteatterin vuokratilojen muutos- ja korjau-	1983 menoarvio	1 523 000
stöiden kohonneen kustannusarvion johdosta.	1982 tilinpäätös	1 389 607
	1981 ,,	1 169 443

35. Taideteollinen korkeakoulu

10. <i>Kiinteistöjen käyttö</i> (arviomääräraha)	29. <i>Muut kulutusmenot</i>
Taideteollisen korkeakoulun vuokramenot jäävät vuokranmääräytymisperusteiden muuttumisen takia ennakoitua pienemmiksi, joten momentille varatusta määrärahasta jää käyttämättä 400 000 mk. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 400 000 mk.	Momentille ehdotetaan lisäystä 60 000 mk, mikä aiheutuu lähinnä vuonna 1982 osaksi vuotaa vuokratun puhelinkeskuksen ja puhelintariffien korotuksen johdosta kasvaneista toimistomenoista sekä siviilipalvelusmiesten uuden majoi-tusratkaisun ja työterveydenhuollon uudelleenjärjestelyn aiheuttamasta muiden menojen li-sääntymisestä.
1983 III lisämenoarvioesitys	—400 000
1983 menoarvio	5 580 000
1982 tilinpäätös	5 114 073
1981 ,,	3 239 938
1983 III lisämenoarvioesitys	60 000
1983 menoarvio	490 000
1982 tilinpäätös	479 709
1981 ,,	516 245

43. Kunnalliset ja yksityiset oppikoulut

30. <i>Valtionosuus kunnallisten ja yksityisten oppikoulujen käyttökustannuksiin</i> (arviomääräraha)	tä. Alamomentin loppusumma on 638 748 000 mk.
1. <i>Lakisidonnainen valtionosuus.</i> Alamomentille ehdotetaan lisäystä 45 000 000 mk, mikä johtuu opettajien palkkojen tarkistuksesta ja kurssimuotoisen lukion aiheuttamista palkkaus-kustannusten ennakoitua suuremmista lisäyksis-	1983 III lisämenoarvioesitys
	45 000 000
	1983 I lisämenoarvio
	1 000 000
	1983 menoarvio
	594 618 000
	1982 tilinpäätös
	572 376 708
	1981 ,,
	496 582 760

44. Oppikoulujen yhteiset menot

29. <i>Muut kulutusmenot</i>	1983 III lisämenoarvioesitys	50 000
Momentille ehdotetaan ylioppilaskirjoitusten valvonnan järjestämiseen lisäystä 50 000 mk, mikä aiheutuu opettajien palkkojen ennakoitua suuremmasta noususta sekä palkkiollisen valvonnan ja luokattomien iltalinjojen lisääntymisestä.	1983 menoarvio	700 000
	1982 tilinpäätös	619 780
	1981 ,,	563 634

46. Peruskoulujen valtionapu

30. *Valtionosuus peruskoulujen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 100 300 000 mk seuraavasti:

1. *Lakisidonnainen valtionosuus*. Alamomentille ehdotetaan lisäystä 100 000 000 mk, mikä johtuu opettajien palkkojen ennakoitua suuremmasta tarkistuksesta sekä oppilaskohtaisen käyttömenon vahvistamisen perusteena olleen kustannustason ennakoitua suuremmasta noususta. Lisätarve opettajien palkkakustannusten valtionosuuksiin on 83 000 000 mk, kyyditys- ja majointusmenojen valtionosuuksiin 2 000 000 mk sekä muiden käyttömenojen valtionosuuksiin 15 000 000 mk. Alamomentin loppusumma on 4 264 111 000 mk.

2. *Ylimääräinen valtionapu*. Alamomentille ehdotetaan lisäystä 300 000 mk Ruotsista ja muualta palanneiden oppilaiden tukiovetuksen järjestämiseen. Alamomentin loppusumma on 2 230 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	100 300 000
1983 menoarvio	4 166 041 000
1982 tilinpäätös	3 776 459 034
1981 ,,	3 429 516 410

34. *Valtionosuus peruskoulujen perustamiskustannuksiin* (arviomääräraha)

Kuluvan vuoden tulo- ja menoarvion perustelujen mukaan saadaan kunnan peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista sekä lainoista annetun lain (1112/78) 24 §:ssä tarkoitettuja rakentamislupia, joiden valtionosuus suoritetaan vuotuisen arvovähennyksen perusteella 15 vuoden kuluessa, myöntää vuonna 1983 siten, että niiden normaalihintaa vastaa yhteensä enintään 90 000 000 mk. Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että tämän lisäksi voitaisiin Valkeakosken, Kokkolan, Uudenkaupungin, Raahen, Joensuun ja Porin kaupungeissa monitoimitalojen yhteydessä olevien koulutilojen hankkimiseksi mainittujen kaupunkien omistukseen myöntää näitä lupia vuonna 1983 siten, että niiden normaalihintaa vastaa yhteensä enintään 18 000 000 mk. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1983 menoarvio	92 000 000
1982 tilinpäätös	101 799 542
1981 ,,	100 846 186

56. Kirjastotoimi

30. *Valtionosuus yleisten kirjastojen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 10 000 000 mk, mikä aiheutuu asukaskohtaisen käyttömenon vahvistamisen perustana olleen kustannustason ennakoitua suuremmasta noususta.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	10 000 000
1983 menoarvio	301 000 000
1982 tilinpäätös	271 224 352
1981 ,,	240 162 278

57. Yhteiskunnallinen sivistystyö

50. *Kansanopistojen valtionapu* (arviomääräraha)

1. *Lakisidonnainen valtionapu*. Kansanopistojen valtionavusta annetun lain (556/69) 3—6 §:n mukaiseen valtionapuuun merkitään alamomentille lisäystä 5 000 000 mk, mistä 3 000 000 mk aiheutuu palvelussuhteen ehtojen tarkistamisesta, 500 000 mk muiden menojen ennakkoiden tarkistamisesta sekä 1 500 000 mk loppusuoritus-

ten määrän kasvusta. Alamomentin loppusumma on 135 550 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	5 000 000
1983 I lisämenoarvio	458 000
1983 menoarvio	131 227 000
1982 tilinpäätös	120 538 897
1981 ,,	110 386 604

51. *Valtionosuus ja -avustus kansalais- ja työväenopistojen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 10 000 000 mk seuraavasti:

1. *Valtionosuus palkkausmenoihin*. Alamomentille merkitään lisäystä 7 000 000 mk, mikä aiheutuu arvioitua suuremmasta osasuoritusten ja loppuerien määrästä. Alamomentin loppusumma on 160 028 000 mk.

2. *Valtionosuus ja -avustus muihin käyttökustannuksiin*. Alamomentille merkitään lisäystä 3 000 000 mk, mikä aiheutuu arvioitua suuremmasta osasuoritusten ja loppuerien määrästä. Alamomentin loppusumma on 50 000 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	10 000 000
1983 I lisämenoarvio	631 000
1983 menoarvio	199 397 000
1982 tilinpäätös	193 235 107
1981 ,,	161 499 309

52. *Eräät rakennusavustukset* (siirtomääräraha) Momentille ehdotetaan seuraavat muutokset:

6. *Rakennusavustus Itä-Hämeen kansanopistolle*. Alamomentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että määrärahaa saadaan käyttää vanhojen tilojen saneerauksen sijasta uudisrakentamiseen. Opiston tarkoituksena on rakentaa asuntolarakennus, jonka kustannusarvio on 2 400 000 mk. Alamomentille ei tämä johdosta ehdoteta lisäystä.

17. *Rakennusavustus Väinö Voionmaan opistolle*. Alamomentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että määrärahaa saadaan käyttää aikaisempien rakennushankkeiden aiheuttamien lainojen lyhentämisen ja korkojen maksamisen lisäksi uusien rakennushankkeiden rahoituksen sijasta opiskelija-asuntolan perusparannus- ja muutostöiden rahoitukseen. Alamomentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1983 menoarvio.....	11 350 000
1982 tilinpäätös.....	9 540 000
1981 ,,	10 550 000

58. Näkövammaisten kirjasto

70. *Kaluston hankkiminen* (siirtomääräraha) Momentille ehdotetaan lisäystä 300 000 mk piste- ja äänikirjatuotannossa tarvittavien laitteiden hankintaa varten. Näkövammaisten kirjastoyhdistys luovutti 22.6.1978 päivätyllä luovutusso- pimuksella Suomen valtiolle osakkeita ja osuuksia, joiden tuotto on sopimuksen mukaisesti käytettävä näkövammaisten kirjaston tarkoitukseen. Osakkeet ja osuudet ehdotetaan myytäväksi ja myynnistä saatavat tulot, jotka merkitään mo-

mentille 12.29.99, ehdotetaan luovutusehtojen täyttämiseksi käytettäväksi näkövammaisten kirjaston hankintoihin.

1983 III lisämenoarvioesitys	300 000
1983 I lisämenoarvio	100 000
1983 menoarvio	500 000
1982 tilinpäätös	400 000
1981 ,,	400 000

63. Valtion maatalousoppilaitokset

70. *Kaluston hankkiminen* (siirtomääräraha) Momentille ehdotetaan lisäystä 130 000 mk Valtion kalatalousoppilaitoksen uudisrakennuksen urakkaan kuulumattomien vedenhankintajärjestelmän koneiden ja laitteiden hankkimista varten. Vastaavasti alamomentilta 29.63.74.3 voidaan vähentää 130 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	130 000
1983 menoarvio	3 200 000
1982 tilinpäätös	2 200 000
1981 ,,	2 000 000

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

3. *Talonrakennusten suunnittelu*. Alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi momentin 29.63.70 perusteluihin viitaten 130 000 mk Valtion kalatalousoppilaitoksen sisäisen vedenhankintajärjestelmän suunnitteluun varattuna määrärahana. Alamomentin loppusumma on 1 870 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	—130 000
1983 menoarvio	33 600 000
1982 tilinpäätös	23 350 000
1981 ,,	13 310 000

64. Kunnalliset ja yksityiset maatalousoppilaitokset

53. *Valtionavustus yksityisten maatalousoppilaitosten perustamiskustannuksiin* (siirtomääräraha)

2. *Valtionavustus koneiden ja kaluston perustamiskustannuksiin*. Alamomentille ehdotetaan lisäystä 400 000 mk Päijät-Hämeen maatalousoppilaitoksen uudisrakennuksen kiinteiden laitteiden perustamiskustannusten valtionavustusta

varten. Alamomentin loppusumma on 900 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	400 000
1983 menoarvio	1 100 000
1982 tilinpäätös	4 170 000
1981 ,,	3 300 000

71. Kunnalliset ja yksityiset ammattioppilaitokset

30. *Valtionosuus kunnallisten ammattikoulujen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 10 000 000 mk seuraavasti:

1. *Valtionosuus palkkausmenoisiin*. Alamomentille merkitään lisäystä 2 000 000 mk seuraavasti:

a) Eräiden ammatillisten oppilaitosten valtionosuuksista ja -avustuksista sekä kirkotukilainoista annetun lain (1075/75) 11 §:ssä tarkoitettua valtionosuutta varten merkitään lisäystä 1 800 000 mk.

b) Ammatillisen koulutuksen alueellisesta tukemisesta annetun lain (1035/81) 4 ja 5 §:ssä tarkoitettua lisäystä valtionosuutta varten merkitään lisäystä 200 000 mk.

Alamomentin loppusumma on 355 860 000 mk.

2. *Valtionosuus muihin käyttökustannuksiin*. Alamomentille merkitään lisäystä 6 800 000 mk kustannusten nousun johdosta ja 1 200 000 mk ammatillisen koulutuksen alueellisesta tukemisesta annetun lain (1035/81) 4 ja 5 §:n mukaisesti eli yhteensä 8 000 000 mk. Alamomentin loppusumma on 161 344 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	10 000 000
1983 I lisämenoarvio	121 000
1983 menoarvio	517 438 000
1982 tilinpäätös	457 750 708
1981 ,,	390 200 474

33. *Valtionavustus kunnallisten ammattioppilaitosten perustamiskustannuksiin* (siirtomääräraha)

1. *Valtionavustus huoneistojen hankkimiseen*. Alamomentilta ehdotetaan momentin 29.71.34

perusteluihin viitaten vähennettäväksi 2 327 000 mk. Alamomentin loppusumma on 27 673 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	—2 327 000
1983 menoarvio	42 000 000
1982 tilinpäätös	41 000 000
1981 ,,	24 412 000

34. *Valtionavustus kunnallisen ammattioppilaitoksen kiinteistön hankinta- ja perusparannuskustannuksiin* (siirtomääräraha)

Lounais-Hämeen ammattikoulun kuntainliitto on hankkinut Forssan ammattikoulun käyttöön ammatillisen kurssikeskuksen käytössä olleen kiinteistön. Ammatillisten oppilaitosten huoneistojen rakentamisessa käytettävien laskentaperusteiden mukainen hyväksyttävä hankintahinta on arvioitu 5 000 000 markaksi. Perusparannustöiden kustannusarvio on lisäksi 2 900 000 mk. Eräiden ammatillisten oppilaitosten valtionosuuksista ja -avustuksista sekä kirkotukilainoista annetun lain (1075/75) 10 §:n 1 momentin 1 kohdan perusteella valtionavustusta voidaan myöntää vain uudisrakentamalla tapahtuvaan huoneistojen hankkimiseen. Kun tilojen ostamista ja perusparantamista on tässä tapauksessa pidettävä tarkoituksenmukaisena, ehdotetaan, että Forssan ammattikoulun kiinteistön hankintaan ja perusparannustöihin saataisiin myöntää harkinnanvaraista valtionavustusta lakisääteisen valtionavustuksen myöntämisessä noudatettavin perustein. Tämän johdosta momentille ehdotetaan 2 327 000 mk. Vastaavasti alamomentilta 29.71.33.1 vähennetään 2 327 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	2 327 000
------------------------------------	-----------

50. *Valtionosuus yksityisten ammattikoulujen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)
Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 6 000 000 mk seuraavasti:

1. *Valtionosuus palkkausmenoihin.* Alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 3 900 000 mk. Alamomentin loppusumma on 31 255 000 mk.

2. *Valtionosuus muihin käyttökustannuksiin.* Alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 2 100 000 mk. Alamomentin loppusumma on 16 860 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys —6 000 000
1983 menoarvio 54 115 000
1982 tilinpäätös 49 192 348
1981 ,, 35 810 770

74. Valtion merenkulkualan oppilaitokset

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

2. *Uudet talonrakennustyöt.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 50 000 mk Kotkan merenkulkuoppilaitoksen koulutustakilan rakennushankkeen kustannusarvion nousun johdosta. Hankkeen tarkistettu kustannusarvio on 2 350 000 mk. Hanketta varten on aikaisemmin myönnetty

1 300 000 mk. Alamomentin loppusumma on 3 850 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys 50 000
1983 menoarvio 4 800 000
1982 tilinpäätös 3 200 000
1981 ,, 800 000

77. Kunnalliset ja yksityiset teknilliset oppilaitokset

30. *Valtionosuus kunnallisten teknillisten oppilaitosten käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)
Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 5 000 000 mk seuraavasti:

1. *Valtionosuus palkkausmenoihin.* Alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 4 100 000 mk. Alamomentin loppusumma on 25 474 000 mk.

2. *Valtionosuus muihin käyttökustannuksiin.*

Alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 900 000 mk. Alamomentin loppusumma on 5 180 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys —5 000 000
1983 menoarvio 35 794 000
1982 tilinpäätös 25 346 286
1981 ,, 22 730 003

78. Kunnalliset ja yksityiset kauppaoppilaitokset

30. *Valtionosuus kunnallisten kauppaoppilaitosten käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 8 800 000 mk seuraavasti:

1. *Valtionosuus palkkausmenoihin.* Alamomentille merkitään lisäystä 6 800 000 mk palkkausmenoihin tarkoitettua valtionosuutta varten. Alamomentin loppusumma on 134 699 000 mk.

2. *Valtionosuus muihin käyttökustannuksiin.*

Alamomentille merkitään lisäystä 2 000 000 mk kustannusten nousun johdosta. Alamomentin loppusumma on 28 000 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys 8 800 000
1983 I lisämenoarvio 87 000
1983 menoarvio 160 907 000
1982 tilinpäätös 135 994 657
1981 ,, 120 254 993

82. Kunnalliset ja yksityiset kotiteollisuusoppilaitokset

30. *Valtionosuus kunnallisten kotiteollisuusoppilaitosten käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 5 000 000 mk seuraavasti:

1. *Valtionosuus opettajien palkkausmenoihin*. Alamomentille merkitään lisäystä 2 503 000 mk eräiden ammatillisten oppilaitosten valtionosuuksista ja -avustuksista sekä korkotukilainoista annetun lain (1075/75) 20 §:ssä tarkoitettua valtionosuutta varten. Alamomentin loppusumma on 23 173 500 mk.

2. *Valtionosuus muihin palkkausmenoihin*. Alamomentille merkitään lisäystä 2 305 000 mk eräiden ammatillisten oppilaitosten valtionosuuksista ja -avustuksista sekä korkotukilainoista annetun lain (1075/75) 20 §:ssä tarkoitettua valtionosuutta varten. Alamomentin loppusumma on 4 020 000 mk.

3. *Valtionosuus muihin käyttökustannuksiin*. Alamomentille merkitään lisäystä 2 122 000 mk, mistä 92 000 mk aiheutuu Nivalan kotiteollisuuskoulun kunnallistamisesta, 630 000 mk edellisiin vuosiin kohdistuvista lisäsuorituksista ja 1 400 000 mk kustannusten noususta. Alamomentin loppusumma on 14 790 000 mk.

4. *Valtionosuus kehitysalueiden kunnallisille kotiteollisuusoppilaitoksille oppilaiden matkakustannuksiin*. Alamomentille merkitään lisäystä 70 000 mk kehitysalueiden ammatillisen koulutuksen tukemisesta annetun lain (1035/81) 10 §:ssä tarkoitettua valtionosuutta varten. Alamomentin loppusumma on 480 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	5 000 000
1983 menoarvio	38 117 500
1982 tilinpäätös	36 429 965
1981 ,,	27 130 447

83. Terveydenhuoltoalan oppilaitokset

21. *Oppilashuolto* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 4 000 000 mk kouluruokailun kustannusten ja oppilaiden matkakustannusten nousun johdosta.

1983 III lisämenoarvioesitys	4 000 000
1983 menoarvio	27 840 000
1982 tilinpäätös	27 459 414
1981 ,,	23 339 414

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

1. *Keskeneräiset talonrakennustyöt*. Alamomentille ehdotetaan lisäystä 550 000 mk Helsin-

gin sairaanhoito-opiston muutos- ja saneeraustyön loppuunsaattamiseksi. Hankkeen hyötöpinta-ala on 873 m² ja urakkatarjouksiin perustuva kustannusarvio 4 800 000 mk, jolloin yksikkökustannus on 5 498 mk/m². Hanketta varten on aikaisemmin myönnetty 4 800 000 mk, josta on peruuntunut 546 000 mk. Alamomentin loppusumma on 3 850 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	550 000
1983 menoarvio	5 800 000
1982 tilinpäätös	17 100 000
1981 ,,	3 062 000

85. Ammattikurssit

27. *Työllisyyskoulutus* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 112 000 000 mk, mikä aiheutuu kustannusten noususta ja oppilasmäärän kasvusta. Lisäyksestä on 10 000 000 mk tarkoitettu korkeakoulujen järjestämään työllisyyskoulutukseen. Kun momentilta vähennetään 2 000 000 mk siirtona alamomentille 29.85.28.1, lisäys on 110 000 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	110 000 000
1983 I lisämenoarvio	70 000
1983 menoarvio	798 900 000
1982 tilinpäätös	749 529 999
1981 ,,	592 626 123

28. Muut ammattikurssit

1. Muut ammattikurssit. Valtioneuvoston 14.7.1983 tekemään periaatepäätökseen viitaten alamomentille ehdotetaan lisäystä 2 000 000 mk siirtona momentilta 29.85.27. Alamomentin loppusumma on 25 200 000 mk.

1983	III lisämenoarvioesitys	2 000 000
1983	menoarvio	23 600 000
1982	tilinpäätös	18 770 751
1981	„	16 310 882

88. Suomen Akatemia ja tieteen tukeminen

53. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat tieteen tukemiseen (arviomääräraha)

Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroja arvioidaan kertyvän vuonna 1983 käytettäväksi arpajaislain 3 §:n mukaisesti tarkoituksiin 600 000 000 mk eli 60 000 000 mk enemmän kuin kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on arvioitu. Tämän johdosta momentille ehdotetaan

lisäystä 4 680 000 mk, mikä ehdotetaan jätettäväksi säästöön valtioneuvoston käytettäväksi seuraavan viiden vuoden aikana.

1983	III lisämenoarvioesitys	4 680 000
1983	menoarvio	42 200 000
1982	tilinpäätös	37 871 422
1981	„	34 100 685

90. Taiteen tukeminen

52. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat taiteen tukemiseen (arviomääräraha)

Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroja arvioidaan kertyvän vuonna 1983 käytettäväksi arpajaislain 3 §:n mukaisesti tarkoituksiin 600 000 000 mk eli 60 000 000 mk enemmän kuin kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on arvioitu. Tämän johdosta ehdotetaan momentille lisäystä 25 560 000 mk, mistä 500 000 mk taide- teosten hankkimiseen julkisiin rakennuksiin, 3 300 000 mk musiikkioppilaitosten valtionavustuksiin, 4 000 000 mk taidelaitosten rakentamisavustuksia varten, 500 000 mk taiteen keskustoi- mikunnan, valtion taidetoimikuntien ja läänien taidetoimikuntien hallintomenoihin ja 600 000 mk eräisiin välttämättömiin lisärahoitustarpeisiin opetusministeriön käytettäväksi sekä 16 660 000 mk jätettäväksi säästöön valtioneuvoston käytettäväksi seuraavan viiden vuoden kuluessa. Raha- arpa- ja veikkauspelien ylijäämän käytöstä annetun asetuksen mukainen Suomen Kansallisoop- peran Säätiön avustuksen osuus säästöön jätettä- västä 16 660 000 markasta on 4 800 000 mk, Suomen Kansallisteatterin Osakeyhtiön avustuk- sen osuus on 1 800 000 mk ja 10 060 000 mk on

tarkoitettu käytettäväksi seuraavien viiden vuo- den aikana lähinnä taidelaitosten rakentamisa- vustuksiin.

1983	III lisämenoarvioesitys	25 560 000
1983	menoarvio	230 200 000
1982	tilinpäätös	203 098 894
1981	„	182 480 198

74. Talonrakennukset (siirtomääräraha)

1. Keskenäiset työt. Alamomentille ehdote- taan lisäystä 400 000 mk kiinteistön Yrjönkatu 18, Helsinki, peruskorjaustyön loppuun saatta- mista varten. Hankkeen pinta-ala on 2 364 m² ja tilavuus 20 400 m³ ja tarkistettu kustannusarvio 14 400 000 mk, jolloin yksikkökustannukset ovat 6 091 mk/m² ja 706 mk/m³. Hanketta varten on aikaisemmin myönnetty 14 000 000 mk. Alamo- mentin loppusumma on 7 250 000 mk.

1983	III lisämenoarvioesitys	400 000
1983	I lisämenoarvio	700 000
1983	menoarvio	10 150 000
1982	tilinpäätös	8 800 000
1981	„	9 690 000

91. Urheilun ja nuorisonkasvatustyön tukeminen

50. *Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat urheilun ja liikuntakasvatustyön tukemiseen* (arviomääräraha)

Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroja arvioidaan kertyvän vuonna 1983 käytettäväksi arpajaislain 3 §:n mukaisiin tarkoituksiin 600 000 000 mk eli 60 000 000 mk enemmän kuin kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on arvioitu. Tämän johdosta ehdotetaan momentille lisäystä 21 960 000 mk, mistä 1 000 000 mk valtionavustuksena urheiluopistojen huoneistojen hankkimiseen, 1 000 000 mk kunnille liikuntalain 8 §:n nojalla myönnettävien valtionosuuksien loppusuorituksia varten, 400 000 mk eräisiin välttämättömiin lisärahoitustarpeisiin opetusministeriön käytettäväksi ja 19 560 000 mk jätettäväksi säästöön valtioneuvoston käytettäväksi seuraavan viiden vuoden kuluessa lähinnä liikunta- paikkojen sekä niihin liittyvien vapaa-aikatielojen perustamiskustannuksiin myönnettäviin avustuksiin ja halpakorkoisiin lainoihin.

Lisäksi ehdotetaan, että valtionosuuden piiriin voidaan 1.12.1983 lukien hyväksyä 15 uutta henkilöä Eerikkilän urheiluopiston lakisääteisen valtionosuuden piiriin hyväksymisen johdosta.

1983 III lisämenoarvioesitys	21 960 000
1983 I lisämenoarvio	9 600 000
1983 menoarvio	217 600 000
1982 tilinpäätös	198 998 572
1981 ,,	201 309 005

51. *Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat nuorisonkasvatustyön tukemiseen* (arviomääräraha)

Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroja arvioidaan kertyvän vuonna 1983 käytettäväksi arpajaislain 3 §:n mukaisiin tarkoituksiin 600 000 000 mk eli 60 000 000 mk enemmän kuin kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on arvioitu. Tämän johdosta ehdotetaan momentille lisäystä 7 800 000 mk, mistä 5 400 000 mk kuntien nuorisolautakunnista ja kuntien nuorisotyöhön annettavasta valtionavusta annettuun lakiin perustuvien valtionosuuksien loppusuorituksiin, 300 000 mk nuorison leiri- ja kurssikeskusten käynnistämisavustuksiin ja 2 100 000 mk jätettäväksi säästöön valtioneuvoston käytettäväksi seuraavan viiden vuoden kuluessa lähinnä nuorisotilojen rakentamiseen myönnettävään valtionapuun.

1983 III lisämenoarvioesitys	7 800 000
1983 menoarvio	70 000 000
1982 tilinpäätös	63 777 692
1981 ,,	59 492 840

93. Arkistolaitos

70. *Kaluston ja laitteiden hankkiminen*
Momentille ehdotetaan lisäystä 176 000 mk mikrofilmikameran hankkimiseksi Oulun maakunta-arkistoon sen uusissa tiloissa tapahtuvaa mikrofilmaustyötä varten.

1983 III lisämenoarvioesitys	176 000
1983 menoarvio	700 000
1982 tilinpäätös	349 057
1981 ,,	217 416

94. Museovirasto

50. *Rakennusten entistämisavustukset* (siirtomääräraha)

Momentin 29.99.51 perusteluihin viitaten momentilta jätetään käyttämättä 50 000 mk eräiden ruotsinkielisillä seuduilla sijaitsevien kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten korjausavustuksia varten ehdollisena myönnetystä määrära-

hasta. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 50 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	—50 000
1983 menoarvio	1 080 000
1982 tilinpäätös	940 000
1981 ,,	750 000

98. Kansainvälinen yhteistyö

24. Suomen osuus pohjoismaisesta kulttuuriyhteistyöstä aiheutuvista menoista

Momentille ehdotetaan lisäystä 645 000 mk pohjoismaisen kulttuurisopimuksen alaisten toimielinten palkkausten tarkistuksen johdosta.

1983 III lisämenoarvioesitys	645 000
1983 menoarvio	21 980 000
1982 tilinpäätös	21 662 020
1981 ,,	18 784 074

25. Kulttuurisopimusten ja vaihto-ohjelmien toimeenpanosta aiheutuvat menot ja kansainvälisen kulttuuriyhteistyön yleismenot (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 800 000 mk eräiden kulttuurivaihtoon liittyvien hankkeiden rahoittamiseen. Kun vastaavasti Scandinavia Today -projektin kansallisesti maksettavia hankkeita ja Suomen Kansallisoopperan ulkomaille tapahtuvaa vierailutoimintaa varten kuluvan vuo-

den tulo- ja menoarviossa kertamenona myönnetystä 2 500 000 markan määrärahasta jätetään käyttämättä 1 300 000 mk, momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 500 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	—500 000
1983 menoarvio	15 640 000
1982 tilinpäätös	13 830 000
1981 ,,	10 900 000

50. Eräät valtionavut (arviomääräraha)

3. Muut valtionavut. Alamomentille ehdotetaan lisäystä 49 000 mk valtionavustuksena siirtolaisuusinstituutin uusien toimitilojen vuokramenoihin. Alamomentin loppusumma on enintään 5 864 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	49 000
1983 menoarvio	10 471 900
1982 tilinpäätös	9 955 300
1981 ,,	8 757 400

99. Opetusministeriön hallinnonalan muut menot

09. Neuvottelu- ja toimikunnat

Momentille ehdotetaan lisäystä 400 000 mk neuvottelu- ja toimikuntien lukumäärän lisääntymisen ja kustannusten nousun johdosta.

1983 III lisämenoarvioesitys	400 000
1983 menoarvio	800 000
1982 tilinpäätös	729 544
1981 ,,	599 992

51. Valtionavustus työväentalojen ja nuorisoseurantalojen korjaukseen (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 50 000 mk valtionavustuksena Jakobstads Nykterhetsförening-nimisen yhdistyksen ja eräiden muiden yhdistysten ylläpitämän Svenska Gården i Jakobstad-nimisen kiinteistön korjaustyön avustamista varten. Vastaavasti momentilta 29.94.50 voidaan vähentää 50 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	50 000
1983 menoarvio	9 120 000
1982 tilinpäätös	6 950 000
1981 ,,	5 100 000

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

29. Valtion viljavarasto

60. Siirto viljavarastorahastoon

Valtioneuvosto on vahvistaessaan valtion viljavaraston vuoden 1982 tilinpäätöksen päättänyt,

että viljavaraston vuoden 1982 ylijäämästä 41 803 000 mk tuloutetaan valtiolle. Viljavaraston rahoitustilanteen helpottamiseksi ja vuoden

1983 viljasadon ylijäämien markkinoinnin turvaamiseksi viljavarastorahastoon ehdotetaan siirrettäväksi 100 000 000 mk, mistä 41 803 000 mk vastaa ylijäämästä valtiolle tuloutettavaa osuutta.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	100 000 000
1982 tilinpäätös	—
1981 ,,	—

31. Maatalouden hintatuki

Maataloustuotteiden vientitukeen arvioidaan tarvittavan vuonna 1983 yhteensä 1 941 000 000 mk. Lisäys on 370 000 000 mk, mistä satovuoden 1983/84 arvioidun viljaylijäämän vientitukea on 127 000 000 mk. Lisäksi momentille 28.37.40 ehdotetaan lisäystä 13 000 000 mk maltaan viennin lisäämiseksi. Maataloudelta vuonna 1983 perittäväksi osuudeksi vientikustannuksista arvioidaan muodostuvan 498 000 000 mk. Kun maataloudelta arvioidaan perittävän 368 000 000 mk, vuonna 1984 perittäväksi arvioidaan jäävän 130 000 000 mk.

41. *Maataloustuotteiden markkinoinnin edistäminen sekä markkinoinnin ja maatalouden hintatason vakaannuttaminen* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 333 000 000 mk seuraavasti:

2. *Maataloustuotteiden vientituki.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 243 000 000 mk.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:	mk
Maitotaloustuotteiden vientituki	104 000 000
Kananmunien vientituki	32 000 000
Lihan vientituki	107 000 000
Yhteensä	243 000 000

Lisäykset aiheutuvat arvioitua nopeammasta maataloustuotannon kasvusta johtuvasta maataloustuotteiden viennin lisääntymisestä ja maataloustuotteiden kansainvälisen hintatason alentumisesta. Alamomentin loppusumma on 1 698 000 000 mk.

3. *Muu maataloustuotteiden markkinoinnin edistäminen sekä markkinoinnin ja maatalouden hintatason vakaannuttaminen.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 91 500 000 mk, mikä aiheutuu lähinnä lisääntyneestä maidon tuotannosta ja kotimaisten öljykasvien vuoden 1982 sadon markkinoinnista. Kun käyttösuunnitelman kohdasta perunatärkkelyksen hinnanalennuskorvaus jää käyttämättä 1 500 000 mk, mikä ehdotetaan vähennettäväksi alamomentilta, alamomentin loppusumma lisääntyy 90 000 000 mk ja on 475 000 000 mk.

Muutokset käyttösuunnitelmaan:	mk
Meijeri- ja kotivoin hinnanalennuskorvaus .	11 800 000
Voin alennusmyynti teollisuudelle	20 100 000
Kotimaisten öljykasvien hinnanalennuskorvaus	48 000 000
Ruokaperunan hintatason vakaannuttaminen	1 000 000
Perunatärkkelyksen hinnanalennuskorvaus .	—1 500 000
Rehuksi käytettävän kuoritun maidon hinnanalennuskorvaus	10 600 000
Yhteensä	90 000 000

1983 III lisämenoarvioesitys.....	333 000 000
1983 I lisämenoarvio	247 000 000
1983 menoarvio	1 596 000 000
1982 tilinpäätös	1 738 165 558
1981 ,,	2 009 174 336

42. *Viljelmäkoon mukaan maksettava hintapolitiittinen tuki* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan 26.8.1983 tehdyn maataloustuloratkaisun johdosta lisäystä 2 700 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	2 700 000
1983 menoarvio	513 342 900
1982 tilinpäätös	463 342 900
1981 ,,	407 242 900

43. *Muu maatalouden hintapolitiittinen tuki* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 25 100 000 mk seuraavasti:

1. *Alueittainen hintapolitiittinen tuki.* Alamomentille vuodelle 1983 tehdystä varauksesta jää käyttämättä 1 000 000 mk, mikä ehdotetaan vähennettäväksi alamomentilta. Alamomentin loppusumma on 518 704 400 mk.

2. *Muu hintapolitiittinen tuki.* Alamomentille ehdotetaan 26.8.1983 tehdyn maataloustuloratkaisun johdosta lisäystä 38 100 000 mk. Alamomentin loppusumma on 844 500 000 mk.

3. *Satovahinkojen korvaaminen.* Vuoden 1982 ensimmäisessä lisämenoarviossa vuoden 1981 satovahinkokorvauksiin alamomentille myönnetystä 280 000 000 markan määrärahasta on jäänyt

käyttämättä ja siirtynyt vuodelle 1983 12 000 000 mk. Tämän johdosta alamomentilta voidaan vähentää 12 000 000 mk vuodelle 1983 myönnetystä määrärahasta. Alamomentin loppusumma on 8 000 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	25 100 000
1983 menoarvio	1 346 104 400
1982 tilinpäätös	1 576 104 400
1981 ,,	1 294 004 400

44. Sokerintuotannon tukeminen (arvionmääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 21 000 000 mk laissa kotimaisen sokerin tuotannosta (863/82) tarkoitettujen vuoden 1983 juurikassatoa koskevien korvausten ennakkosuorituksia varten. Tuontikaupparahastosta ei ole mahdollista tulouttaa kuluvan vuoden menoarviossa momentin perusteluissa mainittua 23 000 000 markan määrärahaa kattamaan sokerintuotannon tukea. Sokerintuotannon tukeen vuonna 1983 tarvittavat varat on tarkoitus kattaa vuosina 1983 ja 1984 kertyvällä sokerituotteiden valmisteverolla.

42. Maatalouden korkotukilainojen menot (arvionmääräraha)

Momentilta jää käyttämättä 1 000 000 mk, mikä ehdotetaan vähennettäväksi momentilta.

1983 III lisämenoarvioesitys	-1 000 000
1983 menoarvio	86 000 000
1982 tilinpäätös	60 470 168
1981 ,,	47 382 815

33. Maataloustuotannon tasapainottamistoimenpiteet

40. Maataloustuotannon tasapainottamistoimenpiteet

Momentille ehdotetaan luvun 30.31 perusteluihin viitaten maataloustulolain 16 §:n mukaisesti lisäystä 74 000 000 mk maataloustuotannon ohjaamis- ja tasapainottamistoimenpiteitä varten. Kun maataloustuotannon ohjaamiseen ja tasapainottamiseen arvioidaan kuluvana vuonna tarvittavan varoja noin 275 000 000 mk, voidaan mo-

1983 III lisämenoarvioesitys	21 000 000
1983 menoarvio	183 000 000
1982 tilinpäätös	109 004 775
1981 ,,	68 363 184

47. Maidon kuljetusavustukset (siirtomääräraha)

Momentilta jää käyttämättä 6 000 000 mk, mikä ehdotetaan vähennettäväksi momentilta.

1983 III lisämenoarvioesitys	-6 000 000
1983 menoarvio	42 000 000
1982 tilinpäätös	42 000 000
1981 ,,	38 000 000

49. Viljan vientituki (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan 127 000 000 mk käytettäväksi valtioneuvoston tarkemmin määräämien perusteiden mukaisesti viljan vientitukeen. Määrärahaa on tarkoitus käyttää myös kansainvälisen elintarvikeapusopimuksen mukaisen 20 000 000 kilon viljan edellyttämään vientitukeen.

1983 III lisämenoarvioesitys	127 000 000
------------------------------------	-------------

32. Muu maatalouden tukeminen ja rationalisointi

46. Satovabinkojen johdosta myönnettävien korkotukilainojen menot (arvionmääräraha)

Momentilta jää käyttämättä 17 000 000 mk, mikä ehdotetaan vähennettäväksi momentilta.

1983 III lisämenoarvioesitys	-17 000 000
1983 menoarvio	42 000 000
1982 tilinpäätös	20 478 830
1981 ,,	14 387 029

mentilta tämän johdosta jättää käyttämättä ja vähentää 113 200 000 mk, jolloin momentin loppusumma vähenee 39 200 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	-39 200 000
1983 I lisämenoarvio	49 400 000
1983 menoarvio	264 800 000
1982 tilinpäätös	142 353 110
1981 ,,	123 165 987

35. Metsästys ja porotalous

49. Porovabinkojen korvaukset (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan myönnettäväksi

400 000 mk käytettäväksi valtioneuvoston tarkemmin määräämien perusteiden vuonna 1982 ta-
 ptuneiden vasakuolemista aiheutuneiden va-

hinkojen osittaiseksi korvaamiseksi vasakuolemista pahimmin kärsineiden paliskuntien poron-omistajille.	1983 III lisämenoarvioesitys	400 000
	1982 tilinpäätös	2 000 000
	1981 ,,	1 200 000

37. Kalatalous

42. Kalastuksesta saatavan tulon vakaannuttaminen ja kalansaaliin käytön edistäminen (siirtomääräraha)	1983 III lisämenoarvioesitys	4 000 000
	1983 menoarvio	18 400 000
	1982 tilinpäätös	15 600 000
Momentille ehdotetaan lisäystä 4 000 000 mk kalan hintatukeen.	1981 ,,	14 600 000

38. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos

14. Kalanviljelylaitosten lammikkoalueiden ja vesitysjärjestelmien sekä luonnonravintolammikoiden kunnossapito (siirtomääräraha)	luonteiseen kunnostukseen siltä osin kuin tämä on tarpeen kokemusten saamiseksi altaiden rakennusmateriaaleista. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.	
Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentin määrärahaa saadaan käyttää myös viljelylammikoiden peruskorjaus-	1983 menoarvio	700 000

40. Vesihallinto

43. Eräät vesioikeudelliset korvaukset (siirtomääräraha)	5 850 mk/m ² . Hankkeeseen on aikaisemmin myönnetty 2 600 000 mk.
Momentille ehdotetaan myönnettäväksi 6 130 500 mk, mistä 5 680 500 mk käytettäväksi Saimaan poikkeusjuoksutuksista Enso-Gutzeit Oy:lle ja Imatran Voima Oy:lle vuosina 1981—83 aiheutuneiden vahinkojen korvaamiseen vesilain edellyttämällä tavalla ja 450 000 mk käytettäväksi Lappajärven säännöstelystä aiheutuneiden vahinkojen korvauksiin Länsi-Suomen vesioikeuden päätösten mukaisesti.	
1983 III lisämenoarvioesitys	6 130 500
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha)	
Momentille ehdotetaan lisäystä 350 000 mk Vaasan vesipiirin vesilaboratorion rakennushanketta varten. Hankkeen tarkistettu kustannusarvio on 3 150 000 mk ja yksikkökustannukset	
77. Vesistötyöt (siirtomääräraha)	
Momentille ehdotetaan lisäystä 671 000 mk Oulujärven säännöstelyhankkeen perustamiskustannuksista valtiolle kuuluvan osuuden suorittamiseen. Kun Lievestuoreen lipeälammen jätelien poistamisen kokonaiskustannukset ovat 100 000 mk, hankkeeseen myönnettyistä varoista jää käyttämättä 250 000 mk, mikä ehdotetaan vähennettäväksi momentilta. Lisäys on 421 000 mk.	
1983 III lisämenoarvioesitys	350 000
1983 I lisämenoarvio	60 000
1983 menoarvio	5 810 000
1982 tilinpäätös	3 660 000
1981 ,,	1 850 000

Muutokset käyttösuunnitelmaan:

Työkohde	Aloitus- vuosi	Työn kokonais- kustannus- arvio mk	Valtion osuus edellisestä mk	Myönnetty mk	Ehdotetaan mk
09. <i>Keski-Suomen vesipiiri</i>					
7. Jäteliemen poistaminen Lievestuoreen li- peälammesta, Laukaa	1983	100 000	100 000	350 000	-250 000
14. <i>Vesipiireille yhteisesti maa- ja metsätalous- ministeriön käytettäväksi</i>					
1. Pienehköihin vesistöjen kunnostustöihin ..					671 000
				Yhteensä	421 000

1983 III lisämenoarvioesitys	421 000
1983 I lisämenoarvio	500 000
1983 menoarvio	48 120 000
1982 tilinpäätös	44 593 568
1981 ,,	45 560 000

50. Metsähallitus

21. *Metsien erityiskäyttö*

2. *Suojametsälain toimeenpanomenot.* Alalommentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa alamomentille porotilalain nojalla perustetun yhteismetsän metsätaloussuunnitelman karttahan- kintoja ja suunnitelman laatimista varten kerta- menona myönnetystä 20 000 markan määrära- hasta saadaan käyttää 15 000 mk suojametsälain mukaisiin metsien käsittely-, hoito- ja valvonta- tehtäviin. Alalommentin loppusumma ei tämän johdosta muutu.

1983 menoarvio	1 383 000
1982 tilinpäätös	2 647 539
1981 ,,	1 882 604

41. *Korvaukset Simojoen vesistön uittosään-
nön kumoamisen johdosta (siirtomääräraha)*

Momentille ehdotetaan myönnettäväksi 700 000 mk valtion ja Simojoen uittoyhdistyksen korvausosuutena käytettäväksi Simojoen uittoväylän kuntoonpanotöiden aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen Korkeimman oikeuden päätöksen mukaisesti. Metsähallituksen tarkoituksena on ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin Simojoen uittoyhdistyksen osuuden selvittämiseksi ja osuuden perimiseksi valtiolle.

1983 III lisämenoarvioesitys	700 000
------------------------------------	---------

58. Yksityismetsätalous

44. *Valtionapu metsänparannustöihin (siirto-
määräraha)*

Momentille ehdotetaan lisäystä 2 900 000 mk metsänparannustöiden työllisyyden ylläpitämi- seksi.

1983 III lisämenoarvioesitys	2 900 000
1983 I lisämenoarvio	4 000 000
1983 menoarvio	148 000 000
1982 tilinpäätös	146 500 000
1981 ,,	110 000 000

83. *Metsänparannuslainat* (siirtomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 9 000 000 mk metsänparannustöiden työllisyyden ylläpitämiseksi.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	9 000 000
1983 I lisämenoarvio	6 000 000
1983 menoarvio	137 000 000
1982 tilinpäätös	139 000 000
1981 ,,	110 000 000

84. *Metsänparannustöiden ennakkorahoitus* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 100 000 mk metsänparannustöiden työllisyyden ylläpitämiseksi.

1983 III lisämenoarvioesitys	100 000
1983 menoarvio	1 500 000
1982 tilinpäätös	1 500 000
1981 ,,	1 500 000

60. Maanmittaushallinto

41. *Künsteistötoimitusten tukemisesta aiheutuvat menot* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 3 300 000 mk uusjakojen tukemisesta annetun lain (24/81) mukaan valtion varoista maksettavien menojen suorittamista varten.

1983 III lisämenoarvioesitys	3 300 000
1983 menoarvio	4 700 000
1982 tilinpäätös	6 900 000
1981 ,,	3 982 480

70. Maatalouden tutkimuskeskus

23. *Koeasemien menot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 55 000 mk lähinnä koneiden korjausmenoja ja Lapin koeaseman uuden navetan käyttömenoja varten.

1983 III lisämenoarvioesitys	55 000
1983 menoarvio	3 990 000
1982 tilinpäätös	3 489 972
1981 ,,	3 104 645

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)

Momentilta jää käyttämättä 100 000 mk, mikä ehdotetaan vähennettäväksi momentilta.

1983 III lisämenoarvioesitys	—100 000
1983 menoarvio	8 587 700
1982 tilinpäätös	7 481 944
1981 ,,	7 225 353

76. Metsäntutkimuslaitos

20. *Maksullisten tilaustöiden erillismenot* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 700 000 mk tilaustutkimustoiminnan laajenemisen johdosta. Vastaava lisäys kertyy tuloihin alamomentille 12.30.76.1.

1983 III lisämenoarvioesitys	700 000
1983 menoarvio	300 000
1982 tilinpäätös	8 984

87. Muu elinkeinojen edistäminen

88. *Perusyhtymä Oy:n osakkeiden merkitseminen*

Perusyhtymä Oy, jonka osakepääoma on 43 200 000 mk, on päättänyt korottaa osakepääomaansa 108 000 000 markkaan toimeenpanemalla 21 600 000 markan määräisen rahastoinnin ja 43 200 000 markan määräisen uusmerkinnän.

Tarkoitus on, että valtio käyttää uusmerkintäoikeutensa omistusosuuttaan vastaavasti. Tämän johdosta momentille ehdotetaan myönnettäväksi 11 847 000 mk käytettäväksi Perusyhtymä Oy:n osakkeiden merkitsemiseen.

1983 III lisämenoarvioesitys 11 847 000

95. Metsähallituksen metsät

21. *Puutavaran hankinta ja myynti (arviomääräraha)*

Momentille ehdotetaan lisäystä 40 000 000 mk arvioitua suurempien puutavaran hankintamäärien johdosta. Samalla kertyy tuloihin lisäystä 70 000 000 mk momentille 14.45.02.

1983 III lisämenoarvioesitys 40 000 000
 1983 menoarvio 446 035 000
 1982 tilinpäätös 440 495 417
 1981 ,, 412 401 834

98. Maatalouden tutkimuskeskuksen liiketoiminta

70. *Kaluston hankkiminen (siirtomääräraha)*
 Momentille ehdotetaan lisäystä 87 000 mk Jokiöisten siemenkeskuksen uudisrakennushankkeeseen liittyvien välttämättömien kalusto- ja laitehankintojen suorittamista varten.

1983 III lisämenoarvioesitys 87 000
 1983 menoarvio 1 180 000
 1982 tilinpäätös 860 000
 1981 ,, 1 395 000

99. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut menot

47. *Korvaukset maataloustuotteiden markkinoinnista aiheutuneista satunnaistappioista*

Momentille ehdotetaan myönnettäväksi 1 820 000 mk maa- ja metsätalousministeriön käytettäväksi mansikanviljelijöille myytyjen mansikkaerien vuodelta 1982 saamatta jääneestä kaupahinnasta aiheutuneiden tappioiden osittaista korvaamista varten.

1983 III lisämenoarvioesitys 1 820 000

48. *Poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha)*

Momentille ehdotetaan myönnettäväksi 2 000 000 mk käytettäväksi poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta annetun lain (284/83) mukaisesti vahinkojen ja kustannusten korvauksiin sekä korvausten suorittamiseen piirimetsälautakunnille niiden sanotun lain 4 §:n 2 momentin nojalla maatalouslautakunnille antamasta asiantuntija-avusta.

1983 III lisämenoarvioesitys 2 000 000

Pääluokka 31

LIIKENNEMINISTERIÖN HALLINNONALA

20. Tie- ja vesirakennushallinto

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 22 500 000 mk seuraavasti:

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 11 900 000 mk, mistä 1 400 000 mk aiheutuu palvelussuhteen ehtojen tarkistuksesta ja 10 500 000 mk määrärahan oikaisusta. Alamomentin loppusumma on 182 648 400 mk.

2. *Tilapäisten palkkiot ja työsuhdepalkat.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 7 300 000 mk, mistä 500 000 mk aiheutuu palvelussuhteen ehtojen tarkistuksesta ja 6 800 000 mk määrärahan

oikaisusta. Alamomentin loppusumma on 68 448 600 mk.

3. *Muut palkat ja palkkiot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 1 900 000 mk, mistä 200 000 mk aiheutuu palvelussuhteen ehtojen tarkistuksesta ja 1 700 000 mk määrärahan oikaisusta. Alamomentin loppusumma on 7 590 800 mk.

4. *Sosiaaliturvamaksu.* Alamomentille merkitään lisäystä 1 400 000 mk. Alamomentin loppusumma on 18 197 300 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	22 500 000
1983 menoarvio	256 761 000
1982 tilinpäätös	249 960 658
1981 ,,	227 660 250

24. Tiet

52. *Tielain mukainen korkotuki*
Momentille ehdotetaan tielain mukaisten korkotukilainojen valtionosuuden suorittamiseen lisäystä 30 000 mk, mikä aiheutuu valtion tuen piiriin kuuluvan lainakannan ennakoitua suuremmasta kasvusta.

1983 III lisämenoarvioesitys	30 000
1983 menoarvio	80 000
1982 tilinpäätös	86 638
1981 ,,	54 268

27. Vesitiet

70. *Kaluston hankkiminen* (siirtomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 2 500 000 mk uuden luotaus- ja työaluksen hankkimista varten tie- ja vesirakennuslaitokselle. Hankinta parantaa osaltaan telakkateollisuuden työllisyyttä.

1983 III lisämenoarvioesitys	2 500 000
1983 menoarvio	2 200 000
1982 tilinpäätös	1 999 985
1981 ,,	1 699 972

77. *Vesitietyöt* (siirtomääräraha)
Kuluvan vuoden ensimmäisen lisämenoarvion tämän momentin perustelujen mukaan tarkoituksena on ollut, että työllisyysrahoitusta momentilta 34.50.77 osoitetaan enintään 18 000 000 mk. Vuoden 1983 työohjelmaan viitaten ehdotetaan, että momentilta 34.50.77 osoi-

tetaan vesitietöihin enintään 19 500 000 mk. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1983 I lisämenoarvio	843 000
1983 menoarvio	34 500 000
1982 tilinpäätös	21 044 956
1981 ,,	17 230 000

88. *Vesitiealueiden hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan vesilain mukaisiin korvauksiin lisäystä 237 000 mk, mikä aiheutuu Varkauden—Kuopion syväväylän rakentamisen aiheuttamien kalataloudellisten vahinkojen korvaamisesta vesioikeuden päätöksen mukaisesti.

1983 III lisämenoarvioesitys	237 000
1983 menoarvio	300 000
1982 tilinpäätös	300 000

40. Autorekisterikeskus

01. <i>Palkkaukset</i> (arviomääräraha)	1983 III lisämenoarvioesitys	4 750 000
1. <i>Peruspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.</i> Alamomentille ehdotetaan lisäystä 4 750 000 mk palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta. Alamomentin loppusumma on 50 185 100 mk.	1983 I lisämenoarvio	651 000
	1983 menoarvio	56 611 000
	1982 tilinpäätös	55 206 146
	1981 „	47 431 445

56. Korvaukset posti- ja telelaitokselle valtion virkalähetyksistä

24. <i>Korvaus erityispalveluina toimitettavista virkalähetyksistä ja postiennakkolähetyksistä</i> (arviomääräraha)	1983 III lisämenoarvioesitys	6 000 000
	1983 menoarvio	19 500 000
	1982 tilinpäätös	21 221 306
Momentille ehdotetaan lisäystä 6 000 000 mk liikenteen lisääntymisen johdosta.	1981 „	17 445 300

85. Sijoitukset valtionenemmistöisiin yhtiöihin

89. *Ajokki Oy:n osakepääoman korottaminen* (siirtomääräraha)

Ajokki Oy on linja-auton koreja valmistava yritys, jonka osakkeista valtio omistaa 99 % ja Valmet Oy loput. Yhtiön osakepääoma on 7 140 000 mk ja yhtiön liikevaihto oli vuonna 1982 noin 51 milj. mk. Ajokki Oy:n vuosituotanto on noin 200 linja-auton koria, joista vieniin menee noin puolet. Yhtiö työllistää noin 240 henkilöä.

Ajokki Oy toimii vuonna 1943 valmistuneissa, tuotannon nykytasoa ja tuotantomenetelmiä vastaamattomissa tiloissa. Kansainvälinen kilpailu alalla on myös kiristymässä, mikä edellyttää tuotavuuden kohottamista tuotannon ja työllisyyden ylläpitämiseksi. Edellä todetuista syistä tuotantolaitoksen uudistaminen on tarkoituksenmukaista,

ja se merkitsee noin 40 milj. markan bruttoinvestointia. Suoritetun selvityksen mukaan hanke on taloudellisesti kannattava. Hankkeen toteuttaminen on tarkoitus aloittaa heti kun tarvittavat rahoitusjärjestelyt on suoritettu. Tarkoituksena on, että osakepääomaa korotettaisiin 13 000 000 markalla ja valtion takaus myönnettäisiin enintään 15 000 000 markan suuruiselle lainanotolle. Ehdotettu osakepääoman korotus tulisi kokonaan valtion merkittäväksi.

Edellä esitetyn perusteella momentille ehdotetaan 13 000 000 mk käytettäväksi Ajokki Oy:n osakepääoman korottamiseen. Osakepääoman korotus käytetään kokonaisuudessaan yhtiön tuotantolaitoksen uudistamiseen.

1983 III lisämenoarvioesitys	13 000 000
--	------------

90. Valtionrautatiet

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 37 600 000 mk seuraavasti:

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 19 000 000 mk palvelussuh-

teen ehtojen tarkistamisen johdosta. Alamomentin loppusumma on 1 081 141 200 mk.

2. *Tilapäisten palkkiot ja työsuhteiden palkat.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 5 300 000 mk. Lisäys aiheutuu palvelussuhteen ehtojen tarkistamisesta. Alamomentin loppusumma on 490 256 700 mk.

3. *Muut palkat ja palkkiot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 11 300 000 mk. Lisäys aiheutuu palvelussuhteen ehtojen tarkistamisesta. Alamomentin loppusumma on 156 940 700 mk.

4. *Sosiaaliturvamaksu.* Alamomentille merkitään lisäystä 2 000 000 mk. Alamomentin loppusumma on 121 677 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	37 600 000
1983 menoarvio	1 799 343 000
1982 tilinpäätös	1 680 420 834
1981 ,,	1 545 765 684

05. Eläkkeet (arviomääräraha)

1. *Vakinaiset eläkkeet sekä ennen myönnettyä ylimääräiset eläkkeet.* Alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 15 000 000 mk määrärahan arvioitua vähäisemmän tarpeen johdosta. Alamomentin loppusumma on 688 944 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	—15 000 000
1983 menoarvio	882 182 000
1982 tilinpäätös	783 021 129
1981 ,,	695 845 057

11. Kaluston kunnossapito (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä käyttösuunnitelman kohtaan aineet ja tarvikkeet 11 200 000 mk, mikä aiheutuu aineiden hintojen korotuksesta ja korjauksessa tarvittavan materiaalin suuremmasta määrästä korjausten laadun muuttuessa lähinnä sähköjunakaluston vanhenemisen johdosta.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	11 200 000
1983 menoarvio	171 100 000
1982 tilinpäätös	170 912 619
1981 ,,	148 747 818

13. Radan, rakennusten ja rakenteiden kunnossapito (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi energiemenoina 2 000 000 mk lähinnä arvioitua pienemmän energian hinnannousun vuoksi.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	—2 000 000
1983 menoarvio	146 000 000
1982 tilinpäätös	110 286 310
1981 ,,	103 460 258

22. Liikenteen hoito (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan muihin menoihin lisäystä 10 000 000 mk neuvostoliittolaisten vauvujen vuokrien hintojen tarkistuksen johdosta.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	10 000 000
1983 menoarvio	364 000 000
1982 tilinpäätös	380 706 653
1981 ,,	350 409 499

29. Muut käyttömenot (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi käyttösuunnitelman kohdasta muut menot 5 000 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	—5 000 000
1983 menoarvio	135 047 000
1982 tilinpäätös	118 905 919
1981 ,,	112 035 701

60. Siirto valtionrautateiden uudistusrahastoon

Lain nojalla Valtionrautateiden uudistusrahastoon siirretään määräraha, joka vastaa alkuperäiseen tarkoitukseen kelpaamattoman ja poistetun kaluston sekä muun omaisuuden myynnistä saatuja tuloja. Kun vuonna 1982 kertyi myyntituloja 11 691 700 mk arvioitua enemmän, ehdotetaan momentille uudistusrahastoon siirtoa varten lisäystä 11 691 700 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys.....	11 691 700
1983 I lisämenoarvio	1 960 000
1983 menoarvio	169 575 000
1982 tilinpäätös	178 432 800
1981 ,,	188 238 000

94. Posti- ja telelaitos

01. Palkkaukset (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 56 994 000 mk seuraavasti:

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Teletoinen pihhallinnon ja erityisyksiköiden hallintojoastojen

jaostopäällikköiden tehtäviä varten ehdotetaan 16.12.1983 lukien perustettavaksi seuraavat ylimääräiset toimet:

	Palkkaus- luokka
2 konttoripäällikköä	A 23
8 konttoripäällikköä	A 22
1 konttoripäällikkö	A 17

Lisäys on 46 000 mk. Kun alamomentille ehdotetaan lisäystä 46 000 000 mk palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta, lisäys on 46 046 000 mk. Alamomentin loppusumma on 1 244 314 500 mk.

2. *Tilapäisten palkkiot ja työsuhdepalkat.* Edellyttäen, että alamomentin 1 kohdalla ehdotetut konttoripäällikköiden ylimääräiset toimet perustetaan, voidaan 11 työsopimussuhteisten toimihenkilön palkkoina vähentää samasta ajankohdasta lukien 52 000 mk. Alamomentin loppusumma on 714 271 700 mk.

3. *Muut palkat ja palkkiot.* Palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen ja arvioitua suuremman liikenteen kasvun johdosta alamomentille ehdotetaan lisäystä 8 000 000 mk, mistä 5 000 000 mk viransijaisten palkkioihin ja 3 000 000 mk standardisoimattomiin lisäjaotteluihin. Alamomentin loppusumma on 233 618 200 mk.

4. *Sosiaaliturvamaksu.* Alamomentille merkitään lisäystä 3 000 000 mk. Alamomentin loppusumma on 154 171 500 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	56 994 000
1983 menoarvio	2 310 764 000
1982 tilinpäätös	2 107 012 613
1981 ,,	1 877 688 301

05. *Eläkkeet* (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi arvioitua pienemmän tarpeen johdosta 6 000 000 mk seuraavasti:

1. *Vakinaiset eläkkeet ja ennen myönnettyt ylimääräiset eläkkeet.* Alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 3 000 000 mk. Alamomentin loppusumma on 300 000 000 mk.

3. *Perhe-eläkkeet ja hautausavut.* Alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 3 000 000 mk. Alamomentin loppusumma on 50 427 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	—6 000 000
1983 menoarvio	358 000 000
1982 tilinpäätös	298 322 360
1981 ,,	256 900 920

11. *Televerkoston käyttö ja kunnossapito* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 22 000 000 mk, mistä 8 500 000 mk aiheutuu arvioitua suuremmasta kustannusten noususta ja 13 500 000 mk siirtymisestä bruttoperiaatteeseen datelmaksujen kirjauksessa.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:	mk
Palkat	6 200 000
Muut henkilömenot	1 300 000
Ulkopuolisille suoritettavat työt	1 000 000
Muut menot	13 500 000
Yhteensä	22 000 000

1983 III lisämenoarvioesitys	22 000 000
1983 menoarvio	311 000 000
1982 tilinpäätös	289 569 123
1981 ,,	256 031 566

12. *Moottoriajoneuvojen ja postivaunujen käyttö ja kunnossapito sekä autovarikkotoiminta* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 3 000 000 mk arvioitua suuremman kustannusten nousun johdosta.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:	mk
Muut aineet ja tarvikkeet	1 000 000
Vieraat palvelut	2 000 000
Yhteensä	3 000 000

1983 III lisämenoarvioesitys	3 000 000
1983 menoarvio	117 500 000
1982 tilinpäätös	116 896 193
1981 ,,	94 198 406

22. *Korvaukset postinkuljetuksista* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan käyttösuunnitelman kohtaan laiva- ja lentoyhtiöille ulkomaisen postin kuljetuksista lisäystä 6 500 000 mk arvioitua suuremman kustannusten nousun johdosta.

1983 III lisämenoarvioesitys	6 500 000
1983 menoarvio	110 000 000
1982 tilinpäätös	100 994 609
1981 ,,	86 371 272

29. *Muut käyttömenot* (arviomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 10 800 000 mk, mistä 7 700 000 mk aiheutuu arvioitua suu-

remmasta kustannusten noususta ja 3 100 000 mk menojen volyymin kasvusta.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:	mk
Muut henkilöstömenot	1 000 000
Muut toimistomenot	1 300 000
Kansainvälinen yhteistyö	5 000 000
Puhelinlaskujen perintäkorvaus toimilupa- laitoksille	700 000
Muut menot	2 800 000
Yhteensä	10 800 000

1983 III lisämenoarvioesitys	10 800 000
1983 menoarvio	230 947 000
1982 tilinpäätös	196 927 470
1981 ,,	173 321 121

60. Siirto posti- ja telelaitoksen uudistusrahastoon

Lain nojalla posti- ja telelaitoksen uudistusrahastoon siirretään alkuperäiseen tarkoitukseen kelpaamattoman ja poistetun kaluston sekä muun omaisuuden myynnistä kertyneet tulot.

Kun myyntituloja on kertynyt 9 362 000 mk enemmän kuin on arvioitu, ehdotetaan momentille lisäystä 9 362 000 mk posti- ja telelaitoksen uudistusrahastoon siirtoa varten.

1983 III lisämenoarvioesitys	9 362 000
1983 I lisämenoarvio	12 985 000
1983 menoarvio	189 610 000
1982 tilinpäätös	178 394 600
1981 ,,	180 048 500

99. Liikenneministeriön hallinnonalan muut menot

51. *Avustus Oy Yleisradio Ab:lle Porin radioaseman suunnittelua ja rakentamista varten* (siirtomääräraha)

Porin radioaseman uudisrakennushankkeen kustannusarvio on tarkistettu, koska rakennussuunnittelu on täsmentynyt, lähetinten ja eräiden muiden laitteiden tarjoukset on saatu, rakennusaika määriteltä, rakennusaikainen kustannustason nousu on arvioitu ja hankkeeseen sisällytetty rakenteellinen varautuminen. Vuosina 1984—86 toteutettavan hankkeen kiinteähintainen kustannusarvio on 102 000 000 mk. Tästä

1/3 rahoitetaan Oy Yleisradio Ab:n varoin ja 2/3 valtion avustuksin. Valtion avustuksista on tarkoitus myöntää 63 300 000 mk vuoteen 1986 loppuun mennessä ja loput 4 700 000 mk vuonna 1987. Oy Yleisradio Ab osoittaa valtion avustuksen maksamiseen 42 300 000 markan suuruisen pitkäaikaisen lainan. Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisäystä.

1983 menoarvio	5 000 000
1982 tilinpäätös	3 000 000

Pääluokka 32

KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

02. Teollisuuspiirit

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 2 000 000 mk, mistä enintään 1 000 000 mk aiheutuu yrittäjä-

koulutustoiminnan laajentamisesta ja 1 000 000 mk teollisuuspiirien muun toiminnan kasvusta.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:	mk	1983 III lisämenoarvioesitys	2 000 000
Markat	150 000	1983 I lisämenoarvio	1 000 000
Rakennusten käyttö	230 000	1983 menoarvio	9 720 000
Atk-menot	400 000	1982 tilinpäätös	8 590 314
Muut toimistomenot	200 000	1981 ,,	5 633 649
Yrittäjäkoulutus (enintään)	1 000 000		
Muut menot	20 000		
Yhteensä	2 000 000		

06. Varmuusvarastointi

60. Siirto varmuusvarastorahastoon

Valtion varmuusvarastoissa olevan irtovillan pilaantumisen estämiseksi ja kotimaisen perustekstiiliteollisuuden työllisyyden tukemiseksi on suunniteltu, että irtovillasta valmistettaisiin sarakangasta valtion varmuusvarastoihin. Pilaantumisvaaran ja työllisyysnäkökohtien kannalta hanketta on pidettävä kiireellisenä. Hankkeen ra-

hoittamiseksi momentille ehdotetaan lisäystä 9 850 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	9 850 000
1983 I lisämenoarvio	99 757 300
1983 menoarvio	120 000 000
1982 tilinpäätös	155 000 000
1981 ,,	126 000 000

10. Merenkululaitos

71. Alusten ja muiden kulkuvälineiden hankkiminen (siirtomääräraha)

Telakkateollisuuden vaikean työllisyystilanteen lieventämiseksi ehdotetaan eräitä merenkululaitoksen alusten uusimiseen liittyviä hankkeita aiennettavaksi, mikä otetaan huomioon vastaavien määrärahojen mitoituksessa vuonna 1986. Tämän johdosta momentille ehdotetaan lisäystä 4 200 000 mk seuraavasti:

1. *Alushankinnat.* Vanhentuneen luotsikutterikaluston uusimiseksi alamomentille ehdotetaan lisäystä 2 000 000 mk luotsikutterin hankkimiseksi. Alamomentin loppusumma on 7 833 000 mk.

3. *Muut peruskorjaukset ja -hankinnat.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 2 200 000 mk ns. Rosalaluokan yhteysaluksen pidentämiseksi 23 metristä 33 metriin sen johdosta, ettei aluksen kuljetuskapasiteetti vastaa nykyistä kuljetustarvetta. Alamomentin loppusumma on 16 900 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	4 200 000
1983 I lisämenoarvio	4 200 000
1983 menoarvio	40 431 000
1982 tilinpäätös	42 323 000
1981 ,,	39 684 700

77. Turvalaitteiden rakentaminen ja väylätyöt (siirtomääräraha)

Naantalin väylä ehdotetaan syvennettäväksi vuoden 1986 loppuun mennessä 10,0 metristä 13,0 metriin etenkin raakaöljyn, kivihiilen ja viljan kuljetusten taloudellisuuden parantamiseksi. Hankkeen kustannusarvio on 50 000 000 mk. Hanke on arvioitu kuljetustaloudellisesti kannattavaksi. Syväväylä mahdollistaisi myös kahden raakaöljyaluksen tilaamisen Neste Oy:lle.

Väylärakennustyön aientamiseksi tarkoituksena on, että Naantalin kaupunki myöntää valtiolle lainaa 15 000 000 mk vuonna 1984, 20 000 000

mk vuonna 1985 ja 15 000 000 mk vuonna 1986. Lainojen laina-aika olisi neljä vuotta ja vuotuinen korko 6,5 prosenttia. Hankkeen aientaminen otetaan huomioon turvalaitteiden rakentamiseen ja väylätöihin tarkoitettujen määrärahojen mitoituksessa vuosina 1988—1990, jolloin väylä muutoin olisi valtiovarainministeriön keskipitkän ajan suunnitelmien puitteissa voitu rakentaa.

Edellä esitetyn perusteella momentille ehdote-

taan lisäystä 15 000 000 mk Naantalın väylän rakennustöiden aloittamista varten.

1983 III lisämenoarvioesitys	15 000 000
1983 I lisämenoarvio	6 500 000
1983 menoarvio	35 000 000
1982 tilinpäätös	36 000 000
1981 ,,	26 900 000

30. Kilpailuasiamiehen toimisto

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 77 500 mk uusien toimittajien vuokria, siivous- ja sähkömenoja sekä muuttokustannuksia varten.

1983 III lisämenoarvioesitys	77 500
1983 menoarvio	37 000
1982 tilinpäätös	24 738
1981 ,,	30 951

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:	mk
Rakennusten käyttö	56 100
Muut menot	21 400
Yhteensä	77 500

42. Valtion teknillinen tutkimuskeskus

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 800 000 mk kotimaisten polttoaineiden laboratorion ja Oulun toimitalon I rakennusvaiheen suunnittelua varten.

1983 III lisämenoarvioesitys	800 000
1983 menoarvio	31 500 000
1982 tilinpäätös	19 300 000
1981 ,,	13 790 000

44. Teknologian kehittämiskeskus

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisättäväksi alamomentti 3 sekä seuraavat muutokset, joiden johdosta momentin loppusumma ei muutu:

2. *Työsubdepalkat*. Tämän momentin alamomentin 3 perusteluun viitaten alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 25 000 mk. Alamomentin loppusumma on 2 275 000 mk.

3. *Muut palkat ja palkkiot*. Alamomentille ehdotetaan 25 000 mk johtokunnan palkkioita varten. Vastaavasti voidaan tämän momentin alamomentilta 2 vähentää 25 000 mk.

1983 menoarvio	2 902 000
----------------------	-----------

46. Teknisen ja kaupallisen tutkimuksen tukeminen

66. Osallistuminen Tele-X-satelliittihankkeeseen (siirtomääräraha)

Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys Ruotsin kanssa tehdyn Tele-X-telesatelliittihankkeen toteuttamiseen liittyvää yhteistyötä koskevan sopimuksen hyväksymisestä. Sopimuksen perusteella Suomi osallistuu Tele-X-hankkeen toteuttamiseen muun muassa siten, että suomalaiset teollisuusyritykset kehittävät ja toimittavat sopimuksessa määritellyt osuudet laitteista ja järjestelmistä. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat noin 1 300 000 000 mk, mistä Suomen osuus on runsaat 3 % eli noin 44 500 000 mk.

Suomen osuus hankkeen yleiskustannuksista on 25 000 000 Ruotsin kruunua eli noin 18 500 000 mk, mikä on sopimuksen mukaan maksettava tammikuussa 1984. Lisäksi Suomi vastaa sopimuksen mukaan niistä kustannuksista, joita aiheutuu suomalaisten teollisuusyritysten osallistumisesta hankkeeseen, kuitenkin enintään 26 000 000 markkaan asti vuoden 1983 lokakuun hintatason mukaan laskettuna. Varat tätä osallis-

tumista varten Suomen on asetettava ruotsalaisen hanketta hoitavan yhtiön käyttöön vuosineljänneksittäin etukäteen sellaisina erinä kuin suomalaisille yrityksille suoritettavat maksut edellyttävät, kuitenkin enintään 1 000 000 mk vuonna 1984. Jäljelle jäävästä noin 25 000 000 markasta noin 18 000 000 mk arvioidaan maksettavan vuonna 1985 ja noin 7 000 000 mk vuonna 1986. Suomen teollisesta osallistumisesta aiheutuvien maksujen markkamäärät tarkistetaan hintojen muutosten huomioon ottamiseksi sopimuksessa määritellyllä indeksillä. Etukäteen suoritettaville maksuerille ei vaadittaisi vakuutta. Indeksitarkistuksiin ja valuuttakurssien muutoksiin olisi vuodelle 1984 varattava 100 000 mk.

Edellä esitetyn perusteella momentille ehdotetaan Tele-X-telesatelliittihankkeen toteuttamiseen liittyvää yhteistyötä koskevan sopimuksen mukaisia vuonna 1984 suoritettavia menoja varten 19 600 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys 19 600 000

50. Teollisuuden edistäminen

40. Valtionavustus pienen ja keskisuuren teollisuuden edistämisyhteisöille

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 060 000 mk, mikä aiheutuu Pienen ja Keskisuuren Teollisuuden Edistämisyhteisöjen ja Käsi- ja Pienteollisuuden Koulutussäätiön toiminnan laajentamisesta.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:	mk
Pienen ja Keskisuuren Teollisuuden Edistämisyhteisö	1 000 000
Käsi- ja Pienteollisuuden Koulutussäätiö	60 000
Yhteensä	1 060 000

1983 III lisämenoarvioesitys	1 060 000
1983 menoarvio	5 350 000
1982 tilinpäätös	4 670 000
1981	4 175 000

46. Valtionavustus Imatran seudun työttömyyden lieventämiseen (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan valtioneuvoston käytettäväksi 6 000 000 mk Imatran seudun työllis-

tyssitilanteen parantamiseen. Imatran seutuun katsotaan kuuluvan Imatran kaupunki sekä Joutsenon, Rautjärven ja Ruokolahden kunnat. Vastaavasti vuoden 1980 kolmannessa lisämenoarviossa momentille 32.50.43 myönnetystä määrärahaa säästyy ja jätetään käyttämättä vähintään 6 000 000 mk.

Määrärahaa saadaan käyttää valtioneuvostuksena alueen kunnille elinkeinotoiminnan edellytysten kehittämiseksi alueella sekä valtioneuvostuksena yrityksille ja muille yhteisöille Imatran seudun työllisyyttä parantaviin muihin toimenpiteisiin.

Käyttösuunnitelma:	mk
Valtioneuvustus alueen kunnille	4 000 000
Valtioneuvustus yrityksille ja muille yhteisöille	2 000 000
Yhteensä	6 000 000

1983 III lisämenoarvioesitys 6 000 000

47. *Valtionavustus eräisiin pieneen ja keski-
suuren teollisuuden neuvonta- ja koulutushankkei-
siin*

Momentille ehdotetaan lisäystä 500 000 mk toiminnan laajentumisen johdosta.

1983 III lisämenoarvioesitys	500 000
1983 menoarvio	500 000
1982 tilinpäätös	498 102

60. *Siirto valtion takausrahastoon (arviomääräraha)*

Momentille ehdotetaan lisäystä 10 000 000 mk, mikä aiheutuu siitä, että valtiontakauksia saaneiden yritysten konkurssien lisääntymisen vuoksi takaustappioita on kertynyt arvioitua enemmän.

1983 III lisämenoarvioesitys	10 000 000
1983 menoarvio	4 000 000
1982 tilinpäätös	4 000 000
1981 „	—

88. *Osakepääomien korotukset (siirtomääräraha)*

6. *Valvilla Oy:n osakepääoman korottaminen.* Eduskunnalle joulukuussa 1982 annetussa takausvaltuusesityksessä arvioitiin Valvilla Oy:n tappion vuonna 1983 olevan puolet yhtiön osakepääomasta. Kuluvan vuoden kahdeksan ensimmäisen kuukauden tuloksen perusteella on kuitenkin arvioitavissa, että tappio nousee korkojen, verojen ja suunnitelman mukaisten poistojen jälkeen yli kahteen kolmasosaan osakepääomasta. Ero johtuu lanka- ja sisustuskangastuotannon myynnin ja katteiden jäämisestä arvioitua alhaisemmiksi. Mainitun suuruinen tappio merkitsisi osakeyhtiölaissa määrätyn selvitystilarajan alittamista.

Valvilla Oy on esittänyt, että yhtiön vuoden 1982 jälkeen kertynyt tappio peitettäisiin alentamalla nykyistä 28 010 000 markan osakepääomaa 25 209 000 markalla eli 2 801 000 markkaan sekä korottamalla osakepääomaa sen jälkeen 20 000 000 markalla. Siten yhtiön osakepääoma olisi vuoden 1983 lopussa 22 801 000 mk.

Valvilla Oy:n talouden tervehdyttämiseksi on yhtiön osakepääomaa alennettu 69 990 000 markalla vuonna 1982 siihen asti syntyneen tappion poistamiseksi. Sen jälkeen on yhtiön osakepää-

omaa korotettu 10 000 000 markalla vuonna 1983, minkä lisäksi yhtiölle on myönnetty 8 000 000 markan avustus korkomenojen alentamiseen. Vuoden 1984 tulo- ja menoarvioesityksessä on yhtiön osakepääoman korotusta varten ehdotettu 10 000 000 mk ja avustuksen myöntämiseksi korkomenojen alentamiseen 8 000 000 mk. Lisäksi yhtiön lainoille on annettu valtion takauksia eduskunnan hyväksymien takausvaltuuksien nojalla.

Valvilla Oy:n tehtävänä on turvata omavaraisuus maamme villakangastuotannossa kriisitilanteiden varalta. Sillä on myös tärkeä osa villakan-
kaan toimittajana idänkauppaa käyvälle vaate-
teollisuudelle. Yhtiö on joutunut koko olemassa-
olonsa ajan sopeutumaan taantuviin markkinoi-
hin, minkä lisäksi sitä rasittaa sille jo perustetta-
essa siirtynyt raskas velkataakka. Huolimatta toi-
minnan supistamisesta ja kustannusten vähentä-
misestä ei kannattavaan toimintaan ole päästy.

Tehtyjen selvitysten mukaan tyydyttävään tulokseen pääsemiseksi yhtiön käyttökate olisi saatava nostetuksi 10 prosenttiin ja korkorasitus lasketuksi 4 prosenttiin liikevaihdosta. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi jatketaan jo suoritettujen investointien ja rationalisointitoimenpiteiden lisäksi tervehdyttämisponnisteluja tuotantoa ja organisaatiota kehittämällä. Osakkaiden on myös jatkossa varauduttava yhtiön korkokulujen alentamiseen joko korkotuen avulla tai velkojen määrää vähentämällä sekä muihin toimenpiteisiin.

Yhtiön esittämien suunnitelmien mukaan sen tulos korkojen, verojen ja suunnitelman mukais-
ten poistojen jälkeen olisi vielä vuonna 1984 selvästi tappiollinen, mutta vuonna 1985 päästäisiin ns. nollatasolle. Laskelmiin sisältyvät aikaisemmin mainitut tukitoimet.

Edellä esitetyn perusteella alamomentille ehdotetaan lisäystä 20 000 000 mk valtiolle tulevien Valvilla Oy:n uusien osakkeiden merkintää varten. Samalla ehdotetaan, että eduskunta omalta osaltaan hyväksyisi Valvilla Oy:n osakepääoman alentamisen enintään 25 209 000 markalla.

Alamomentin loppusumma on 30 000 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	20 000 000
1983 menoarvio	81 000 000
1982 tilinpäätös	174 000 000
1981 „	162 002 000

51. Tuotantotoiminnan alueellinen edistäminen

45. *Eräiden kehitysalueilla sijaitsevien hankkeiden korkotuki* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 3 262 000 mk seuraavasti:

3. *Rautaruukki Oy:n Kolarin Rautuvaaran rautakaivoksen avaamiseksi tarkoitettujen lainojen korkotuki.* Kaivostoiminnan aloittamisen tukemisesta Rautaruukki Oy:n Kolarin Rautuvaaran rautamalmiesiintymällä annetun lain (225/70, muut. 495/73) edellyttämiä korkohyvityksiä varten alamomentille merkitään lisäystä 1 520 000 mk, mikä aiheutuu vuoteen 1982 kohdistuvan korkotuen suorittamisesta osittain vuoden 1983 määrärahadista ja yleisen korkotason noususta. Alamomentin loppusumma on 5 620 000 mk.

4. *Rautaruukki Oy:n Mustavaaran vanadiini-tuotannon aloittamiseksi tarkoitettujen lainojen korkotuki.* Vanadiini-tuotannon aloittamisen tukemisesta Rautaruukki Oy:n Mustavaaran vanadiiniesiintymällä annetun lain (345/71, muut. 576/75) edellyttämiä korkohyvityksiä varten alamomentille merkitään lisäystä 1 742 000 mk,

mikä aiheutuu vuoteen 1982 kohdistuvan korkotuen suorittamisesta osittain vuoden 1983 määrärahasta ja yleisen korkotason noususta. Alamomentin loppusumma on 6 742 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	3 262 000
1983 menoarvio	42 730 000
1982 tilinpäätös	44 392 554
1981 ,,	55 084 456

49. *Kehitysalueiden tuotantotoiminnan tukeminen* (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 90 000 000 mk, mikä aiheutuu rahoitettujen hankkeiden arvioitua hitaammasta valmistumisesta sekä hankkeiden keskimääräisen koon supistumisesta.

1983 III lisämenoarvioesitys	— 90 000 000
1983 menoarvio	390 000 000
1982 tilinpäätös	326 158 131
1981 ,,	269 998 039

55. Energiatalous

21. *Eräät energiahuollon tutkimus-, suunnittelu- ja valvontatoiminnan menot* (siirtomääräraha)

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentin määrärahasta saadaan maksaa myös tutkimusprojektien välttämättömästi edellyttämien tutkimushenkilöstön ulkomaanmatkojen ja energia-alan kansainvälisen yh-

teistyön edellyttämien ulkomaanmatkojen kustannukset sekä kansainvälisiin tutkimuksiin ja selvityksiin osallistumisesta aiheutuvia menoja. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1983 menoarvio	57 250 000
1982 tilinpäätös	55 000 000
1981 ,,	50 000 000

61. Kotimaankaupan edistäminen

40. *Haja-asutusalueiden vähittäiskaupan korkotuki* (arviomääräraha)

Haja-asutusalueiden vähittäiskaupan rahoituksesta annetun lain (1084/74, muut. 184/79 ja 935/81) perusteella 31.12.1982 mennessä hyväksytyistä korkotukiluotoista aiheutuvan korkotuen maksamista varten momentille merkitään lisäystä 833 000 mk, mikä aiheutuu vuoteen 1982 koh-

distuvan korkotuen suorittamisesta osittain vuoden 1983 määrärahasta ja yleisen korkotason noususta.

1983 III lisämenoarvioesitys	833 000
1983 menoarvio	1 650 000
1982 tilinpäätös	1 383 067
1981 ,,	1 402 339

41. *Haja-asutusalueiden vähittäiskaupan investointiavustus* (arviomääräraha)

Haja-asutusalueiden vähittäiskaupan rahoituksesta annetun lain (1084/74, muut. 184/79 ja 935/81) perusteella myönnettyjen investointiavustusten maksamista varten momentille merkittään lisäystä 800 000 mk, mikä aiheutuu lähinnä maksatusten nopeutumisesta.

1983 III lisämenoarvioesitys	800 000
1983 I lisämenoarvio	400 000
1983 menoarvio	2 400 000
1982 tilinpäätös	1 999 824
1981 ,,	1 724 667

85. *Ulkomaankaupan edistäminen*29. *Muut kulutusmenot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 100 000 mk vienninedistämistapahtumiin liittyviä kaupallisten sihteerien virkamatkoja varten. Lisäys aiheutuu ulkomaanmatkojen kustannusten noususta ja vienninedistämistoiminnan laajentumisesta.

1983 III lisämenoarvioesitys	100 000
1983 menoarvio	600 000
1982 tilinpäätös	471 073
1981 ,,	388 381

60. *Siirrot rahastoihin* (arviomääräraha)

2. *Siirto tuontikaupparahastoon.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 108 000 000 mk lähinnä polttonesteiden hinnantasausmenoja varten. Lisäys aiheutuu lähinnä raskaan polttoöljyn tuonti-

hinnan ennakoitua suuremmasta noususta sekä valuuttakurssien muutoksista. Näistä syistä ei kuluvan vuoden ensimmäisen lisämenoarvion momentilla 12.32.60 arvioitu 59 000 000 markan siirto valtiovarastoon toteudu. Tarkoituksena on selvittää tuontikaupparahaston tehtävien järjestämistä siten, etteivät hinnantasausjärjestelyt rasita valtiontaloutta.

Alamomentin loppusumma on 168 000 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	108 000 000
1983 I lisämenoarvio	59 000 000
1983 menoarvio	181 000 000
1982 tilinpäätös	230 000 000
1981 ,,	27 000 000

92. *Valtion polttoainekeskus*88. *Maan hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 10 000 000 mk sen johdosta, että turvetuotannon kannalta tarpeellisten maa-alueiden hankinta voidaan vuonna 1983 suorittaa aikaisemmilta vuosilta siirtyneillä määrärahoilla. Hallituksen tarkoituksena on laadittavan selvityksen perusteella tarvittaessa myöhemmin esittää enintään edellä mainittua vähennystä vastaavan valtion-

avustuksen myöntämistä perustettavalle turve- ja sahateollisuutta harjoittavalle valtionenemmistöselle osakeyhtiölle käytettäväksi irrottamattoman turvemassan lunastuskorvauksiin.

1983 III lisämenoarvioesitys	—10 000 000
1983 menoarvio	10 000 000
1982 tilinpäätös	16 000 000
1981 ,,	15 000 000

Päälouokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Sosiaali- ja terveysministeriö

70. <i>Kaluston hankkiminen</i>	1983 III lisämenoarvioesitys	15 000
Momentille ehdotetaan lisäystä 15 000 mk kouhuoneen kalustamista varten.	1983 I lisämenoarvio	130 000
	1983 menoarvio	83 000
	1982 tilinpäätös	75 136
	1981 ,,	109 160

15. Perhekustannusten tasaus

31. <i>Valtionosuus kunnille elatustuesta aiheutuviin kustannuksiin</i> (arviomääräraha)	51. <i>Äitiysavustus</i> (arviomääräraha)	
Momentille ehdotetaan lisäystä 6 800 000 mk ennakoitua suuremmasta kustannusten noususta johtuen.	Momentille ehdotetaan lisäystä 3 520 000 mk ennakoitua suuremmasta syntyvyydestä johtuen.	
1983 III lisämenoarvioesitys	6 800 000	
1983 menoarvio	145 000 000	
1982 tilinpäätös	148 573 259	
1981 ,,	117 467 687	
	1983 III lisämenoarvioesitys	3 520 000
	1983 menoarvio	31 650 000
	1982 tilinpäätös	34 562 769
	1981 ,,	23 866 597

17. Yleinen perhe-eläke

50. <i>Yleinen perhe-eläke</i> (arviomääräraha)	1983 III lisämenoarvioesitys	16 000 000
Momentille merkitään lisäystä 16 000 000 mk, mikä aiheutuu perhe-eläkettä saavien leskien määrän arvioitua suuremmasta lisäyksestä ja ennakoitua suuremmasta elinkustannusindeksin noususta.	1983 menoarvio	252 000 000
	1982 tilinpäätös	212 837 269
	1981 ,,	197 690 473

19. Sairausvakuutus

60. <i>Valtionosuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista</i> (arviomääräraha)	1983 III lisämenoarvioesitys	-20 000 000
Momentilta jää käyttämättä 20 000 000 mk, mikä ehdotetaan vähennettäväksi momentilta.	1983 menoarvio	1 791 000 000
	1982 tilinpäätös	362 441 215
	1981 ,,	583 331

20. Vanhuus- ja työkyvyttömyysvakuutus

52. *Valtion osuus yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentilta jää käyttämättä 86 500 000 mk, mikä ehdotetaan vähennettäväksi momentilta.

1983 III lisämenoarvioesitys	—	86 500 000
1983 I lisämenoarvio	10 500 000	
1983 menoarvio	276 000 000	
1982 tilinpäätös	170 521 105	
1981 ,,	187 777 505	

60. *Valtion osuus kansaneläkelaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 37 000 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmasta elinkustannusindeksin noususta ja kuntien maksuosuuksien muutoksista.

1983 III lisämenoarvioesitys	37 000 000
1983 menoarvio	682 000 000
1982 tilinpäätös	485 779 038
1981 ,,	551 086 379

21. Sotilasvammakorvaukset ja sotaeläkkeet

50. *Sotilasvammakorvaukset* (arviomääräraha)
Momentille merkitään lisäystä 9 465 000 mk korvaustapausten ja sairaanhoitokulujen ennakoitua suuremmasta lisääntymisestä johtuen.

1983 III lisämenoarvioesitys	9 465 000
1983 menoarvio	1 034 230 000
1982 tilinpäätös	945 746 835
1981 ,,	843 251 175

51. *Sotaeläkkeet* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 100 000 mk, mikä aiheutuu ylimääräistä sotaeläkettä saavien naisten ennakoitua hitaammasta siirtymisestä rintamasotilaseläkelain piiriin.

1983 III lisämenoarvioesitys	1 100 000
1983 menoarvio	2 000 000
1982 tilinpäätös	4 636 535
1981 ,,	4 221 344

23. Asevelvollisten ja heidän omaistensa avustaminen

50. *Sotilasavustukset* (arviomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 7 200 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmasta kustannusten noususta ja sotilasavustusjärjestelmän laajenemisesta sotilasavustuslain muuttamisen (881/82) johdosta.

1983 III lisämenoarvioesitys	7 200 000
1983 menoarvio	32 200 000
1982 tilinpäätös	33 109 075
1981 ,,	27 818 023

24. Eräät vahingonkorvaukset

55. *Rikosvahinkokorvaukset* (arviomääräraha)
Momentille merkitään lisäystä 500 000 mk rikosvahinkokorvausten lisääntymisestä johtuen.

1983 III lisämenoarvioesitys	500 000
1983 menoarvio	2 945 000
1982 tilinpäätös	3 099 917
1981 ,,	2 389 844

26. Muu toimeentuloturva

31. *Valtion korvaus kunnille mustalaisväestön huollon kustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille merkitään lisäystä 1 800 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmasta kustannusten noususta.

1983	III lisämenoarvioesitys	1 800 000
1983	menoarvio	9 900 000
1982	tilinpäätös	8 984 908
1981	„	8 344 161

35. *Vanhusten ja vammaisten kotona tapahtuvan hoidon tukemista koskeva kokeilutoiminta (siirtomääräraha) (kertameno)*

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että määrärahasta enintään 300 000 mk voidaan käyttää vanhusten avohuoltoa edistävän kokeilutoiminnan käynnistämiseen, seurantaan ja raportointiin. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1983	menoarvio	2 800 000
1982	tilinpäätös	2 000 000
1981	„	1 000 000

38. Lasten päivähoito

30. *Valtionosuus kunnille lasten päiväkotien käyttökustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille merkitään lisäystä 43 000 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmasta kustannusten noususta.

1983	III lisämenoarvioesitys	43 000 000
1983	I lisämenoarvio	140 000
1983	menoarvio	566 499 000
1982	tilinpäätös	492 442 030
1981	„	409 246 385

31. *Valtionosuus kunnille ohjatusta perhepäivähoidosta aiheutuviin käyttökustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille merkitään lisäystä 54 000 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmasta kustannusten noususta.

1983	III lisämenoarvioesitys	54 000 000
1983	menoarvio	352 382 000
1982	tilinpäätös	330 518 589
1981	„	267 561 028

35. *Valtionavustus kunnille lasten päiväkotien perustamiskustannuksiin*

Momentille ehdotetaan lisäystä 16 580 000 mk, mikä aiheutuu vuoteen 1982 kohdistuvien menojen maksamisesta vuoden 1983 määrärahas- ta. Vastaava määräraha säästyí ja jätettiin käyttämättä vuoden 1982 määrärahas- ta.

1983	III lisämenoarvioesitys	16 580 000
1983	menoarvio	17 000 000
1982	tilinpäätös	420 750
1981	„	14 994 000

39. Kasvatusneuvolatoiminta

38. *Valtionosuus kunnille kasvatusneuvoloiden kustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille merkitään lisäystä 2 300 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmasta kustannusten noususta.

1983	III lisämenoarvioesitys	2 300 000
1983	I lisämenoarvio	300 000
1983	menoarvio	36 970 000
1982	tilinpäätös	33 142 443
1981	„	27 095 890

41. Lasten ja nuorten kasvatus ja huolto

30. *Valtionavustus kunnille lastenkotien käyttökustannuksiin*

Momentille ehdotetaan lisäystä 131 000 mk, mikä aiheutuu vuoden 1983 määrärahan jaon tarkistamisesta.

1983	III lisämenoarvioesitys	131 000
1983	menoarvio	19 850 000
1982	tilinpäätös	17 780 326
1981	„	15 729 615

53. *Valtionapu yksityisten koulukotien käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 4 200 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmasta kustannusten noususta.

1983 III lisämenoarvioesitys	4 200 000
1983 menoarvio	6 279 000
1982 tilinpäätös	7 530 731
1981 ,,	6 081 900

54. *Valtionavustus yksityisten koulukotien rakentamiseen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 52 000 mk Pohjolan poikakodin lämminvesijohtojen uusimiseksi.

1983 III lisämenoarvioesitys	52 000
1983 menoarvio	325 000
1982 tilinpäätös	1 150 000
1981 ,,	1 825 000

44. Invalidihuolto

56. *Valtionavustus näkövammaisten käsityöntekijöiden työllistämiseksi*

Momentille ehdotetaan lisäystä 100 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmista liikevaihtoverokustannuksista.

1983 III lisämenoarvioesitys	100 000
1983 menoarvio	850 000

46. Kunnallinen kehitysvammaisten erityishuolto

30. *Valtionosuus kunnallisen kehitysvammaisten erityishuollon käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 35 000 000 mk, mistä 4 000 000 mk aiheutuu eräiden kunnalliskotien mielisairasosastojen ja niiden 42,5 viran siirtymisestä kehitysvammahuollon erityishuoltopiirien kuntainliitoille sekä 31 000 000 mk ennakoitua suuremmasta kustannusten noususta. Vastaavasti momentilta 33.76.30 voidaan vähentää 4 000 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	35 000 000
1983 I lisämenoarvio	3 100 000
1983 menoarvio	369 781 000
1982 tilinpäätös	343 837 139
1981 ,,	282 185 319

35. *Valtion korvaus erityishuoltopiirien kuntainliitoille eräisiin kehitysvammaisten erityishuollon kustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 200 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmasta kustannusten noususta.

1983 III lisämenoarvioesitys	200 000
1983 menoarvio	600 000
1982 tilinpäätös	652 009
1981 ,,	194 755

54. Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien kunnallinen huolto

31. *Valtionosuus kunnille päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollon käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 1 300 000 mk, mistä 1 225 000 mk aiheutuu ennakoitua suuremmasta kustannusten noususta ja 75 000 mk

Suomen Pelastusarmeijan Säätiön ylläpitämien Kajaanin ja Seinäjoen päihdehuollon asumisyksikköjen siirtymisestä vastaavien kaupunkien ylläpidettäväksi. Siirtyneiden virkojen määrä on yhteensä yhdeksän. Vastaavasti momentilta 33.55.50 voidaan vähentää 75 000 mk.

1983	III lisämenoarvioesitys	1 300 000
1983	I lisämenoarvio	414 700
1983	menoarvio	46 250 000
1982	tilinpäätös	38 341 494
1981	„	32 356 048

55. Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien yksityinen huolto

50. *Valtionapu yksityisen päihdehuollon käyttökustannuksiin*

Momentilta jää momentin 33.54.31 perustelujen johdosta käyttämättä 75 000 mk, mikä ehdotetaan vähennettäväksi tältä momentilta.

1983	III lisämenoarvioesitys	— 75 000
1983	I lisämenoarvio	—244 700
1983	menoarvio	18 009 000
1982	tilinpäätös	14 068 000
1981	„	11 869 000

57. Lomatoiminta

40. *Valtion korvaus maatalousyrittäjien vuosilomajärjestelmän kustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille merkitään lisäystä 24 840 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmasta kustannusten noususta. Lisäyksestä 9 000 000 mk on otettu huomioon vuonna 1983 tehdyissä maataloustuloratkaisuissa. Muu osa lisäyksestä luetaan maatalouden tuloksi, siten kuin maatalousyrittäjien vuosiloman ja sijaisavun järjestämisestä annetun lain 27 §:ssä on säädetty.

1983	III lisämenoarvioesitys	24 840 000
1983	menoarvio	385 000 000
1982	tilinpäätös	369 704 993
1981	„	247 528 412

41. *Valtion korvaus maatalousyrittäjien sijaisavun kustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille ehdotetaan lisäystä 60 000 000 mk, mikä aiheutuu sijaisavun käytön lisääntymisestä ja ennakoitua suuremmasta kustannusten noususta. Lisäyksestä 28 000 000 mk on otettu huomioon vuonna 1983 tehdyissä maataloustuloratkaisuissa. Muu osa lisäyksestä luetaan maataloustuloksi siten kuin maatalousyrittäjien vuosiloman ja sijaisavun järjestämisestä annetun lain 27 §:ssä on säädetty. Tarkoituksena on tarkistaa sijaisavusta perittävien maksujen määrätymisperusteita ja selvittää mahdollisuudet toiminnan laajentumisen hidastamiseksi.

1983	III lisämenoarvioesitys	60 000 000
1983	menoarvio	64 000 000
1982	tilinpäätös	73 115 878
1981	„	34 637 739

65. Kansanterveyslaitos

70. *Kaluston hankkiminen (siirtomääräraha)*

Momentille ehdotetaan lisäystä 100 000 mk Turun aluelaitoksen rakennushankkeeseen liittyvien erikois- ja irtokalusteiden hankkimista varten.

1983	III lisämenoarvioesitys	100 000
1983	menoarvio	3 000 000
1982	tilinpäätös	2 700 000
1981	„	2 550 000

75. Kunnallinen kansanterveystyö

30. Valtionosuus kunnille terveyskeskusten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentilta jää käyttämättä 25 000 000 mk, mikä ehdotetaan vähennettäväksi momentilta.

1983 III lisämenoarvioesitys	—25 000 000
1983 I lisämenoarvio	3 100 000
1983 menoarvio	2 392 838 000
1982 tilinpäätös	2 011 333 922
1981 „	1 623 296 296

31. Valtionosuus kunnille terveyskeskusten perustamiskustannuksiin

Momentille ehdotetaan lisäystä 15 000 000 mk terveyskeskusten perustamiskustannuksiin suoritettavaa valtionosuutta varten.

Samalla ehdotetaan, että vuonna 1983 saadaan hyväksyä toteuttamishjelmia enintään sellainen määrä, että valtionosuus niiden kustannusarvioista vastaa 195 500 000 mk kuluvan vuoden tuloja menoarviossa hyväksytyin 160 000 000 markan asemesta.

1983 III lisämenoarvioesitys	15 000 000
1983 menoarvio	180 000 000
1982 tilinpäätös	200 000 000
1981 „	185 000 000

35. Valtion korvaus terveyskeskuksille eräiden potilaiden hoitoon (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 800 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmasta kustannusten noususta ja potilasmäärän lisääntymisestä.

1983 III lisämenoarvioesitys	800 000
1983 menoarvio	2 200 000
1982 tilinpäätös	2 273 116
1981 „	1 759 094

37. Valtion korvaus eräiden tautien vastustamisesta ja hoidosta aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 13 000 000 mk, mikä aiheutuu sukupuolitautien vastustamisen ja hoidon, tartuntatautien vastustamisen ja hoidon sekä hengityshalvuspotilaiden hoidon ennakoitua suuremmasta kustannusten noususta.

1983 III lisämenoarvioesitys	13 000 000
1983 menoarvio	26 800 000
1982 tilinpäätös	29 635 577
1981 „	19 593 373

76. Kunnallinen erikoissairaanhoido

30. Valtionosuus kunnille erikoissairaanhoidolaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 24 115 000 mk, mistä 24 000 000 mk aiheutuu ennakoitua suuremmasta kustannusten noususta ja 115 000 mk 43 amanuussin toimen siirtämisestä Turun yliopistolta Turun yliopistolliselle keskussairaualle. Kun momentilta vähennetään 4 000 000 mk momentin 33.46.30 perusteluihin viitaten, lisäys on 20 115 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	20 115 000
1983 I lisämenoarvio	2 100 000
1983 menoarvio	3 529 528 000
1982 tilinpäätös	3 138 449 615
1981 „	2 738 730 680

32. Valtion korvaus erikoissairaanhoidolaitoksille eräiden potilaiden hoitoon (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 4 200 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmasta kustannusten noususta ja potilasmäärän lisääntymisestä.

1983 III lisämenoarvioesitys	4 200 000
1983 menoarvio	26 500 000
1982 tilinpäätös	24 678 489
1981 „	21 406 281

36. Mielisairaanhoidolaitosten valtionosuuden korko

Momentille ehdotetaan lisäystä 129 000 mk, mikä aiheutuu useammalta vuodelta kertyneiden korkomenojen maksamisesta kuluvan vuoden määrärahasista.

1983 III lisämenoarvioesitys	129 000
1983 menoarvio	100 000
1982 tilinpäätös	—
1981 „	—

80. Yksityinen erikoissairaanhoito

50. <i>Valtionapu Huuli- ja suulakihalkiokeskuk- sen käyttökustannuksiin</i>	1983 III lisämenoarvioesitys	40 000
Momentille ehdotetaan lisäystä 40 000 mk vuoden 1982 lopullisen valtionavun maksamiseksi.	1983 menoarvio	650 000
	1982 tilinpäätös	600 000
	1981 ,,	556 000

85. Terveydenhuollon muut menot

50. <i>Terveydenhoitolain mukaiset korvaukset (arviomääräraha)</i>	1983 III lisämenoarvioesitys	180 000
Momentille ehdotetaan lisäystä 180 000 mk korvausten arvioitua suuremmasta määrästä joh- tuen.	1983 menoarvio	500 000
	1982 tilinpäätös	548 549
	1981 ,,	398 568

Pääloukka 34

TYÖVOIMAMINISTERIÖN HALLINNONALA

06. Työvoima-asiain piiri- ja paikallishallinto

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

3. *Muut palkat ja palkkiot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 200 000 mk ruuhka-apulaisten palkkioita varten. Alamomentin loppusumma on 3 083 700 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	200 000
1983 I lisämenoarvio	440 000
1983 menoarvio	119 275 000
1982 tilinpäätös	106 257 719
1981 ,,	93 267 295

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 3 400 000 mk, mikä aiheutuu lähinnä matka-, puhelin- ja kopiointimenojen lisääntymisestä.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:		mk
Matkat		300 000
Muut henkilöstömenot		100 000
Toimistomenot		3 000 000
	Yhteensä	3 400 000

1983 III lisämenoarvioesitys	3 400 000
1983 menoarvio	28 200 000
1982 tilinpäätös	27 677 663
1981 ,,	23 770 441

30. Työrajoitteisten työvoimapalvelu

02. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 4 976 000 mk seuraavasti:

1. *Työrajoitteisten työllistäminen valtion erityistyökohteisiin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 4 650 000 mk työrajoitteisten henkilöiden työllistämistarpeen johdosta. Alamomentin loppusumma on 34 650 000 mk.

9. *Sosiaaliturvamaksu.* Alamomentille merkitään lisäystä 326 000 mk. Alamomentin loppusumma on 3 226 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	4 976 000
1983 menoarvio	32 900 000
1982 tilinpäätös	23 841 352

61. Työrajoitteisten ammatinvalinnanohjauksen erityismenot

1. Työrajoitteisten ammatinvalinnanohjauksen erityislaitoksissa. Alamomentille ehdotetaan lisäystä 40 000 mk palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta. Alamomentin loppusumma on 2 890 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	40 000
1983 I lisämenoarvio	3 000 000
1983 menoarvio	2 700 000
1982 tilinpäätös	2 467 900
1981 ,,	2 186 968

62. Työrajoitteisten työhön sijoittaminen

Momentille ehdotetaan lisäystä 10 000 000 mk työrajoitteisten henkilöiden työllistämiskustannusten nousun johdosta.

1983 III lisämenoarvioesitys	10 000 000
1983 menoarvio	60 000 000
1982 tilinpäätös	48 579 966
1981 ,,	68 314 072

50. Työllisyyden hoito

02. Palkkaukset (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 21 400 000 mk seuraavasti:

1. Valtion työtehtävät. Alamomentille ehdotetaan lisäystä 20 000 000 mk työllisyyden hoidon kannalta tarpeellisten lisätyöpaikkojen rahoittamiseksi. Alamomentin loppusumma on 247 500 000 mk.

9. Sosiaaliturvamaksu. Alamomentille merkitään lisäystä 1 400 000 mk. Alamomentin loppusumma on 19 425 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	21 400 000
1983 menoarvio	275 525 000
1982 tilinpäätös	255 472 714
1981 ,,	148 964 732

28. Nuorten yhteiskuntatakuukokeilu (siirtomääräraha)

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että kokeilun täytäntöönpanoon vuonna 1981 osoitettua käytännöllä jäänyttä 2 000 000 markan määrärahaa saadaan käyttää kokeilun laajentamiseen koko maata koskeväksi. Momentille ei tämän johdosta esitetä lisäystä.

1983 I lisämenoarvio	5 000 000
1983 menoarvio	45 000 000
1982 tilinpäätös	32 000 000
1981 ,,	13 000 000

44. Suoran työllistämistuen kokeilu (siirtomääräraha)

Momentin määräraha ehdotetaan muutettavaksi siirtomäärärahaksi.

1983 I lisämenoarvio	10 000 000
----------------------------	------------

61. Valtionapu työttömyyden lieventämiseen (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä kunnalliseen työllistämistukeen 40 000 000 mk työllisyyden hoidon kannalta tarpeellisten lisätyöpaikkojen rahoittamiseksi.

1983 III lisämenoarvioesitys	40 000 000
1983 I lisämenoarvio	—3 000 000
1983 menoarvio	656 000 000
1982 tilinpäätös	529 747 162
1981 ,,	553 816 290

77. Sijoitusmenot työllisyyden turvaamiseksi (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 33 098 000 mk työllisyyden hoidon kannalta tarpeellisten lisätyöpaikkojen rahoittamiseen. Lisäyksellä rahoitetaan osittain 55 760 000 markan lisätyöohjelmat, joista Kostamus-urakan jälkihoitoa varten Kajaanin työvoimapiiriin on myönnetty 12 532 000 mk.

1983 III lisämenoarvioesitys	33 098 000
1983 I lisämenoarvio	170 361 000
1983 menoarvio	500 000 000
1982 tilinpäätös	697 532 966
1981 ,,	705 303 621

Pääloukka 35

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ympäristöministeriö

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisättäväksi alamomentti 3.

3. *Muut palkat ja palkkiot.* Alamomentille ehdotetaan myönnettäväksi 20 000 mk työaika-korvauksia, ylityökorvauksia, vuosilomakorvauksia, viransijaisten palkkioita, virkapukuavustuksia sekä muita erittelemättömiä palkkoja ja palkkioita varten.

1983 III lisämenoarvioesitys	20 000
1983 menoarvio	3 800 000

70. *Kaluston bankkiminen*

Momentille ehdotetaan lisäystä 100 000 mk ministeriön toiminnan aloittamisen vaatimia välttämättömiä kalusto-, konttorikone- ja muita hankintoja varten.

1983 III lisämenoarvioesitys	100 000
1983 I lisämenoarvio	85 000
1983 menoarvio	150 000

10. Asuntohallitus

27. *Tietojen koneellinen käsittely*
Momentille ehdotetaan lisäystä 100 000 mk asuntolainoitusta palvelevien atk-sovellutusten käyttö- ja ylläpitotehtävien kustannusten nousun johdosta.

1983 III lisämenoarvioesitys	100 000
1983 I lisämenoarvio	60 000
1983 menoarvio	465 000
1982 tilinpäätös	1 818 056
1981 ,,	1 677 436

12. Asuntotoimi

32. *Avustukset kunnille vuokra-asuntojen bankkimista varten tai muuhun asuntotuotantolain 5 §:ssä tarkoitettujen henkilöiden asunto-olojen parantamiseen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 150 000 mk. Vastaavasti on erään kiinteistöyhtiön osakkeiden pakkohuutokauppahinnan ja omistajalle maksettavan luovutuskorvauksen välinen erotus tulotettu momentille 12.26.32.

1983 III lisämenoarvioesitys	150 000
1983 menoarvio	2 000 000
1982 tilinpäätös	—
1981 ,,	—

56. *Avustukset energiataloudelliseen korjaustoimintaan* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 10 000 000 mk, koska kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa momenteille 26.12.56 ja 35.12.56 merkitty yhteensä 50 000 000 markan määräraha on riittämätön haettuihin avustuskelpoisiin hakemuksiin nähden.

1983 III lisämenoarvioesitys	10 000 000
1983 menoarvio	17 500 000
1982 tilinpäätös	110 000 000
1981 ,,	100 000 000

Pääluokka 36 VALTIONVELKA

01. Kotimaisen velan korko

90. *Kotimaisen pitkäaikaisen velan korko* (arvionääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 17 190 000 mk vuoden 1983 menoarvioesityksen antamisen jälkeen otettavien lainojen korkoja varten. Lisäys aiheutuu korkotason noususta sekä siitä, että vuoden 1982 kotimainen lainanotto oli suurempi kuin tulo- ja menoarvioesitystä laadittaessa arviointiin.

1983	III lisämenoarvioesitys	17 190 000
1983	I lisämenoarvio	55 575 000
1983	menoarvio	1 245 855 200
1982	tilinpäätös	965 930 711
1981	„	733 753 011

03. Ulkomaisen velan korko

90. *Ulkomaisen pitkäaikaisen velan korko* (arvionääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 26 430 000 mk, mikä aiheutuu valuuttakurssien noususta ja kirjaamisperusteiden muuttumisesta.

1983	III lisämenoarvioesitys	26 430 000
1983	I lisämenoarvio	12 100 000
1983	menoarvio	1 602 657 200
1982	tilinpäätös	1 080 559 776
1981	„	711 888 416

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:

Lainaryhmän/lainan nimi	Korko mk
Obligaatiolainat	
..... yhteensä mk 26 430 000	
Vuoden 1975 9 1/4 %:n jenilaina	1 406 000
Vuoden 1977 7,8 %:n jenilaina	2 000 000
Vuoden 1978 6,7 %:n jenilaina	3 250 000
Vuoden 1978 6,8 %:n jenilaina	1 850 000
Vuoden 1978 5,6 %:n jenilaina	1 500 000
Vuoden 1979 8 3/4 %:n SDR-laina	1 800 000
Vuoden 1980 8,4 %:n jenilaina	3 300 000
Vuoden 1980 8 3/8 %:n jenilaina	2 700 000
Vuoden 1981 8 1/2 %:n jenilaina	3 424 000
Vuoden 1981 14 3/4 %:n dollarilaina	1 000 000
Vuoden 1982 9 3/4 %:n DEM-laina	1 300 000
Vuoden 1982 8 1/2 %:n jenilaina	2 900 000
Yhteensä	26 430 000

05. Kotimaisen velan kuoletus

90. *Kotimaisen pitkäaikaisen velan kuoletus* (arvionääräraha)

Eräiden obligaatiolainojen lunastus on jäänyt

arvioitua vähäisemmäksi. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 4 560 000 mk.

Vähennykset käyttösuunnitelmaan:		1983 III lisämenoarvioesitys.....	—4 560 000
Lainaryhmän/lainan nimi	Kuoletus mk	1983 I lisämenoarvio	21 000 000
Yleisöobligatiolainat		1983 menoarvio	1 547 834 900
.....yhteensä mk —4 560 000		1982 tilinpäätös	1 851 866 255
Vuoden 1978 säästöobligatiolaina	— 715 000	1981 ,,	1 358 749 362
Vuoden 1978 II säästöobligatiolaina	—3 845 000		
Yhteensä	—4 560 000		

07. Ulkomaisen velan kuoletus

90. <i>Ulkomaisen pitkäaikaisen velan kuoletus</i> (arviomääräraha)	1983 III lisämenoarvioesitys.....	—30 000 000
Eräiden lainojen kuoletussuunnitelmien muuttumisen vuoksi menot jäävät arvioitua pienemmiksi, minkä johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 30 000 000 mk.	1983 I lisämenoarvio	78 600 000
	1983 menoarvio	1 742 115 700
	1982 tilinpäätös	505 540 579
	1981 ,,	468 736 536

91. *Ulkomaisen lyhytaikaisen velan kuoletus* (arviomääräraha)

Vähennykset käyttösuunnitelmaan:		Momentille merkitään lisäystä 19 942 000 mk, mikä aiheutuu siitä, että kansainvälisille rahoituslaitoksille Suomen jäsenyyden perusteella suoritettavista maksuista annettuja velkakirjoja on jouduttu lunastamaan arvioitua enemmän.
Lainaryhmän/lainan nimi	Kuoletus mk	1983 III lisämenoarvioesitys.....
Obligaatiolainat		1983 menoarvio.....
.....yhteensä mk —13 500 000		1982 tilinpäätös.....
Vuoden 1976 6 %:n sveitsinfrangilaina	—4 300 000	1981 ,,
Vuoden 1980 8 3/8 %:n jenilaina	—9 200 000	
Muut käyttösuunnitelmaerät		
.....yhteensä mk —16 500 000		
Vuoden 1983 menoarvioesityksen antamisen jälkeen otettavat lainat	—16 500 000	
Yhteensä	—30 000 000	

Edellä esitetyn nojalla ehdotetaan,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä seuraavat lisäykset, vähennykset ja muutokset vuoden 1983 tulo- ja menoarvioon.

Muutoksia vuoden 1983 tulo- ja menoarvioon

TULOT

Osasto 11

mk

11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT	1 096 000 000
01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot	—166 000 000
01. Tulo- ja varallisuusvero, vähennystä	—170 000 000
02. Merimiesvero, vähennystä	—16 000 000
03. Perintö- ja lahjaverot, lisäystä	20 000 000
04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut	610 000 000
01. Liikevaihtovero, lisäystä	550 000 000
02. Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero, lisäystä	60 000 000
06. Tuonnin perusteella kannettavat verot ja maksut	—30 000 000
01. Tuontitulli, vähennystä	—30 000 000
02. Tuontimaksut, vähennystä	—20 000 000
09. Tasausvero, lisäystä	20 000 000
08. Valmisteverot	186 000 000
01. Tupakkaverot, lisäystä	100 000 000
03. Olutvero, lisäystä	25 000 000
04. Alkoholijuomaverot, lisäystä	85 000 000
06. Elintarviketuotteiden valmisteverot, lisäystä	75 000 000
07. Polttoaineverot, vähennystä	—60 000 000
08. Ravintorasvat, vähennystä	—30 000 000
09. Sokeriverot, lisäystä	25 000 000
10. Sähköverot, vähennystä	—10 000 000
11. Lannoiteverot, lisäystä	26 000 000
12. Öljyväkirehuverot, vähennystä	—9 000 000
13. Rehuseosverot, vähennystä	—41 000 000

Osastot 11 ja 12

72

10.	Muut verot	380 000 000
	01. Leimavero, lisäystä	120 000 000
	03. Auto- ja moottoripyörävero, lisäystä	240 000 000
	04. Moottoriajoneuvovero, lisäystä	20 000 000
19.	Muut veronluonteiset tulot	116 000 000
	01. Oy Alko Ab:n ylijäämä, lisäystä	70 000 000
	04. Eräiden maataloustuotteiden markkinoimismaksut, lisäystä	46 000 000

Osasto 12

12.	SEKALAISET TULOT	221 133 000
24.	Ulkoasiainministeriön hallinnonala	1 400 000
	99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot, lisäystä	1 400 000
26.	Sisäasiainministeriön hallinnonala	150 000
	32. Asuntolainoitettujen vuokra-asuntojen ja -talojen luovutuksesta valtiolle syntyvät tulot, lisäystä	150 000
27.	Puolustusministeriön hallinnonala	23 000 000
	99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	23 000 000
28.	Valtiovarainministeriön hallinnonala	15 000 000
	60. Rakennushallinnon tulot, lisäystä	15 000 000
29.	Opetusministeriön hallinnonala	60 300 000
	91. Valtion osuus veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroista, lisäystä ..	60 000 000
	99. Opetusministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	300 000
30.	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	45 133 000
	08. Maataloushallinnon tulot, lisäystä	2 630 000
	29. Valtion viljavaraston ylijäämän tuloutus	41 803 000
	76. Metsäntutkimuslaitoksen tulot, lisäystä	700 000

32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala	—50 200 000
34. Lisenssiviraston tulot, lisäystä	400 000
60. Siirto tuontikaupparahastosta, vähennystä	—59 000 000
99. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä ...	8 400 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	125 000 000
99. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	125 000 000
39. Muut sekalaiset tulot	1 350 000
05. Valtion maaomaisuuden ja tuloa tuottavien oikeuksien myynti, lisäystä	1 350 000

Osasto 13

13. KORKO- JA OSINKOTULOT SEKÄ OSUUS VALTION RAHALAITOSTEN VOITOSTA	122 300 000
01. Korkotulot	145 000 000
01. Korot asuntolainoista, lisäystä	10 000 000
05. Korot muista lainoista, lisäystä	40 000 000
07. Korot talletuksista, lisäystä	80 000 000
08. Korot obligaatioista, lisäystä	15 000 000
03. Osinkotulot	—22 700 000
01. Osinkotulot valtionenemmistöisistä osakeyhtiöistä, vähennystä	—22 700 000

Osasto 14

14. VALTION LIIKEYRITYKSET	91 406 000
01. Valtionrautatiet	
Käyttömenot (31.90.01—29)	36 800 000
Käyttötalouden lisärahoitustarve, lisäystä	36 800 000

04. Posti- ja telelaitos

01. Postitoimen liikennetulot, lisäystä	70 000 000	
02. Valtiolta postitoimen palveluksista saatavat korvaukset, lisäystä	10 500 000	
04. Teletoinen liikennetulot, lisäystä	71 500 000	
06. Autoliikenteen tulot, lisäystä	2 000 000	
Käyttötulot yhteensä	154 000 000	
Käyttömenot (31.94.01—29)	93 294 000	
	Käyttötalouden rahoituskate, lisäystä	60 706 000

20. Puolustusministeriön alainen teollisuus- ja liiketoiminta

02. Vammaskosken tehtaan tulot, vähennystä	—5 000 000	
04. Metsätaloustoiminnan tulot, lisäystä	1 600 000	
Käyttötulot yhteensä	—3 400 000	
Käyttömenot (27.90.05—24)	—4 100 000	
	Käyttötalouden rahoituskate, lisäystä	700 000

45. Metsähallituksen metsät

02. Puutavaran hankintatulot, lisäystä	70 000 000	
Käyttötulot yhteensä	70 000 000	
Käyttömenot (30.95.01—29)	40 000 000	
	Käyttötalouden rahoituskate, lisäystä	30 000 000

Osasto 15

15. LAINAT 110 000 000

01. Takaisin maksetut lainat 110 000 000

01. Asuntolainojen takaisinmaksut, lisäystä 100 000 000

04. Muiden lainojen lyhennykset, lisäystä 10 000 000

Lisäys tuloihin: 1 640 839 000

MENOT

Pääluokka 22

	mk
22. EDUSKUNTA	—
02. Eduskunnan kanslia (010)	—620 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), vähennystä	—620 000
05. Eduskuntatalo (010)	620 000
10. Rakennusten käyttö (arviomääräraha), lisäystä	620 000

Pääluokka 23

23. VALTIONEUVOSTO	2 100 000
01. Valtioneuvosto (010)	1 000 000
21. Ministeriöiden käyttövarat, lisäystä	1 000 000
25. Valtioneuvoston edustus- ja virkahuoneistot (050)	1 100 000
70. Kaluston hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä	1 000 000
76. Tasavallan Presidentin virka-asunto (siirtomääräraha)	100 000

Pääluokka 24

24. ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	40 842 000
01. Ulkoasiainministeriö (030)	2 000 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä	2 000 000
10. Edustustot (030)	7 000 000
10. Kiinteistöjen käyttö ja kunnossapito (arviomääräraha), lisäystä	4 500 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä	2 000 000
88. Kiinteistöjen ja huoneistojen hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä .	500 000

20. Ulkoasiainhallinnon virat ja toimet	(030)	26 642 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		26 642 000
99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot	(030)	5 200 000
21. Tilapäinen edustus kansainvälisissä neuvotteluissa (arviomääräraha), lisäystä		2 500 000
24. Osallistuminen kansainvälisiin kokouksiin (siirtomääräraha), lisäystä ..		400 000
27. Kansainväliseen yhteistyöhön Suomessa liittyvät menot (arviomääräraha), lisäystä		2 300 000

Pääluokka 25

25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA		—2 850 000
01. Oikeusministeriö	(070)	30 000
70. Kaluston hankkiminen, lisäystä		30 000
20. Hovioikeudet	(090)	—600 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), vähennystä		—600 000
30. Tuomiokunnat	(090)	—800 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), vähennystä		—800 000
31. Raastuvanoikeudet ja maistraatit	(090)	300 000
70. Kaluston hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä		300 000
45. Eräät oikeudenhoitomenot	(090)	1 200 000
22. Eräät oikeudenkäyntimenot (arviomääräraha), vähennystä		—1 500 000
30. Yleinen oikeusaputoiminta (arviomääräraha), vähennystä		—2 300 000
50. Maksuton oikeudenkäynti (arviomääräraha), lisäystä		5 000 000
50. Vankeinhoitolaitos	(100)	—5 120 000
10. Kiinteistöjen käyttö (arviomääräraha), vähennystä		—1 000 000
23. Työtoiminta (arviomääräraha), vähennystä		—4 000 000
24. Työ- ja käyttörahat sekä avolaitospalkat (arviomääräraha), vähennystä ..		—1 000 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		500 000
51. Valtionapu Kriminaalihuoltoyhdistykselle muun kriminaalihuoltotyön suorittamiseen, lisäystä		380 000

99. Oikeusministeriön hallinnonalan muut menot	(070)	2 140 000
26. Kansainvälinen yhteistyö (arviomääräraha), lisäystä		140 000
51. Erinäiset avustukset (siirtomääräraha)		2 000 000

Pääloukka 26

26. SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA		18 674 000
05. Lääninhallitukset	(050)	4 451 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		2 511 000
25. Eräät hallintomenot (arviomääräraha), lisäystä		190 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		1 750 000
06. Väestörekisterikeskus	(050)	370 000
70. Kaluston hankkiminen, lisäystä		370 000
12. Asuntotoimi	(510)	—47 000 000
53. Oman asunnon hankintaan myönnettyjen lainojen korkotuki (arviomääräraha), vähennystä		—10 000 000
54. Asumistuki (arviomääräraha), vähennystä		—35 000 000
63. Vuokra-asuntojen hankintaan myönnettyjen lainojen korkotuki (arviomääräraha), vähennystä		— 2 000 000
75. Poliisitoimi	(080)	60 803 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		47 600 000
23. Tuotantomienot (arviomääräraha), lisäystä		520 000
26. Päihtyneiden selviämisasemat, lisäystä		106 000
28. Poliisitoimen erityismenot (arviomääräraha), lisäystä		1 550 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		6 705 000
70. Kaluston ja välineiden hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä		4 322 000
97. Avustukset kunnille ja eräille järjestöille	(960)	50 000
38. Valtionavustus Lapin maakuntaliitolle		50 000

Pääloukka 27

27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	264 415 200
01. Puolustusministeriö (150)	—4 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), vähennystä.....	—4 000
12. Puolustusvoimien palkkaus- ja muut menot (160)	106 804 200
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä.....	105 317 200
16. Kalusteiden, koneiden ja laitteiden hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä	1 487 000
14. Asevelvollisten ylläpitomenot (160)	14 665 000
21. Muonitus (arviomääräraha), lisäystä	14 665 000
20. Perushankintamenot (160)	48 500 000
18. Perushankinnat, kokeilu- ja kehittämistyöt (siirtomääräraha), lisäystä .	48 500 000
25. Varustuksen uusinta- ja käyttömenot (160)	36 900 000
16. Uusinta (siirtomääräraha), lisäystä	36 900 000
27. Kiinteistömenot (160)	—5 050 000
10. Kiinteistöjen käyttö (arviomääräraha), vähennystä	—11 900 000
16. Varuskuntien viestiyhteyksien rakentaminen (siirtomääräraha), lisäystä	2 350 000
74. Uudisrakennukset ja peruskorjaukset (siirtomääräraha), lisäystä	4 500 000
30. Kansainvälinen rauhanturvaamistyö (030)	62 600 000
22. Suomalaiset valvontajoukot (siirtomääräraha).....	62 600 000
90. Puolustusministeriön alainen teollisuus- ja liiketoi- minta (150)	
22. Vammaskosken tehdas (arviomääräraha), vähennystä .	—5 200 000
24. Metsätalous (arviomääräraha), lisäystä	1 100 000

Käyttömenot: —4 100 000

Päälouokka 28

28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	220 400 000
01. Valtiovarainministeriö	(020) 630 000
27. Automaattinen tietojenkäsittely, lisäystä	80 000
70. Kaluston hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä	550 000
05. Valtiokonttori	(020) —8 000 000
53. Asuntosäästöpalkkiot (arviomääräraha), vähennystä	—8 000 000
07. Eläkkeet	(950) 65 000 000
05. Vakinaiset eläkkeet sekä perhe-eläkkeet ja hautausavut (arviomääräraha), lisäystä	65 000 000
36. Muut verotusmenot	(020) 29 400 000
21. Palautettavien verojen korko sekä oikeudenkäyntikulut veroasioissa (arviomääräraha), lisäystä	29 400 000
37. Eräät hinnanerokorvaukset	(670) 123 000 000
40. Eräiden valmisteverolakien mukaiset hinnanerokorvaukset (arviomääräraha), lisäystä	123 000 000
52. Tilastokeskus	(050) —
27. Tietojen koneellinen käsittely, vähennystä	—710 000
70. Kaluston hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä	710 000
60. Rakennushallinto	(050) 1 700 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä	1 500 000
70. Kaluston hankkiminen, lisäystä	200 000
64. Eräiden valtion kiinteistöjen menot	(050) —7 920 000
10. Kiinteistöjen käyttö (arviomääräraha), vähennystä	—8 000 000
76. Virastotalojen rakentaminen (siirtomääräraha), lisäystä	80 000
80. Eräät hallinnonaloittain jakamattomat menot	(990) 4 250 000
02. Eräät muut palkat ja palkkiot (arviomääräraha), lisäystä	1 250 000
97. Tileistä poistot (arviomääräraha), lisäystä	3 000 000

85. Kansainväliset rahoitusyhteisöt	(040)	12 340 000
67. Osuus Latinalaisen Amerikan kehityspankin alueen ulkopuolisten maiden pääoman ja erityisrahaston varojen korottamisesta (arviomääräraha), lisäystä		12 340 000

Pääloukka 29

29. OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA		364 021 000
02. Luterilainen kirkko	(310)	11 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		11 000
05. Ortodoksinen kirkko	(310)	110 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä		110 000
10. Valtion korkeakoulut	(240)	2 510 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä		800 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), vähennystä		—350 000
75. Perusparannukset (siirtomääräraha), lisäystä		500 000
88. Kiinteistöjen hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä		1 560 000
34. Teatterikorkeakoulu	(240)	110 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä		110 000
35. Taideteollinen korkeakoulu	(240)	—340 000
10. Kiinteistöjen käyttö (arviomääräraha), vähennystä		—400 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä		60 000
43. Kunnalliset ja yksityiset oppikoulut	(220)	45 000 000
30. Valtionosuus kunnallisten ja yksityisten oppikoulujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		45 000 000
44. Oppikoulujen yhteiset menot	(220)	50 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä		50 000
46. Peruskoulujen valtionapu	(220)	100 300 000
30. Valtionosuus peruskoulujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		100 300 000

56. Kirjastotoimi	(280)	10 000 000
30. Valtionosuus yleisten kirjastojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		10 000 000
57. Yhteiskunnallinen sivistystyö	(250)	15 000 000
50. Kansanopistojen valtionapu (arviomääräraha), lisäystä		5 000 000
51. Valtionosuus ja -avustus kansalais- ja työväenopistojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		10 000 000
58. Näkövammaisten kirjasto	(280)	300 000
70. Kaluston hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä		300 000
63. Valtion maatalousoppilaitokset	(230)	—
70. Kaluston hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä		130 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), vähennystä		—130 000
64. Kunnalliset ja yksityiset maatalousoppilaitokset	(230)	400 000
53. Valtionavustus yksityisten maatalousoppilaitosten perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha), lisäystä		400 000
71. Kunnalliset ja yksityiset ammattioppilaitokset	(230)	4 000 000
30. Valtionosuus kunnallisten ammattikoulujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		10 000 000
33. Valtionavustus kunnallisten ammattioppilaitosten perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha), vähennystä		—2 327 000
34. Valtionavustus kunnallisen ammattioppilaitoksen kiinteistön hankinta- ja perusparannuskustannuksiin (siirtomääräraha)		2 327 000
50. Valtionosuus yksityisten ammattikoulujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), vähennystä		—6 000 000
74. Valtion merenkulkualan oppilaitokset	(230)	50 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä		50 000
77. Kunnalliset ja yksityiset teknilliset oppilaitokset	(230)	—5 000 000
30. Valtionosuus kunnallisten teknillisten oppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha), vähennystä		—5 000 000
78. Kunnalliset ja yksityiset kauppaoppilaitokset	(230)	8 800 000
30. Valtionosuus kunnallisten kauppaoppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		8 800 000

82. Kunnalliset ja yksityiset kotiteollisuusoppilaitokset	(230)	5 000 000
30. Valtionosuus kunnallisten kotiteollisuusoppilaitosten käyttökustan-		
nuksiin (arviomääräraha), lisäystä		5 000 000
83. Terveystieteiden oppilaitokset	(230)	4 550 000
21. Oppilashuolto (arviomääräraha), lisäystä		4 000 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä		550 000
85. Ammattikurssit	(250)	112 000 000
27. Työllisyyskoulutus (arviomääräraha), lisäystä		110 000 000
28. Muut ammattikurssit, lisäystä		2 000 000
88. Suomen Akatemia ja tieteen tukeminen	(270)	4 680 000
53. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot tieteen tukemiseen (arvi-		
omääräraha), lisäystä		4 680 000
90. Taiteen tukeminen	(290)	25 960 000
52. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot taiteen tukemiseen (arvi-		
omääräraha), lisäystä		25 560 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä		400 000
91. Urheilun ja nuorisokasvatustyön tukeminen	(300)	29 760 000
50. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot urheilun ja liikuntakasva-		
tustyön tukemiseen (arviomääräraha), lisäystä		21 960 000
51. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot nuorisokasvatustyön tu-		
kemiseen (arviomääräraha), lisäystä		7 800 000
93. Arkistolaitos	(280)	176 000
70. Kaluston ja laitteiden hankkiminen, lisäystä		176 000
94. Museovirasto	(280)	—50 000
50. Rakennusten entistämisavustukset (siirtomääräraha), vähennystä		—50 000
98. Kansainvälinen yhteistyö	(030)	194 000
24. Suomen osuus pohjoismaisesta kulttuuriyhteistyöstä aiheutuvista me-		
noista, lisäystä		645 000
25. Kulttuurisopimuksien ja vaihto-ohjelmien toimeenpanosta aiheutuvat		
menot ja kansainvälisen kulttuuriyhteistyön yleismenot (siirtomäärära-		
ha), vähennystä		—500 000
50. Erät valtionavut (arviomääräraha), lisäystä		49 000

99. Opetusministeriön hallinnonalan muut menot	(210)	450 000
09. Neuvottelu- ja toimikunnat, lisäystä		400 000
51. Valtionavustus työväentalojen ja nuorisoseurantalojen korjaukseen (siirtomääräraha), lisäystä		50 000

Pääloukka 30

30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA		589 310 500
29. Valtion viljavarasto	(670)	100 000 000
60. Siirto viljavarastorahastoon		100 000 000
31. Maatalouden hintatuki	(670)	502 800 000
41. Maataloustuotteiden markkinoinnin edistäminen sekä markkinoinnin ja maatalouden hintatason vakaannuttaminen (arviomääräraha), lisäystä		333 000 000
42. Viljelmäkoon mukaan maksettava hintapoliittinen tuki (siirtomääräraha), lisäystä		2 700 000
43. Muu maatalouden hintapoliittinen tuki (siirtomääräraha), lisäystä		25 100 000
44. Sokerintuotannon tukeminen (arviomääräraha), lisäystä		21 000 000
47. Maidon kuljetusavustukset (siirtomääräraha), vähennystä		—6 000 000
49. Viljan vientituki (siirtomääräraha)		127 000 000
32. Muu maatalouden tukeminen ja rationalisointi	(670)	—18 000 000
42. Maatalouden korkotukilainojen menot (arviomääräraha), vähennystä ..		—1 000 000
46. Satovahinkojen johdosta myönnettävien korkotukilainojen menot (arviomääräraha), vähennystä		—17 000 000
33. Maataloustuotannon tasapainottamistoimenpiteet	(670)	—39 200 000
40. Maataloustuotannon tasapainottamismenot, vähennystä		—39 200 000
35. Metsästys ja porotalous	(690)	400 000
49. Porovahinkojen korvaukset (siirtomääräraha)		400 000
37. Kalatalous	(690)	4 000 000
42. Kalastuksesta saatavan tulon vakaannuttaminen ja kalansaaliin käytön edistäminen (siirtomääräraha), lisäystä		4 000 000
40. Vesihallinto	(540)	6 901 500
43. Eräät vesioikeudelliset korvaukset (siirtomääräraha)		6 130 500
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä		350 000
77. Vesistötyöt (siirtomääräraha), lisäystä		421 000

Pääloukka 31

31. LIIKENNEMINISTERIÖN HALLINNONALA		106 870 700
20. Tie- ja vesirakennushallinto	(720)	22 500 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		22 500 000
24. Tiet	(720)	30 000
52. Tielain mukainen korkotuki, lisäystä		30 000
27. Vesitiet	(730)	2 737 000
70. Kaluston hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä		2 500 000
88. Vesitiealueiden hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä		237 000
40. Autorekisterikeskus	(720)	4 750 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		4 750 000
56. Korvaukset posti- ja telelaitokselle valtion virkalähetyksistä	(050)	6 000 000
24. Korvaus erityispalveluina toimitettavista virkalähetyksistä ja postien-		
nakkolähetyksistä (arviomääräraha), lisäystä		6 000 000
85. Sijoitukset valtionenemmistöisiin yhtiöihin	(740)	13 000 000
89. Ajokki Oy:n osakepääoman korottaminen (siirtomääräraha)		13 000 000
90. Valtionrautatiet	(750)	
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		37 600 000
05. Eläkkeet (arviomääräraha), vähennystä		—15 000 000
11. Kaluston kunnossapito (arviomääräraha), lisäystä		11 200 000
13. Radan, rakennusten ja rakenteiden kunnossapito (ar-		
viomääräraha), vähennystä		—2 000 000
22. Liikenteen hoito (arviomääräraha), lisäystä		10 000 000
29. Muut käyttömenot (arviomääräraha), vähennystä		—5 000 000
		Käyttömenot: 36 800 000
Lisäys käyttötalouden lisärahoitustarpeeseen		36 800 000
60. Siirto valtionrautateiden uudistusrahastoon, lisäystä		11 691 700
		Siirto uudistusrahastoon: 11 691 700

94. Posti- ja telelaitos	(760)	
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		56 994 000
05. Eläkkeet (arviomääräraha), vähennystä		—6 000 000
11. Televerkoston käyttö ja kunnossapito (arviomääräraha), lisäystä		22 000 000
12. Moottoriajoneuvojen ja postivaunujen käyttö ja kunnossapito sekä autovarikkotoiminta (arviomääräraha), lisäystä		3 000 000
22. Korvaukset postinkuljetuksista (arviomääräraha), lisäystä		6 500 000
29. Muut käyttömenot (arviomääräraha), lisäystä		10 800 000
	Käyttömenot: 93 294 000	
60. Siirto posti- ja telelaitoksen uudistusrahastoon, lisäystä		9 362 000
	Siirto uudistusrahastoon: 9 362 000	

Pääluokka 32

32. KAUPPA-JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA		102 082 500
02. Teollisuuspiirit	(810)	2 000 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		2 000 000
06. Varmuusvarastointi	(170)	9 850 000
60. Siirto varmuusvarastorahastoon, lisäystä		9 850 000
10. Merenkululaitos	(730)	19 200 000
71. Alusten ja muiden kulkuvälineiden hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä		4 200 000
77. Turvalaitteiden rakentaminen ja väylätyöt (siirtomääräraha), lisäystä ..		15 000 000
30. Kilpailuasiamiehen toimisto	(820)	77 500
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		77 500
42. Valtion teknillinen tutkimuskeskus	(830)	800 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä		800 000
46. Teknisen ja kaupallisen tutkimuksen tukeminen	(830)	19 600 000
66. Osallistuminen Tele-X -satelliittihankkeeseen (siirtomääräraha)		19 600 000

50. Teollisuuden edistäminen	(850)	37 560 000
40. Valtionavustus pienen ja keskisuuren teollisuuden edistämistäjärjestöille, lisäystä		1 060 000
46. Valtionavustus Imatran seudun työttömyyden lieventämiseen		6 000 000
47. Valtionavustus eräisiin pienen ja keskisuuren teollisuuden neuvonta- ja koulutushankkeisiin, lisäystä		500 000
60. Siirto valtion takausrahastoon (arviomääräraha), lisäystä		10 000 000
88. Osakepääomien korotukset (siirtomääräraha), lisäystä		20 000 000
51. Tuotantotoiminnan alueellinen edistäminen	(850)	—86 738 000
45. Eräiden kehitysalueilla sijaitsevien hankkeiden korkotuki (arviomääräraha), lisäystä		3 262 000
49. Kehitysalueiden tuotantotoiminnan tukeminen (arviomääräraha), vähennystä		—90 000 000
61. Kotimaankaupan edistäminen	(870)	1 633 000
40. Haja-asutusalueiden vähittäiskaupan korkotuki (arviomääräraha), lisäystä		833 000
41. Haja-asutusalueiden vähittäiskaupan investointiavustus (arviomääräraha), lisäystä		800 000
85. Ulkomaankaupan edistäminen	(880)	108 100 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä		100 000
60. Siirrot rahastoihin (arviomääräraha), lisäystä		108 000 000
92. Valtion polttoainekeskus	(860)	
88. Maan hankkiminen (siirtomääräraha), vähennystä		—10 000 000
		Sijoitusmenot: —10 000 000

Pääluokka 33

33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA ..		247 092 000
01. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö	(400)	15 000
70. Kaluston hankkiminen, lisäystä		15 000
15. Perhekustannusten tasaaminen	(410)	10 320 000
31. Valtionosuus kunnille elatustuesta aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		6 800 000
51. Äitiysavustus (arviomääräraha), lisäystä		3 520 000

17. Yleinen perhe-eläke	(410)	16 000 000
50. Yleinen perhe-eläke (arviomääräraha), lisäystä		16 000 000
19. Sairausvakuutus	(410)	—20 000 000
60. Valtionosuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha), vähennystä		—20 000 000
20. Vanhuus- ja työkyvyttömyysvakuutus	(410)	—49 500 000
52. Valtion osuus yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), vähennystä		—86 500 000
60. Valtion osuus kansaneläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), lisäystä		37 000 000
21. Sotilasvammakorvaukset ja sotaeläkkeet	(410)	10 565 000
50. Sotilasvammakorvaukset (arviomääräraha), lisäystä		9 465 000
51. Sotaeläkkeet (arviomääräraha), lisäystä		1 100 000
23. Asevelvollisten ja heidän omaistensa avustaminen	(410)	7 200 000
50. Sotilasavustukset (arviomääräraha), lisäystä		7 200 000
24. Eräät vahingonkorvaukset	(410)	500 000
55. Rikosvahinkokorvaukset (arviomääräraha), lisäystä		500 000
26. Muu toimeentuloturva	(410)	1 800 000
31. Valtion korvaus kunnille mustalaisväestön huollon kustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		1 800 000
38. Lasten päivähoito	(420)	113 580 000
30. Valtionosuus kunnille lasten päiväkotien käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		43 000 000
31. Valtionosuus kunnille ohjatusta perhepäivähoidosta aiheutuviin käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		54 000 000
35. Valtionavustus kunnille lasten päiväkotien perustamiskustannuksiin, lisäystä		16 580 000
39. Kasvatusneuvolatoiminta	(420)	2 300 000
38. Valtionosuus kunnille kasvatusneuvoloiden kustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		2 300 000

41. Lasten ja nuorten kasvatus ja huolto	(420)	4 383 000
30. Valtionavustus kunnille lastenkotien käyttökustannuksiin, lisäystä		131 000
53. Valtionapu yksityisten koulukotien käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		4 200 000
54. Valtionavustus yksityisten koulukotien rakentamiseen (siirtomääräraha), lisäystä		52 000
44. Invalidihuolto	(420)	100 000
56. Valtionavustus näkövammaisten käsityöntekijöiden työllistämiseksi, lisäystä		100 000
46. Kunnallinen kehitysvammaisten erityishuolto	(420)	35 200 000
30. Valtionosuus kunnallisen kehitysvammaisten erityishuollon käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		35 000 000
35. Valtion korvaus erityishuoltopiirien kuntainliitoille eräisiin kehitysvammaisten erityishuollon kustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä ...		200 000
54. Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien kunnallinen huolto	(420)	1 300 000
31. Valtionosuus kunnille päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollon käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		1 300 000
55. Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien yksityinen huolto	(420)	—75 000
50. Valtionapu yksityisen päihdehuollon käyttökustannuksiin, vähennystä		—75 000
57. Lomatoiminta	(420)	84 840 000
40. Valtion korvaus maatalousyrittäjien vuosilomajärjestelmän kustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		24 840 000
41. Valtion korvaus maatalousyrittäjien sijaisavun kustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		60 000 000
65. Kansanterveyslaitos	(340)	100 000
70. Kaluston hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä		100 000
75. Kunnallinen kansanterveystyö	(350)	3 800 000
30. Valtionosuus kunnille terveyskeskusten käyttökustannuksiin (arviomääräraha), vähennystä		—25 000 000
31. Valtionosuus kunnille terveyskeskusten perustamiskustannuksiin, lisäystä		15 000 000
35. Valtion korvaus terveyskeskuksille eräiden potilaiden hoitoon (arviomääräraha), lisäystä		800 000
37. Valtion korvaus eräiden tautien vastustamisesta ja hoidosta aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		13 000 000

76. Kunnallinen erikoissairaanhoito	(360)	24 444 000
30. Valtionosuus kunnille erikoissairaanhoitolaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		20 115 000
32. Valtion korvaus erikoissairaanhoitolaitoksille eräiden potilaiden hoitoon (arviomääräraha), lisäystä		4 200 000
36. Mielisairaanhoitolaitosten valtionosuuden korko, lisäystä		129 000
80. Yksityinen erikoissairaanhoito	(360)	40 000
50. Valtionapu Huuli- ja suulakihalkiokeskuksen käyttökustannuksiin, lisäystä		40 000
85. Terveydenhuollon muut menot	(350)	180 000
50. Terveydenhoitolain mukaiset korvaukset (arviomääräraha), lisäystä		180 000

Pääloukka 34

34. TYÖVOIMAMINISTERIÖN HALLINNONALA		113 114 000
06. Työvoima-asiain piiri- ja paikallishallinto	(620)	3 600 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		200 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		3 400 000
30. Työrajoitteisten työvoimapalvelu	(620)	15 016 000
02. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		4 976 000
61. Työrajoitteisten ammatinvalinnanohjauksen erityismenot		40 000
62. Työrajoitteisten työhön sijoittaminen, lisäystä		10 000 000
50. Työllisyyden hoito	(630)	94 498 000
02. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		21 400 000
44. Suoran työllistämistuen kokeilu (siirtomääräraha)		—
61. Valtionapu työttömyyden lieventämiseen (siirtomääräraha), lisäystä ...		40 000 000
77. Sijoitusmenot työllisyyden turvaamiseksi (arviomääräraha), lisäystä		33 098 000

Pääloukka 35

35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA		10 370 000
01. Ympäristöministeriö	(050)	120 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		20 000
70. Kaluston hankkiminen, lisäystä		100 000
10. Asuntohallitus	(510)	100 000
27. Tietojen koneellinen käsittely, lisäystä		100 000

12. Asuntotoimi	(510)	10 150 000
32. Avustukset kunnille vuokra-asuntojen hankkimista varten tai muuhun asuntotuotantolain 5 §:ssä tarkoitettujen henkilöiden asunto-olojen parantamiseen (siirtomääräraha), lisäystä		150 000
56. Avustukset energiataloudelliseen korjaustoimintaan (siirtomääräraha), lisäystä		10 000 000

Pääluokka 36

36. VALTIONVELKA		29 002 000
01. Kotimaisen velan korko	(910)	17 190 000
90. Kotimaisen pitkäaikaisen velan korko (arviomääräraha), lisäystä		17 190 000
03. Ulkomaisen velan korko	(910)	26 430 000
90. Ulkomaisen pitkäaikaisen velan korko (arviomääräraha), lisäystä		26 430 000
05. Kotimaisen velan kuoletus	(910)	—4 560 000
90. Kotimaisen pitkäaikaisen velan kuoletus (arviomääräraha), vähennystä		—4 560 000
07. Ulkomaisen velan kuoletus	(910)	—10 058 000
90. Ulkomaisen pitkäaikaisen velan kuoletus (arviomääräraha), vähennystä		—30 000 000
91. Ulkomaisen lyhytaikaisen velan kuoletus (arviomääräraha), lisäystä		19 942 000

Lisäys menoihin: 2 105 443 900

Helsingissä 18 päivänä marraskuuta 1983

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Valtiovarainministeri *Abti Pekkala*

